

ДЕРЖАВНЕ АГЕНТСТВО ЛІСОВИХ РЕСУРСІВ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНЕ СПЕЦІАЛІЗОВАНЕ ГОСПОДАРСЬКЕ ПІДПРИЄМСТВО
«ЛІСИ УКРАЇНИ» (ДП «ЛІСИ УКРАЇНИ»)
ФІЛІЯ «СТОЛИЧНИЙ ЛІСОВИЙ ОФІС»

ОВРУЦЬКЕ НАДЛІСНИЦТВО

вул. Шевченка, 3, с. Дубовий Гай, Житомирська область,
тел.: +38 (04128) 6-35-19, ovrutske.slg@e-forest.gov.ua, ovruchslg@ukr.net

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Директор

Філія «Столичний лісовий офіс»

ДП «Ліси України»

Сергій ЗАЄЦЬ

ЗВІТ

**за результатами післяпроектного моніторингу впливу планованої
діяльності на довкілля
Філії «Столичний лісовий офіс» ДП «Ліси України»
(Овруцького надлісництва)**

у відповідності до Висновку з оцінки впливу на довкілля планової діяльності:
№ 21/01-5203/1 «Використання лісових ресурсів у порядку проведення
суцільних санітарних рубок на території лісового фонду філії «Овруцьке
спеціалізоване лісове господарство» ДП «Ліси України»

Київ – 2025

УДК 630*11

Державне агентство лісових ресурсів України
Національна академія наук України
Український орден «Знак Пошани» науково-дослідний інститут
лісового господарства та агролісомеліорації ім. Г. М. Висоцького

ПОЛІСЬКИЙ ФІЛІАЛ УКРАЇНСЬКОГО ОРДЕНА «ЗНАК ПОШАНИ»
НАУКОВО-ДОСЛІДНОГО ІНСТИТУТУ ЛІСОВОГО ГОСПОДАРСТВА ТА
АГРОЛІСОМЕЛІОРАЦІЇ ім. Г. М. ВИСОЦЬКОГО
(Поліський філіал УкрНДІЛГА)

10004, с. Довжик, вул. Нескорених, 2, Телефон: +380959455800
Житомирський р-н, Житомирська обл. e-mail: polysskiy_branch@ukr.net

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Директор Поліського філіалу УкрНДІЛГА,
канд. с.-г. наук, с. н. с.
 В. В. Шевчук
« 31 » грудня 2025 р.

ЗВІТ

про науково-дослідну роботу за темою № 10.02/2025:
**«ПІСЛЯПРОЕКТНИЙ МОНІТОРИНГ З ВИКОРИСТАННЯ ЛІСОВИХ
РЕСУРСІВ У ПОРЯДКУ ПРОВЕДЕННЯ СУЦІЛЬНИХ САНИТАРНИХ
РУБОК НА ТЕРИТОРІЇ ФІЛІЇ «СТОЛИЧНИЙ ЛІСОВИЙ ОФІС»
ДП «ЛІСИ УКРАЇНИ»
(ОВРУЦЬКЕ НАДЛІСНИЦТВО)
за 2025 рік
(заключний)**

Керівник НДР:
старший науковий співробітник
канд. с.-г. наук, с. н. с.

Віктор ШЕВЧУК

РЕФЕРАТ

Звіт про НДР: 42 сторінки, 4 таблиці. Звіт складається з вступу, 4 розділів, висновків, переліку використаних джерел та додатка.

Мета роботи: дослідити поширення рідкісних видів флори і фауни, рідкісних оселищ на ділянках планової діяльності та у зоні її впливу на території Овруцького надлісництва філії «Столичний лісовий офіс» ДП «Ліси України».

Методика досліджень: методи лісової таксації, лісознавства, лісівництва, лісової типології, фітоценології, ботаніки, зоології, екології, созології.

Результати НДР будуть використані у практичній діяльності Овруцького надлісництва філії «Столичний лісовий офіс» ДП «Ліси України», зокрема по збереженню та відновленню цільових об'єктів моніторингу.

КЛЮЧОВІ СЛОВА: ПІСЛЯПРОЕКТНИЙ МОНІТОРИНГ, ОВРУЦЬКЕ НАДЛІСНИЦТВО, ФІЛІЯ «СТОЛИЧНИЙ ЛІСОВИЙ ОФІС», ДП «ЛІСИ УКРАЇНИ», БЮТОП, ФІТОЦЕНОЗ, РІДКІСНІ ВИДИ ФЛОРИ І ФАУНИ, РІДКІСНІ ОСЕЛИЩА, СУЦЬЛЬНІ САНІТАРНІ РУБКИ.

ЗМІСТ

	Стор.
ВСТУП	4
1. МЕТОДИКА ПІСЛЯПРОЕКТНОГО МОНІТОРИНГУ	5
1.1. Перелік цільових об'єктів, що підлягають моніторингу на території, де планується проведення суцільних санітарних рубок	5
1.2. Періодичність та головні завдання моніторингу біорізноманіття та оселищ	5
1.3. Показники, які досліджуються у цільових об'єктів на видовому рівні...	5
1.4. Показники, які досліджуються у цільових об'єктів – рідкісних природних оселищ (біотопів).....	8
2. ОБ'ЄКТИ ПІСЛЯПРОЕКТНОГО МОНІТОРИНГУ	9
3. РЕЗУЛЬТАТИ ПІСЛЯПРОЕКТНОГО МОНІТОРИНГУ ОВРУЦЬКОГО НАДЛІСНИЦТВА ФЛПІ «СТОЛИЧНИЙ ЛІСОВИЙ ОФІС» ДП «ЛІСИ УКРАЇНИ» (ВИСНОВОК ОВД № 21/01-5203/1).....	14
3.1. Характеристика ділянок планової діяльності.....	14
3.2. Рідкісні види рослин і тварин на території надлісництва.....	19
3.3. Ідентифікація належності лісових територій до пралісів, квазіпралісів і природних лісів.....	20
3.4. Інформація щодо проведення лісовідновлення.....	20
4. ПІСЛЯПРОЕКТНИЙ МОНІТОРИНГ В ОБ'ЄКТІ СМАРАГДОВОЇ МЕРЕЖІ ОВРУТСЬКОГО НАДЛІСНИЦТВА ФЛПІ «СТОЛИЧНИЙ ЛІСОВИЙ ОФІС» ДП «ЛІСИ УКРАЇНИ».....	21
4.1. Об'єкт Смарагдової мережі Ovrutskyi (UA0000090).....	21
4.2. Об'єкт Смарагдової мережі Slovechanskyi Kriazh (UA0000173).....	23
4.3. Дослідження щодо впливу на види та оселища об'єктів Смарагдової мережі.....	25
ВИСНОВКИ	37
ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	39
ДОДАТОК А. КВАРТАЛЬНО-ВИДІЛЬНИЙ ПЕРЕЛІК ІДЕНТИФІКОВАНИХ МІСЦЬ ЗРОСТАННЯ/ПЕРЕБУВАННЯ ВИДІВ РОСЛИН І ТВАРИН, ЗАНЕСЕНИХ ДО ЧЕРВОНОЇ КНИГИ УКРАЇНИ У ОВРУЦЬКОМУ НАДЛІСНИЦТВІ ФЛПІ «СТОЛИЧНИЙ ЛІСОВИЙ ОФІС» ДП «ЛІСИ УКРАЇНИ» (ВИСНОВОК ОВД № 21/01-5203/1 (ФЛПІ «ОВРУЦЬКЕ СПЕЦІАЛІЗОВАНЕ ЛІСОВЕ ГОСПОДАРСТВО»)).....	40

ВСТУП

Дослідження є черговим етапом післяпроектного моніторингу цільових об'єктів планової діяльності з суцільних санітарних рубок на території Овруцького надлісництва філії «Столичний лісовий офіс» ДП «Ліси України», який здійснюється у відповідності до Висновку з ОВД № 21/01-5203/1 від 05.04.2024 року. Моніторинг виконано на основі натурного обстеження ділянок планової діяльності.

Головним завданням післяпроектного моніторингу флори, фауни і біорізноманіття було отримати перед проведення суцільних санітарних рубок (ССР) актуальні дані про цільові об'єкти у виділах/частинах виділів, призначених під планову діяльність у поточному році.

Згідно з вимогами оцінки впливу на довкілля, планова діяльність здійснюється з першочерговим врахуванням інтересів збереження видів рослин і тварин, включених до додатку 1 Резолюції № 6 (1998) Бернської конвенції, а також до додатків самої Конвенції, та типів природних оселищ (біотопів) з додатку 1 Резолюції № 4 (1996) Бернської конвенції, інших зразків природних оселищ (біотопів), їхніх комплексів, які повинні охоронятися згідно з Habitat Directive, середовищ існування для мігруючих видів тварин. Бернська Конвенція – Конвенція про охорону дикої флори та фауни і природних середовищ існування у Європі (Берн, 19 вересня 1979 р.). Далі у цьому документі – Бернська Конвенція.

Для виділів/частин виділів, де зареєстровано рідкісні види та оселища, на основі експертної оцінки та з урахуванням статей 39, 40 Закону України «Про рослинний світ», статей 39, 40 Закону України «Про тваринний світ», визначено необхідний режим збереження та, за потреби, запропоновано заходи для збереження цільових об'єктів.

Допустимість або недопустимість ССР у зазначених виділах визначали відповідно до вимог щодо режиму збереження популяцій, встановлених в останньому виданні Червоної книги України, а для інших видів та для типів природних оселищ (біотопів) та оселищ видів керувалися експертними оцінками.

Термін «біологічне різноманіття» (біорізноманіття) у даному звіті вживається у визначенні Конвенції про охорону біологічного різноманіття від 1992 р., ратифікованої Законом № 257/94-ВР від 29.11.1994 р.

1. МЕТОДИКА ПІСЛЯПРОЕКТНОГО МОНІТОРИНГУ

1.1. Перелік цільових об'єктів, що підлягають моніторингу на території, де планується проведення суцільних санітарних рубок

1. Види фауни і флори, зазначені у додатку 1 Резолюції 6 (1998) Бернської Конвенції, а також у додатках до самої Конвенції. Для тварин враховуються осілі види, види, які розмножуються на даній території, залітні, кочові (мігруючі), рідкісні види, види на межі ареалу.

2. Природні середовища існування видів флори і фауни: місця зростання, розмноження, годівлі, полювання, водопою, зимівлі, ночівлі (наприклад, для кажанів), льонки, міграції, житло/хатки і природні схованки.

3. Типи природних оселищ (біотопів) з додатку 1 Резолюції 4 (1996) Бернської Конвенції.

4. Об'єкти Червоної книги України [3, 4, 16, 17] та Зеленої книги України [5].

Переліки видів фауни, флори та природних оселищ наведено за документами:

1. Конвенція про охорону дикої флори та фауни і природних середовищ існування в Європі (*Бернська конвенція*) [1].

2. Резолюція № 6 (1998) Постійного комітету Бернської конвенції «Про перелік видів, щодо потребують спеціальних заходів на їх збереження» з додатками.

3. Резолюція № 4 (1996) Постійного комітету Бернської конвенції «Про зникаючі природні середовища (оселища), що потребують спеціальних заходів для їх збереження» з додатком 1.

Ідентифікацію типів природних оселищ (біотопів) проводять, користуючись довідниками:

- Національний каталог біотопів України [2];

- Тлумачний посібник оселищ Резолюції №4 Бернської Конвенції, що знаходяться під загрозою і потребують спеціальних заходів охорони [8].

У випадку, коли біотоп на планованій ділянці або у виділах її оточення у радіусі 100 м є звичайним, для цих ділянок допускається наведення рослинної асоціації за домінантною класифікацією [9, 10, 11].

1.2. Періодичність та головні завдання моніторингу біорізноманіття та оселищ

На території надлісництва зростають переважно хвойні та хвойно-листяні ліси бореального типу, ранньовесняні ефемероїди на цій території відсутні. Тому моніторинг біорізноманіття проведено у терміни: з 01 квітня до 10 червня поточного року. Дані терміни цілком забезпечують повне виявлення цільових об'єктів – видового складу рослинного світу, гніздових видів птахів, ссавців, комах тощо.

Завданнями моніторингу були: отримання геоданих про цільові об'єкти на ділянках, планованих під плановану діяльність; розробка, при потребі, плану заходів, визначених режимів збереження цільових об'єктів біорізноманіття та обмежень, внесення змін і доповнень. Для цього використано такі документи: Explanatory Notes and Guide lines for the period 2013-2018. Part 1: The Report Format Field-By-Field Guidance [12]; <https://www.coe.int/en/web/bern-convention/emerald-network> [7]; Національний каталог біотопів України [2]; Тлумачний посібник оселищ Резолюції № 4 Бернської Конвенції, що знаходяться під загрозою і потребують спеціальних заходів охорони [8].

1.3. Показники, які досліджуються у цільових об'єктів на видовому рівні

Для всіх виявлених цільових об'єктів флори і фауни наводиться їх коротка характеристика. Вона включає такі показники:

1. Назву виду.

2. Квартал, виділ.

3. Автора знахідки, дату.
4. Коротку характеристику виявленої популяції.
5. Статус збереження виду.
6. Перспективи збереження виду.
7. Головні загрози.
8. Заходи, які будуть вжиті для збереження виду та його оселища під час проведення планової діяльності.

Статус збереження

Статус збереження – це загальна оцінка стану популяції певного виду тварин/рослин або типу природних оселищ (біотопів). Оцінюють за двома критеріями:

1. Наскільки добре збережені на території лісокористування природні середовища існування виду (місця для жител і схованок, для зимівлі, гніздування/розмноження/виведення потомства, місця годівлі/полювання, коридори для міграцій/вільних пересувань по території). При цьому враховують і загальну площу придатних середовищ існування, і ступінь збереженості їхніх природних рис, важливих для існування певного виду тварин/рослин.

2. Здатність популяції до відновлення, наприклад, до самовідновлення, у разі припинення факторів порушень і турбування, або до відновлення за допомогою спеціальних, технічно доступних та економічно виправданих заходів і технологій.

Загальну екологічну оцінку статусу збереження виду тварин/рослин подають з використанням Explanatory Notes and Guide lines for the period 2013-2018. Part 1: there port for matfield-by-fieldguidance [12]. Статус збереження оцінюється за трибальною шкалою:

- сприятливий;
- несприятливий;
- невизначений.

Перспективи збереження

Перспективи збереження виду оцінюють у довготривалій перспективі і за сукупністю даних про вид, а саме:

- 1) зайнята площа або ареал, площі популяцій;
- 2) розміри і динаміка популяцій;
- 3) площі і якість природних середовищ існування для виду тварин або рослин (оселищ виду).

Рекомендована шкала відносної оцінки:

- а – перспективи хороші (сприятливі);
- б – несприятливі і неадекватні (для збереження виду);
- в – погані (дуже несприятливі);
- г – невідомо або не можливо встановити.

Перспективи збереження враховуються в оцінці статусу збереження. Статус збереження не може оцінюватися як сприятливий, якщо перспективи збереження не можна оцінити наступним чином: динаміка популяції конкретного виду тварин/рослин показує, що вид здатен до самопідтримання в довготривалій перспективі як життєздатний компонент у його природних середовищах існування; природний ареал виду не скорочується і ймовірно не почне скорочуватися у найближчому майбутньому (12 і більше років); в даний час зберігаються і ймовірно продовжать існувати достатні за площами/розмірами природні середовища існування (оселища виду) для збереження його популяцій у довготривалій перспективі.

Головні порушуючі фактори і загрози

Головні порушуючі фактори – це несприятливі впливи на популяцію/популяції, що були зареєстровані за період досліджень або на час проведення обстежень. Загрози – це

майбутні прогнозовані несприятливі впливи, що очікуються у найближчі 6-12 років і впливатимуть у довготривалій перспективі на життєздатність популяцій або якість їхніх природних середовищ існування. Враховують порушуючі фактори і загрози власне для виду тварин/рослин і для його природних середовищ існування (оселищ виду). Користуються переліком порушуючих факторів і загроз, прийнятим для моніторингу і звітності для мережі NATURA2000 ЄС.

Доступ до переліків: через сайт www.coe.int за запитом «List of pressures and threats under the Resolution No.8 (2012)», або через веб-сторінку Reference portal for reporting under Article 17 of the Habitats Directive за пошуком «List of pressures and threats» [6, 12].

При цьому, перелік найвищих категорій загроз наступний:

A – сільське господарство;

B – лісове господарство;

C – видобування корисних копалин;

D – енергетика (виробництво енергії) та пов'язана з цим інфраструктура;

E – будівництво транспортної інфраструктури та власне транспорт;

F – житлова, виробнича, промислова забудова, території та забудова, пов'язані з масовим відпочинком;

G – використання та вирощування біоресурсів (інше, ніж сільське господарство та лісове господарство);

H – порушення, спричинені втручанням людини (військові дії, заходи з цивільного захисту, протинаварійні заходи тощо);

I – чужинні види живих організмів, види, що важко піддаються контролю;

J – забруднення різного роду;

K – зміни природних середовищ існування, викликані людською діяльністю;

L – природні процеси (за винятком катастрофічних);

M – природні катастрофи;

N – зміна клімату;

X – порушуючі фактори і загрози невідомі або не встановлені.

Кожен з порушуючих факторів та загроз рекомендується оцінювати за ступенем впливу, користуючись наступною шкалою:

V – високий: вплив значний, прямий, на значній площі, є однією з головних причин значного скорочення площі або розміру популяцій або погіршення їхніх середовищ існування, або вплив перешкоджає відновленню популяцій або їхніх середовищ існування до сприятливого стану;

II – помірний: вплив помірної сили, прямий або переважно опосередкований, поширюється на середню за площею територію (фактори і загрози слабкої дії не повинні включатися до переліку головних порушуючих факторів і загроз).

Заходи для збереження/відновлення

Сюди належать необхідні заходи, які вже здійснюються, та заходи, які необхідно здійснювати для підтримання і відновлення популяцій (або природних оселищ) до сприятливого статусу збереження.

Застосовано такі ступені оцінки:

a – основні найбільш вагомні заходи вже відомі, але ще не застосовуються;

b – основні найбільш вагомні заходи вже застосовуються.

Користуються переліком природоохоронних заходів, прийнятим для моніторингу і звітності для мережі NATURA2000 ЄС.

Доступ до переліку: через сайт www.coe.int за запитом «List of conservation measures under the Resolution No.8 (2012)», або через веб-сторінку Reference portal for reporting under Article 17 of the Habitats Directive за пошуком «List of conservation measures»; Explanatory Notes and Guide lines for the period 2013-2018 – Part 1: there port for matfield-by-fiel dguidance, Annex B. Доступ через веб-сайт www.coe.int на сторінці «Reference Portal for the Reporting

under Resolution No.8»; Explanatory Notes and Guide lines for the period 2013-2018 – Part 2: Definitions and Methods, Розділ 1. Доступ через веб-сайт www.coe.int на сторінці «Reference Portal for the Reporting under Resolution No.8» [6].

1.4. Показники, які досліджуються у цільових об'єктів – рідкісних природних оселищ (біотопів)

Для рідкісних типів природних оселищ (біотопів) наводять:

1. Лісництво, номер квартала та виділа, площу (га);
2. Habitat code – умовне позначення типу природних оселищ, згідно з переліком, прийнятим для моніторингу і звітності за Резолюцією 8 (2012) до Бернської конвенції[6]
3. Офіційну назву типу природних оселищ згідно з переліком, прийнятим для моніторингу і звітності за Резолюцією 8 (2012) до БК (доступ через сайт www.coe.int за пошуком «Species and habitats check lists for there porting under Resolution No 8. (2012)»).

4. Репрезентативність. Репрезентативність типу природних оселищ означає міру «природності» певного оселища (біотопу) у конкретному локалітеті, ступінь відповідності його (оселища) складу тим рисам і показникам, що вважаються еталонними для даного типу природних оселищ. Оцінюється за наявністю характерних видів рослин у структурі природного оселища. Має 4 ступені:

- A – найвищий,
- B – високий,
- C – посередній,
- D – найнижчий.

Для оцінки репрезентативності певного типу природних оселищ, склад його рослинного покриву порівнюють з характеристиками у довідниках: тлумачний посібник оселищ Резолюції №4 Бернської Конвенції, що знаходяться під загрозою і потребують спеціальних заходів охорони [8]; Inter pretation Manual of the habitats listed in Resolution No.4 (1996) / Group of Experts on Protected Areas and Ecological Networks. 2015. Оригінальна версія доступна через eunis.eea.europa.eu [13].

Статус збереження – це загальна оцінка якісного стану певного типу природних оселищ у даному локалітеті, таксаційному виділі.

Відновлення, статус і перспективи збереження певного типу природних оселищ оцінюють за 3-а ступенями оцінки:

A – природне оселище у дуже хорошому стані: структура дуже добре збережена, а перспективи збереження екологічних функцій (екосистемних послуг) – хороші, незалежно від здатності до відновлення;

B – природне оселище у хорошому стані: структура добре або достатньо збережена, перспективи збереження екологічних функцій (екосистемних послуг), хороші, відновлення легке або можливе, рідше – відновлення складне,

C – природне оселище у поганому стані: частково порушена структура, перспективи збереження екологічних функцій (екосистемних послуг) задовільні або несприятливі, відновлення легке або можливе, або відновлення дуже складне чи з певних причин неможливе.

Для оцінки статусу збереження використовують:

1. Explanatory Notes and Guidelines for the period 2013-2018 – Part 1: there port for matfield-by-fiel dguidance, Annex D. Доступ через веб-сайт www.coe.int на сторінці «Reference Portal for the Reporting under Resolution No.8».

2. Explanatory Notes and Guidelines for the period 2013-2018 – Part 2: Definitions and Methods, Розділ 2. Доступ через веб-сайт www.coe.int на сторінці «Reference Portal for the Reporting under Resolution No.8».

2. ОБ'ЄКТИ ПІСЛЯПРОЄКТНОГО МОНІТОРИНГУ

Плановану діяльність щодо проведення суцільних санітарних рубок в насадженнях, з подальшим лісовідновлення, шляхом створення лісових культур та сприянням природному поновленню відповідно до лісорослинних умов на території надлісництва планується проводити у формі суцільних рубок. Планована діяльність проводиться у 7 лісництвах, зокрема Бережестському, Виступовицькому, Гладковицькому, Журбенському, Ігнатпільському, Овруцькому та Ситовецькому. Нижче наведено таксаційну характеристику ділянок планової діяльності, обстежених у 2025 році (таблиця 2.1).

Таблиця 2.1

Таксаційна характеристика насаджень на ділянок планової діяльності

№ п/п	№ кварталу	№ виділу / підвиділу	Площа, га	Господарська секція	Тип лісу
Бережестьське лісництво					
1			0,9	соснова	B2ДС
2			2,1	соснова	A2С
3			18,2	соснова	B3ДС
4			1,8	соснова	A3С
5			2,6	соснова	B3ДС
6			0,8	соснова	B3ДС
7			0,4	соснова	A2С
8			2,8	соснова	B2ДС
9			0,6	соснова	B2ДС
10			1,4	соснова	B2ДС
11			1,7	соснова	B3ДС
12			1,3	соснова	A2С
13			3,7	соснова	A3С
14			0,9	соснова	A2С
15			2,6	соснова	A3С
16			1,0	соснова	B3ДС
17			1,0	соснова	B3ДС
18			0,5	соснова	A2С
19			1,9	соснова	B3ДС
20			0,3	соснова	A3С
21			3,5	соснова	B3ДС
22			1,2	соснова	A2С
23			0,5	соснова	A2С
24			0,7	соснова	A2С
25			0,3	соснова	A1С
26			0,6	соснова	B2ДС
27			1,0	соснова	A2С
28			3,2	соснова	B2ДС
29			1,2	соснова	B2ДС
30			1,2	соснова	B2ДС
31			2,5	соснова	B3ДС

№ п/п	№ кварталу	№ виділу / підвиділу	Площа, га	Господарська секція	Тип лісу
32			0,4	соснова	В3ДС
33			0,7	соснова	А2С
34			4,0	соснова	А2С
35			0,2	соснова	В3ДС
36			2,4	соснова	В2ДС
37			1,3	соснова	А2С
38			1,1	соснова	А2С
Гладковицьке лісництво					
39			2,8	соснова	В3ДС
40			4,6	соснова	В2ДС
41			0,8	соснова	В2ДС
42			0,8	соснова	В2ДС
43			0,5	соснова	А2С
44			1,4	соснова	А2С
45			0,3	соснова	В3ДС
46			0,9	соснова	В2ДС
47			1,7	соснова	А2С
48			5,6	соснова	А2С
49			1,6	соснова	В2ДС
50			0,5	соснова	А2С
51			0,8	соснова	А2С
52			0,5	соснова	В2ДС
53			1,6	соснова	В3ДС
54			0,7	соснова	В2ДС
55			1,0	соснова	А2С
56			3,2	соснова	В2ДС
57			2,6	соснова	А2С
58			1,3	соснова	В2ДС
59			0,1	соснова	С2ГДС
60			1,5	соснова	В3ДС
61			10,9	соснова	В3ДС
62			6,6	соснова	А2С
63			2,3	соснова	А1С
64			1,7	соснова	В2ДС
65			5,9	соснова	В2ДС
66			0,4	соснова	В2ДС
67			1,3	соснова	В2ДС
68			0,4	соснова	В2ДС
69			3,4	соснова	В3ДС
70			3,9	соснова	А2С
71			1,0	соснова	В2ДС
72			0,8	дубова	С2ГДС

№ п/п	№ кварталу	№ виділу / підвиділу	Площа, га	Господарська секція	Тип лісу
73			1,1	дубова	С2ГДС
74			0,8	дубова	С2ГДС
75			3,3	соснова	В2ДС
76			1,5	соснова	А2С
77			3,9	соснова	А2С
78			3,3	соснова	В3ДС
79			4,2	соснова	В2ДС
80			0,4	соснова	В2ДС
81			0,7	соснова	В2ДС
82			0,7	соснова	А2С
83			2,2	соснова	В2ДС
84			0,5	соснова	В2ДС
85			2,2	соснова	В2ДС
86			0,7	соснова	В3ДС
87			0,5	соснова	В3ДС
88			3,3	соснова	В2ДС
89			2,5	соснова	В2ДС
90			3,2	соснова	В2ДС
91			0,8	березова	В2ДС
92			1,9	соснова	В2ДС
93			0,3	соснова	А2С
94			7,4	соснова	А2С
95			0,6	соснова	В2ДС
96			0,4	соснова	В2ДС
97			0,9	соснова	А2С
98			1,0	соснова	С2ГДС
Виступовицьке лісництво					
99			7,6	соснова	В2ДС
100			14,2	соснова	В3ДС
101			1,5	соснова	В4ДС
102			0,6	соснова	В3ДС
103			0,6	соснова	В3ДС
104			0,8	соснова	В3ДС
105			1,5	соснова	В3ДС
106			1,8	соснова	В3ДС
107			0,5	соснова	А3С
108			3,0	соснова	В2ДС
109			22,2	соснова	В3ДС
110			3,7	соснова	В3ДС
111			0,4	соснова	А2С
112			5,2	соснова	В2ДС
113			0,9	соснова	В2ДС

№ п/п	№ кварталу	№ виділу / підвиділу	Площа, га	Господарська секція	Тип лісу
114			0,4	соснова	B2ДС
115			1,2	соснова	B2ДС
116			0,9	соснова	B2ДС
117			1,5	соснова	B3ДС
118			5,2	соснова	B3ДС
119			1,2	соснова	B3ДС
120			1,8	соснова	B3ДС
121			4,4	соснова	B3ДС
122			0,8	соснова	B3ДС
123			7,0	соснова	B3ДС
124			1,6	соснова	B2ДС
125			15,5	соснова	B3ДС
126			13,5	соснова	B3ДС
127			2,1	соснова	B3ДС
128			1,9	соснова	B3ДС
129			6,8	соснова	B2ДС
130			1,9	соснова	B3ДС
131			5,0	соснова	B3ДС
132			1,5	соснова	B2ДС
133			2,1	соснова	B3ДС
134			1,1	соснова	B3ДС
135			0,3	соснова	A2С
136			2,7	соснова	B2ДС
137			1,6	соснова	B3ДС
138			3,1	соснова	B4ДС
139			4,3	соснова	B2ДС
140			1,8	соснова	B3ДС
141			1,5	соснова	B3ДС
142			2,6	соснова	B2ДС
143			2,1	соснова	B2ДС
144			5,0	соснова	B3ДС
145			17,8	соснова	B3ДС
146			1,1	соснова	B3ДС
147			0,7	соснова	B3ДС
148			1,8	соснова	B3ДС
Журбеньське лісництво					
149			5,0	соснова	A2С
150			2,3	соснова	B3ДС
151			1,6	соснова	A2С
152			2,5	соснова	A2С
153			5,1	соснова	A2С
154			5,4	соснова	A2С

№ п/п	№ кварталу	№ виділу / підвиділу	Площа, га	Господарська секція	Тип лісу
155			3,1	соснова	A2C
156			6,7	соснова	A2C
157			3,8	соснова	A2C
158			2,7	соснова	A2C
159			8,8	соснова	B2ДС
Ігнатпільське лісництво					
160			1,2	соснова	B2ДС
161			1,0	соснова	B3ДС
162			0,7	соснова	B2ДС
163			0,6	соснова	B3ДС
Овруцьке лісництво					
164			2,1	соснова	B3ДС
165			1,4	соснова	B2ДС
166			1,8	соснова	B3ДС
167			1,1	соснова	B2ДС
Ситовецьке лісництво					
168			1,0	соснова	B2ДС
169			1,9	соснова	B2ДС
170			4,3	соснова	B2ДС
171			1,1	соснова	B3ДС
172			2,0	соснова	B3ДС
173			2,5	соснова	B3ДС
174			4,1	соснова	B3ДС
175			3,2	соснова	B3ДС
176			1,9	соснова	B3ДС
177			1,7	соснова	B3ДС
178			3,6	соснова	B3ДС
179			1,6	соснова	B3ДС
180			0,8	соснова	B2ДС
181			7,4	соснова	B3ДС
182			2,5	соснова	B3ДС

**3. РЕЗУЛЬТАТИ ПІСЛЯПРОЕКТНОГО МОНІТОРИНГУ ОВРУЦЬКОГО
НАДЛІСНИЦТВА ФЛП «СТОЛИЧНИЙ ЛІСОВИЙ ОФІС» ДП «ЛІСИ УКРАЇНИ»
(ВИСНОВОК ОВД № 21/01-5203/1)**

3.1. Характеристика ділянок планової діяльності

Результати чергового етапу післяпроектного моніторингу ділянок планової діяльності, обстежених у 2025 році, виконано у формі таблиці 3.1. У таблиці наведено біотопи та види рослин та тварин, які захищаються Червоною книгою України (ЧКУ) (Накази Міндовкілля), Резолюцією Бернської конвенції (РБК) та Європейського червоного списку (ЄЧС). Біотопи подаються за Національним каталогом біотопів України з відповідними номерами і назвами.

Таблиця 3.1

Характеристика насаджень на ділянок планової діяльності

№ п/п	№ кварталу	№ виділу / підвиділу	Номер та назва біотопу (оселища) за Національним каталогом біотопів України	Види тварин та рослин під захистом ЧКУ, РБК і ЄЧС
Бережестьське лісництво				
1			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-
2			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-
3			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-
4			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-
5			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-
6			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-
7			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-
8			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-
9			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-
10			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-
11			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-
12			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-
13			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-
14			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-
15			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-
16			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-
17			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-
18			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-
19			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-
20			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-
21			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-
22			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-
23			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-
24			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-
25			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-
26			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-
27			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-

№ п/п	№ кварталу	№ виділу / підвиділу	Номер та назва біотопу (оселища) за Національним каталогом біотопів України	Види тварин та рослин під захистом ЧКУ, РБК і ЄЧС
28			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-
29			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-
30			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-
31			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-
32			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-
33			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-
34			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-
35			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-
36			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-
37			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-
38			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-
Гладковицьке лісництво				
39			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-
40			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-
41			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-
42			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-
43			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-
44			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-
45			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-
46			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-
47			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-
48			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-
49			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-
50			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-
51			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-
52			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-
53			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-
54			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-
55			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-
56			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-
57			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-
58			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-
59			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-
60			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-
61			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-
62			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-
63			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-
64			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-
65			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-
66			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-

№ п/п	№ кварталу	№ виділу / підвиділу	Номер та назва біотопу (оселища) за Національним каталогом біотопів України	Види тварин та рослин під захистом ЧКУ, РБК і ЄЧС
67			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-
68			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-
69			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-
70			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-
71			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-
72			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-
73			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-
74			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-
75			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-
76			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-
77			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-
78			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-
79			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-
80			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-
81			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-
82			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-
83			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-
84			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-
85			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-
86			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-
87			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-
88			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-
89			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-
90			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-
91			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-
92			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-
93			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-
94			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-
95			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-
96			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-
97			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-
98			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-
Виступовицьке лісництво				
99			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-
100			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-
101			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-
102			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-
103			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-
104			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-
105			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-

№ п/п	№ кварталу	№ виділу / підвиділу	Номер та назва біотопу (оселища) за Національним каталогом біотопів України	Види тварин та рослин під захистом ЧКУ, РБК і ЄЧС
146			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-
147			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-
148			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-
Журбенське лісництво				
149			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-
150			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-
151			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-
152			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-
153			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-
154			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-
155			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-
156			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-
157			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-
158			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-
159			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-
Ігнатпільське лісництво				
160			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-
161			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-
162			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-
163			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-
Овруцьке лісництво				
164			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-
165			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-
166			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-
167			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-
Ситовецьке лісництво				
168			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-
169			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-
170			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-
171			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-
172			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-
173			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-
174			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-
175			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-
176			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-
177			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-
178			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-
179			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-
180			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-
181			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-

№ п/п	№ кварталу	№ виділу / підвиділу	Номер та назва біотопу (оселища) за Національним каталогом біотопів України	Види тварин та рослин під захистом ЧКУ, РБК і ЄЧС
182			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-

Деревна рослинність представлена переважно хвойними та не часто листяними лісами. Усі ділянки планової діяльності відносяться до автоморфних ландшафтів.

Узагальнення даних характеристики ділянок планової діяльності – санітарних суцільних рубок свідчать про те, що вони у переважній більшості біотопами, пройденими лісовими пожежами, а також трапляються пошкоджені ксилофагово-офіостомовим комплексом або комплексом коренево-стовбурових грибкових захворювань. Сформоване природне оселища (біотопи) належить до «перехідних». На цих площах сформувався наступний біотоп за НКБУ: ДЗ Біотопи з недавно знищеним деревним ярусом (EUNIS: G5.8 Вируби і згарища).

На ділянках відведених у суцільну санітарну рубку материнський намет, підріст, підлісок і трав'яно-чагарничковий яруси та мохи та лишайники є знищені лісовою пожежею, тоді як на ділянках уражених ксилофагово-офіостомовим комплексом або комплексом коренево-стовбурових грибкових захворювань знищеним є лише материнський намет. У результаті цього відбулася зміна освітлення та живого надґрунтового покриву, в основному на рудеранти, зокрема еректитес нечуйвітровий, злинку канадську, зніт вузьколистий. Відновлення допожежних фітоценозів проходить повільно, на цих ділянках добре відновлюються окремі види чагарників, зокрема крушина ламка. Щодо трав'яного покриву, то він представлений молінією голубою та вересом звичайним, доволі часто розростається куничник наземний. На окремих куртинах можуть зберігатися лісова або узлісна рослинність – чорниці, брусниці, злаки, осоки та мохи. У загальному частка «перехідних» біотопів на території надлісництва на ділянках планової діяльності становить 100 %.

3.2. Рідкісні види рослин і тварин на території надлісництва

У процесі післяпроектного моніторингу у місцях планової діяльності на території надлісництва встановлено наявність рідкісних видів рослин і тварин, які підлягають охороні за Червоною книгою України, Бериською конвенцією та Європейським червоним списком. За результатами післяпроектного моніторингу на ділянках планової діяльності обстежених у 2025 році на території Овруцького надлісництва філії «Столичний лісовий офіс» ДП «Ліси України» не виявлено локалітетів рідкісних видів рослин та тварин.

На території встановлено наявність наступних видів тварин і рослин, занесених до Червоної книги України [14, 15]. Квартально-видільний перелік встановлених місць зростання рідкісних видів рослин та перебування рідкісних видів тварин занесених до Червоної книги України на території Овруцького надлісництва філії «Столичний лісовий офіс» ДП «Ліси України» наведений у додатку А.

Для охорони рідкісних видів рослин і тварин, а також рослинних угруповань і біотопів створено ряд об'єктів природно-заповідного фонду, зокрема загальнозоологічний заказник загальнодержавного значення «Кутне» (Виступовицьке (Борутинське) лісництво, квартали № 49, 57-64); ботанічний заказник місцевого значення «Хмелі» (Журбенське лісництво, квартал № 56, виділи № 4-6); загальнозоологічні заказники місцевого значення «Соловійове» (Піщаницьке лісництво, квартали № 20, 24-26, 29-33, 36-41), «Товкачове» (Овруцьке лісництво, квартали № 4, 5 та Овруцьке (Прилуцьке) лісництво, квартали № 70, 71, 76, виділи № 1-35, 37-45, 47-57) і «Борутинський» (Виступовицьке (Борутинське) лісництво, квартали № 1-4, 7-9, 12-14, 18-21, 28-30, 36-40, 45-48, 54-56); гідрологічний

заказник місцевого значення «Коморище» (Овруцьке (Прилуцьке) лісництво, квартал № 76, виділи № 36, 46); ботанічні пам'ятки природи місцевого значення «Урочище Язвін-1», «Урочище Язвін-2» і «Урочище Язвін-3» (Ситовецьке лісництво, квартал № 22, виділ № 6) та дендрологічний парк місцевого значення «Гладковицький» (Гладковицьке лісництво, квартал № 38, виділ № 47).

3.3. Ідентифікація належності лісових територій до пралісів, квазіпралісів і природних лісів

Під час проведення післяпроектного моніторингу у надлісництві встановлювали належність ділянок планової діяльності до пралісів, квазіпралісів і природних лісів. Для їхньої ідентифікації використовували «Методику визначення належності лісових територій до пралісів, квазіпралісів та природних лісів».

На ділянка планової діяльності, обстежених у 2025 р., на території Овруцького надлісництва філії «Столичний лісовий офіс» ДП «Ліси України», відсутні насадження, які можна віднести до пралісів, квазіпралісів і природних лісів.

3.4. Інформація щодо проведення лісовідновлення

Лісовідновлення на території Овруцького надлісництва філії «Столичний лісовий офіс» ДП «Ліси України» проводиться природним та штучним способами (табл. 3.2). При природному поновленні, засівання ділянок насінням передбачено від стіни лісу (сусідніх виділів) та насінників. Крім, того у разі відсутності підросту головних порід заплановано штучне відновлення лісу у відповідності до біотопу і типу лісу. Природне поновлення проводять з / без сприяння. Під час використання природного поновлення, головними породами для відновлення є сосна звичайна та береза повисла.

Таблиця 3.2

Лісовідновлення після проведення планової діяльності

Рік проведення	Суцільні зруби, всього, га	Лісовідновлення, га					
		Всього, га	в тому числі				в т. ч. сприяння природному поновленню
			за основними лісоутворюючими породами		лісові культури	природне поновлення	
Сосна звичайна	Дуб звичайний						
2024	906,3	1057,7	900,3	16,5	916,8	140,9	137,7
2025	706,9	349,4	349,4	-	323,3	26,1	22,9

Штучне лісовідновлення лісу (створення лісових культур) на планових ділянках 2024-2025 років проводилося наступним чином: обробіток ґрунту – механізований (нарізка борозн); спосіб посадки – вручну; розміщення посадкових місць – 3, 0,5 м або 3,0 × 0,7 м; схема змішування 6-4-3 ряди хвойних (сосна звичайна) або листяних (дуб звичайний) порід : 1-2-3-4 листяних (береза повисла, дуб звичайний) або хвойних (сосна звичайна) порід. В окремих випадках висаджували 3 ряди сосни звичайної : 2 ряди берези повислої : 3 ряди сосни звичайної : 2 ряди дуба звичайного. Головними породами під час створення лісових культур у залежності від лісорослинних умов виступають сосна звичайна та дуб звичайний, а супутніми – береза повисла, дуб звичайний, сосна звичайна. У середньому під час штучного лісовідновлення висаджується у діапазоні 4800-6700 шт·га² сіянців/саджанців деревних порід. Цієї кількості є достатньо для формування насадження.

4. ПІСЛЯПРОЕКТНИЙ МОНІТОРИНГ В ОБ'ЄКТІ СМАРАГДОВОЇ МЕРЕЖІ OVRUTSKYI (UA0000090) НА ТЕРИТОРІЇ ОВРУЦЬКОГО НАДЛІСНИЦТВА ФЛІЇ «СТОЛИЧНИЙ ЛІСОВИЙ ОФІС» ДП «ЛІСИ УКРАЇНИ»

У висновку ОВД зазначено проведення досліджень у об'єкті Смарагдової мережі. На території надлісництва виділено два об'єкти Смарагдової мережі. Основні лісові масиви надлісництва знаходяться в об'єкті Смарагдової мережі Ovrutskyi (UA0000090). Також частково територію надлісництва охоплює Slovechanskyi Kriazh (UA0000173). Об'єкт Смарагдової мережі Ovrutskyi (UA0000090) охоплює Бережестьське, Виступовицьке (Борутинське), Виступовицьке, Гладковицьке, Журбенське, Овруцьке, Піщаницьке, Овруцьке (Прилуцьке) та Ситовецьке лісництва, а об'єкт Смарагдової мережі Slovechanskyi Kriazh (UA0000173) – Піщаницьке (Коптівщинське) лісництво.

4.1. Об'єкт Смарагдової мережі Ovrutskyi (UA0000090)

В об'єкті Смарагдової мережі *Ovrutskyi (UA0000090)* зафіксовані наступні біотопи за НКБУ:

водні біотопи:

- B1.1.3 Мезотрофні водойми з твердою (жорсткою) водою і угрупованнями харових водоростей (*Резолюція 4 Берської конвенції: C1.25* Занурені килимки харофітів у мезотрофних водоймах; 3140 Оліго-мезотрофні водойми з жорсткою водою і бентосною рослинністю *Chara* spp.);

- B1.1.4 Дистрофні водойми з макрофітною рослинністю (*Резолюція 4 Берської конвенції: C1.4* Постійні стоячі дистрофні водойми; *Додаток I Оселищної Директиви: 3160* Природні дистрофні озера та стави;

- B3.2.2 Мезотрофні та евтрофні водотоки з повільною течією (*Резолюція 4 Берської конвенції: C2.33* Мезотрофна рослинність повільно текучих водотоків; *Додаток I Оселищної Директиви: 3260* Водотоки від рівнинних до гірських поясів з рослинністю *Ranunculion fluitantis* та *Callitriche-Batrachion*);

болотні біотопи:

- B2.2.2 Болотні та підтоплені ділянки з угрупованнями високих кореневищних осок (*Резолюція 4 Берської конвенції: D5.2* Зарості крупних осокових переважно без застою води);

- B2.2.3 Болотні та підтоплені ділянки з угрупованнями високих купинних осок (*Резолюція 4 Берської конвенції: D5.2* Зарості крупних осокових переважно без застою води);

- B3 Мезотрофні болота (*Резолюція 4 Берської конвенції: D2.3* Перехідні болота та сплавини; *Додаток I Оселищної Директиви: 7140* Перехідні трясовини та сплавини);

трав'яні біотопи:

- T1.1.1 Псамофітні трав'яні біотопи на кислих субстратах (*Резолюція 4 Берської конвенції: E1.9* Незімкнені несередземноморські сухі кислі та нейтральні трав'яні угруповання, у тому числі континентальні трав'яні угруповання на дюнах; *Додаток I Оселищної Директиви: 2330* Континентальні дюни з незімкненими угрупованнями з *Corynephorus* та *Agrostis*);

- T2.3.1 Рівнинні та низькогірні сінокісні луки (*Резолюція 4 Берської конвенції: E2.2* Рівнинні та низькогірні сінокісні луки; *Додаток I Оселищної Директиви: 6510* Низинні сінокісні луки (*Alopecurus pratensis*, *Sanguisorba officinalis*);

- T3.3.1 Мокрі луки з домінуванням злакоподібних трав (*Резолюція 4 Берської конвенції: E3.4* Мокрі або вологі евтрофні і мезотрофні луки);

чагарникові та чагарничкові біотопи:

- Ч7.1 Вербові чагарникові зарості піщаних і суглинкових берегів (*Резолюція 4 Берської конвенції*: F9.1 Прирічкові чагарники);

лісові біотопи:

- Д1.5.1 Ацидофільні дубові і сосново-дубові ліси (*Резолюція 4 Берської конвенції*: G1.8 Ацидофільні дубові ліси; *Додаток I Оселищної Директиви*: 9190 Старовікові ацидофільні дубові ліси з *Quercus robur* на піщаних рівнинах);

- Д1.5.3 Сирі олігомезотрофні березові ліси (*Резолюція 4 Берської конвенції*: G1.51 Сфагнові березові ліси; *Додаток I Оселищної Директиви*: 91D0*Оліготрофні та мезотрофні заболочені ліси);

- Д1.6.4 Рівнинні незаболочені ліси вільхи чорної і ясена (*Резолюція 4 Берської конвенції*: G1.21 Заплавні періодично мокрі ліси з домінуванням *Alnus* або *Fraxinus*);

- Д1.7.1 Евтрофні болота з ярусом вільхи чорної або берези (*Резолюція 4 Берської конвенції*: G1.41 Заболочені вільхові ліси на некіислому торфі);

- Д2.2.3 Сирі ліси сосни звичайної (*Резолюція 4 Берської конвенції*: G3.E Неморальні заболочені хвойні ліси; *Додаток I Оселищної Директиви*: 91D0*Оліготрофні та мезотрофні заболочені ліси);

- Д2.5.2 Оліготрофні болота з ярусом сосни (*Резолюція 4 Берської конвенції*: G3.E Неморальні заболочені хвойні ліси; *Додаток I Оселищної Директиви*: 91D0*Оліготрофні та мезотрофні заболочені ліси).

В об'єкті Смарагдової мережі *Ovrutskiy (UA0000090)* охороняються наступні види рослин і тварин:

рослини:

- сон розкритий (*Pulsatilla patens* (L.) Mill. s.l.),

безхребетні:

- рогач звичайний (жук-олень) (*Lucanus cervus* (Linnaeus, 1758),

- плоскотілка червона (*Cicujus cinnaberinus* (Scopoli, 1763),

землеводні – не зафіксовано,

плазуни:

- черепаха болотна європейська (*Emys orbicularis* (Linnaeus, 1758),

риби:

- в'юн звичайний (*Misgurnus fossilis* (Linnaeus, 1758),

птахи:

- глушець (*Tetrao urogallus* (Linnaeus, 1758),

- дятел трипалий (*Picoides tridactylus* (Linnaeus, 1758),

- жовна чорна (*Dryocopus martius* (Linnaeus, 1758),

- журавель сирій (*Grus grus* (Linnaeus, 1758),

- зміїд блакитноногий (*Circaetus gallicus* (Gmelin, 1788),

- канюк звичайний (*Buteo buteo* (Linnaeus, 1758),

- лелека білий (*Ciconia ciconia* (Linnaeus, 1758),

- лелека чорний (*Ciconia nigra* (Linnaeus, 1758),

- лунь болотяний (*Circus aeruginosus* (Linnaeus, 1758),

- орябок лісовий (*Tetrastes bonasia* (Linnaeus, 1758),

- підорлик великий (*Aquila clanga* (Pallas, 1811),

- підорлик малий (*Aquila pomarina* (C. L. Brehm, 1831),

- сова болотяна (*Asio flammeus* (Pontoppidan, 1763),

- сова бородата (*Strix nebulosa* (J.R.Forster, 1772),

- тетерук євразійський (*Tetrao tetrix* (Linnaeus, 1758),

ссавці:

- бобер європейський (*Castor fiber* (Linnaeus, 1758),

- видра річкова (*Lutra lutra* (Linnaeus, 1758),

- вовк (*Canis lupus* (Linnaeus, 1758),

- рись звичайна (*Lynx lynx* (Linnaeus, 1758).

4.2. Об'єкт Смарагдової мережі Slovechanskyi Kriazh (UA0000173)

В об'єкті Смарагдової мережі *Slovechanskyi Kriazh (UA0000173)* зафіксовані наступні біотопи за НКБУ:

водні біотопи:

- B1.1.2 Мезотрофні та евтрофні водойми з макрофітною рослинністю (**Резолюція 4 Берської конвенції:** C1.222 Вільноплаваючі скупчення *Hydrocharis morsus-ranae*; C1.224 Вільноплаваючі колонії *Utricularia australis* та *Utricularia vulgaris*; C1.32 Вільноплаваюча рослинність евтрофних водойм; C1.33 Вкорінена занурена рослинність евтрофних водойм; **Додаток I Оселищної Директиви:** 3150 Природні евтрофні озера з рослинністю типу *Magnopotamion* або *Hydrocharition*);

- B1.1.4 Дистрофні водойми з макрофітною рослинністю (**Резолюція 4 Берської конвенції:** C1.4 Постійні стоячі дистрофні водойми; **Додаток I Оселищної Директиви:** 3160 Природні дистрофні озера та стави;

- B3.2.2 Мезотрофні та евтрофні водотоки з повільною течією (**Резолюція 4 Берської конвенції:** C2.33 Мезотрофна рослинність повільно текучих водотоків; C2.34 Евтрофна рослинність повільно текучих водотоків; **Додаток I Оселищної Директиви:** 3260 Водотоки від рівнинних до гірських поясів з рослинністю *Ranunculion fluitantis* та *Callitricho-Batrachion*);

болотні біотопи:

- B2.1.2 Карбонатні болота зі сфагновими мохами (**Резолюція 4 Берської конвенції:** D4.1 Багаті болота, включаючи евтрофні високотравні та карбонатні болота; **Додаток I Оселищної Директиви:** 7230 Лужні низинні болота);

- B2.2.2 Болотні та підтоплені ділянки з угрупованнями високих кореневищних осок (**Резолюція 4 Берської конвенції:** D5.2 Зарості крупних осокових переважно без застою води);

- B2.2.3 Болотні та підтоплені ділянки з угрупованнями високих купинних осок (**Резолюція 4 Берської конвенції:** D5.2 Зарості крупних осокових переважно без застою води);

- B3 Мезотрофні болота (**Резолюція 4 Берської конвенції:** D2.3 Перехідні болота та сплавини; **Додаток I Оселищної Директиви:** 7140 Перехідні трясовини та сплавини);

- B4.1 Оліготрофні сфагнові болота (**Резолюція 4 Берської конвенції:** X04 Комплекси верхових боліт; **Додаток I Оселищної Директиви:** 7110* Активні верхові (оліготрофні) болота);

- B4.2 Мочажини (**Резолюція 4 Берської конвенції:** D2.3 Перехідні болота та сплавини; **Додаток I Оселищної Директиви:** 7150 Западини на торф'яних субстратах з *Rhynchosporion*.);

трав'яні біотопи:

- T1.1.1 Псамофітні трав'яні біотопи на кислих субстратах (**Резолюція 4 Берської конвенції:** E1.9 Незімкнені несередземноморські сухі кислі та нейтральні трав'яні угруповання, у тому числі континентальні трав'яні угруповання на дюнах; **Додаток I Оселищної Директиви:** 2330 Континентальні дюни з незімкненими угрупованнями з *Corynephorus* та *Agrostis*);

- T2.4.1 Рівнинні та низькогірні пустищні луки (**Резолюція 4 Берської конвенції:** E1.71. Угруповання *Nardus stricta*);

- T3.1.2 Вологі оліготрофні сінокісні луки (**Резолюція 4 Берської конвенції:** E3.5 Мокрі або вологі оліготрофні луки; **Додаток I Оселищної Директиви:** 6410 Молінієві луки на вапнякових, торф'яних або глинистомулистих ґрунтах (*Molinion caeruleae*);

- T3.3.1 Мокрі луки з домінуванням злакоподібних трав (**Резолюція 4 Берської конвенції:** E3.4 Мокрі або вологі евтрофні і мезотрофні луки);

чагарникові та чагарничкові біотопи:

- C7.1 Вербові чагарникові зарості піщаних і суглинкових берегів (**Резолюція 4 Берської конвенції:** F9.1 Прирічкові чагарники);

- Ч10.1 Вересові пустища (*Резолюція 4 Бернської конвенції*: F4.2 Сухі пустища; *Додаток I Оселищної Директиви*: 4030 Європейські сухі чагарничкові пустища);

лісові біотопи:

- Д1.5.1 Ацидофільні дубові і сосново-дубові ліси (*Резолюція 4 Бернської конвенції*: G1.8 Ацидофільні дубові ліси; *Додаток I Оселищної Директиви*: 9190 Старовікові ацидофільні дубові ліси з *Quercus robur* на піщаних рівнинах);

- Д1.5.3 Сирі олігомезотрофні березові ліси (*Резолюція 4 Бернської конвенції*: G1.51 Сфагнові березові ліси; *Додаток I Оселищної Директиви*: 91D0*Оліготрофні та мезотрофні заболочені ліси);

- Д1.6.1 Заплавні вербові і тополеві ліси (*Резолюція 4 Бернської конвенції*: G1.11 Прирічкові вербові ліси; *Додаток I Оселищної Директиви*: 91E0*Заплавні ліси з *Alnus glutinosa* та *Fraxinus excelsior* (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*);

- Д1.6.4 Рівнинні незаболочені ліси вільхи чорної і ясена (*Резолюція 4 Бернської конвенції*: G1.21 Заплавні періодично мокрі ліси з домінуванням *Alnus* або *Fraxinus*; *Додаток I Оселищної Директиви*: 91E0*Заплавні ліси з *Alnus glutinosa* та *Fraxinus excelsior* (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*);

- Д1.7.1 Евтрофні болота з ярусом вільхи чорної або берези (*Резолюція 4 Бернської конвенції*: G1.41 Заболочені вільхові ліси на некіислому торфі);

- Д1.7.2 Мезотрофні болота з ярусом берези (*Резолюція 4 Бернської конвенції*: G1.51 Сфагнові березові ліси; *Додаток I Оселищної Директиви*: 91D0*Оліготрофні та мезотрофні заболочені ліси);

Д2.1.1 Рівнинні ялинові ліси (*Резолюція 4 Бернської конвенції*: G3.1F Острівні ялинові ліси);

- Д2.2.3 Сирі ліси сосни звичайної (*Резолюція 4 Бернської конвенції*: G3.E Неморальні заболочені хвойні ліси; *Додаток I Оселищної Директиви*: 91D0*Оліготрофні та мезотрофні заболочені ліси);

Д2.5.2 Оліготрофні болота з ярусом сосни (*Резолюція 4 Бернської конвенції*: G3.E Неморальні заболочені хвойні ліси; *Додаток I Оселищної Директиви*: 91D0*Оліготрофні та мезотрофні заболочені ліси).

В об'єкті Смарагдової мережі *Slovechanskyi Kriazh* (UA0000173) охороняються наступні види рослин і тварин:

рослини:

- сон розкритий (*Pulsatilla patens* (L.) Mill.),
- зозулині черевички справжні (*Cypripedium calceolus* L.),
- півники угорські (*Iris aphylla* L.),
- рододендрон жовтий (*Rhododendron luteum* (L.) Sweet),
- наголоватки волошкові (*Jurinea cyanooides* (L.) Rchb.),

безхребетні:

- рогач звичайний (жук-олень) (*Lucanus cervus* (Linnaeus, 1758),
- землеводні** – не зафіксовано;

плазуни:

- черепаха болотна європейська (*Emys orbicularis* (Linnaeus, 1758),

риби:

- в'юн звичайний (*Misgurnus fossilis* (Linnaeus, 1758),
- мінога українська (*Eudontomyzon mariae* (Berg, 1931)

птахи:

- глушець (*Tetrao urogallus* (Linnaeus, 1758),
- дятел трипалий (*Picoides tridactylus* L.)
- журавель сірий (*Grus grus* (Linnaeus, 1758),
- зміїд блакитноногий (*Circaetus gallicus* (Gmelin, 1788),
- лелека чорний (*Ciconia nigra* (Linnaeus, 1758),
- лелека білий (*Ciconia ciconia* (Linnaeus, 1758),

- лунь польовий (*Circus cyaneus* L.),
- орябок (*Tetrastes bonasia* (Linnaeus, 1758),
- підорлик малий (*Aquila pomarina* (C. L. Brehm, 1831),
- рибалочка блакитний (*Alcedo atthis* (Linnaeus, 1758),
- скопа (*Pandion haliaetus* (Linnaeus, 1758),
- сова болотяна (*Asio flammeus* (Pontoppidan, 1763),
- сова бородата (*Strix nebulosa* (J.R.Forster, 1772),
- тетерук євразійський (*Tetrao tetrix* (Linnaeus, 1758),
- шуліка чорний (*Milvus migrans* (Boddaert, 1783),

ссавці:

- бобр європейський (*Castor fiber* (Linnaeus, 1758),
- видра річкова (*Lutra lutra* (Linnaeus, 1758),
- вовк (*Canis lupus* (Linnaeus, 1758),
- рись звичайна (*Lynx lynx* (Linnaeus, 1758).

4.3. Дослідження щодо впливу на види та оселища об'єктів Смарагдової мережі

Об'єкт Смарагдової мережі Slovechanskyi Kriazh (UA0000173) частково охоплює територію надлісництва, зокрема Піщаницьке (Коптівщинське) лісництво, квартал № 28. В цьому об'єкті Смарагдової мережі планованої діяльності не планується. Вплив планової діяльності на цей об'єкт Смарагдової мережі є нейтральним або відсутнім.

Об'єкт Смарагдової мережі *Ovrutskyi* (UA0000090) частково охоплює територію надлісництва, зокрема Бережестьське лісництво, квартали № 31 (виділа № 16-19), 36 (виділа № 8, 9, 15-20, 26, 27, 29, 41-43, 45-55, 57-64), 37 (виділа № 6-8, 10, 11, 13-46), 38 (виділа № 1, 8-37), 39 (виділа № 32-34, 36-41, 70-78, 83-85), 40 (виділа № 13-23, 29-38, 40), 41 (виділа № 1-10, 12, 16, 18, 20, 21, 25-43), 42 (виділа № 14, 15, 24-31, 33-56), 43 (виділа № 16, 17, 19-22, 24-39), 44 (виділа № 26-28, 30, 48-50, 55-58) та 45-85; Виступовицьке (Борутинське) лісництво, квартали № 38, 39, 40, 48, 49, 59-61, 65, 66-84; Виступовицьке лісництво, квартали № 14, 20-29, 33, 34-47, 51-65, 68-105, 110, 111, 115, 116; Гладковицьке лісництво, квартали № 1-8; Журбенське лісництво, квартали № 1-11, 12, 13-18, 19, 24, 29-32, 33, 34, 35, 36, 45; Овруцьке лісництво, квартали № 1, 2, 3 (виділа № 7, 8, 13, 15, 16, 22, 25-31), 7-9, 10 (виділа № 1-15, 20-22, 27-36), 12 (виділа № 3-5, 8, 9, 12, 13, 16, 17, 19, 25-29, 35-37), 13-17, 18 (виділа № 9-12, 17-21, 31-55, 67-83), 19-35, 36 (виділа № 1-11, 13-16), 37 (виділа № 1-19, 21-23, 29, 30, 57, 61-64), 38 (виділа № 1-35), 39 (виділа № 1-15, 17-34), 40, 41 (виділа № 4, 10-18), 43, 45 (виділа № 5, 6), 46 (виділа № 1-3, 15-30) та 47 (виділа № 1, 2, 7-10, 13, 18, 19); Овруцьке (Прилуцьке) лісництво, квартали № 66 (виділа № 21-45), 67 (виділа № 22-24, 28, 29, 33-35), 72, 73 (виділа № 1-5, 9-13, 15, 16, 18-20, 22-25, 27, 30-32, 35) та 77 (виділа № 1-8, 11-15, 17-20); Піщаницьке лісництво, квартали № 12-57, 59 (виділа № 1-9), 60 (виділа № 1-23, 28-33), 61 (виділа № 1-27, 36), 62 та Ситовецьке лісництво, квартали № 2, 3-25, 27, 28-35, 38-41, 44, 45-73, 74-83.

В об'єкті Смарагдової мережі *Ovrutskyi* (UA0000090) у 2025 р. заплановано провести планову діяльність на 152 ділянках у Бережестьському, Гладковицькому, Виступовицькому, Журбенському, Овруцькому та Ситовецькому лісництвах. Їхні таксаційні характеристики наведено у таблиці 2.1 (розділ 2). Спостереженнями встановлено, що в основному діяльність проводиться у біотопах із розладнаними сосновими насадженнями. Планова діяльність проводиться у насадженнях пройденими лісовими пожежами, розладнані ксилофагово-офіостомовим комплексам та коренево-стовбуровими грибовими захворюваннями. За Національним каталогом біотопів ці насадження відносяться до типових біотопів – ДЗ. Біотопи з недавно знищеним деревним ярусом (табл. 4.1). Незалежно від приналежності цих лісових біотопів, наступним кроком буде їхнє відновлення у корінному типі лісу та формування стійких насаджень до несприятливих умов навколишнього середовища.

Таблиця 4.1

Перелік та характеристика рідкісних та типових лісових біотопів планової діяльності в об'єкті Смарагдової мережі Ovrutskyi (UA0000090)

№ п/п	№ кварталу	№ виділу / підвиділу	Біотоп – номер і назва за НКБУ	Репрезентативність	Статус збереження	Перспективи збереження	Плановані заходи зі збереження
Бережестьське лісництво							
1			Д3. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-	-	-	відновлення у корінному типі лісу
2			Д3. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-	-	-	відновлення у корінному типі лісу
3			Д3. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-	-	-	відновлення у корінному типі лісу
4			Д3. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-	-	-	відновлення у корінному типі лісу
5			Д3. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-	-	-	відновлення у корінному типі лісу
6			Д3. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-	-	-	відновлення у корінному типі лісу
7			Д3. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-	-	-	відновлення у корінному типі лісу
8			Д3. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-	-	-	відновлення у корінному типі лісу
9			Д3. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-	-	-	відновлення у корінному типі лісу
10			Д3. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-	-	-	відновлення у корінному типі лісу
11			Д3. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-	-	-	відновлення у корінному типі лісу
12			Д3. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-	-	-	відновлення у корінному типі лісу
13			Д3. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-	-	-	відновлення у корінному типі лісу
14			Д3. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-	-	-	відновлення у корінному типі лісу

№ п/п	№ кварталу	№ виділу / підвиділу	Біотоп – номер і назва за НКБУ	Репре- зентати- вність	Статус збере- ження	Перспек- тиви збереже- ння	Плановані заходи зі збереження
15			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-	-	-	відновлення у корінному типі лісу
16			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-	-	-	відновлення у корінному типі лісу
17			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-	-	-	відновлення у корінному типі лісу
18			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-	-	-	відновлення у корінному типі лісу
19			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-	-	-	відновлення у корінному типі лісу
20			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-	-	-	відновлення у корінному типі лісу
21			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-	-	-	відновлення у корінному типі лісу
22			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-	-	-	відновлення у корінному типі лісу
23			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-	-	-	відновлення у корінному типі лісу
24			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-	-	-	відновлення у корінному типі лісу
25			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-	-	-	відновлення у корінному типі лісу
26			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-	-	-	відновлення у корінному типі лісу
27			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-	-	-	відновлення у корінному типі лісу
Гладковицьке лісництво							
28			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-	-	-	відновлення у корінному типі лісу

№ п/п	№ кварталу	№ виділу / підвиділу	Біотоп – номер і назва за НКБУ	Репрезентативність	Статус збереження	Перспективи збереження	Плановані заходи зі збереження
29			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-	-	-	відновлення у корінному типі лісу
30			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-	-	-	відновлення у корінному типі лісу
31			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-	-	-	відновлення у корінному типі лісу
32			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-	-	-	відновлення у корінному типі лісу
33			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-	-	-	відновлення у корінному типі лісу
34			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-	-	-	відновлення у корінному типі лісу
35			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-	-	-	відновлення у корінному типі лісу
36			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-	-	-	відновлення у корінному типі лісу
37			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-	-	-	відновлення у корінному типі лісу
38			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-	-	-	відновлення у корінному типі лісу
39			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-	-	-	відновлення у корінному типі лісу
40			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-	-	-	відновлення у корінному типі лісу
41			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-	-	-	відновлення у корінному типі лісу
42			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-	-	-	відновлення у корінному типі лісу
43			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-	-	-	відновлення у корінному типі лісу

№ п/п	№ кварталу	№ виділу / підвиділу	Біотоп – номер і назва за НКБУ	Репрезентативність	Статус збереження	Перспективи збереження	Плановані заходи зі збереження
44			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-	-	-	відновлення у корінному типі лісу
45			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-	-	-	відновлення у корінному типі лісу
46			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-	-	-	відновлення у корінному типі лісу
47			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-	-	-	відновлення у корінному типі лісу
48			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-	-	-	відновлення у корінному типі лісу
49			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-	-	-	відновлення у корінному типі лісу
50			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-	-	-	відновлення у корінному типі лісу
51			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-	-	-	відновлення у корінному типі лісу
52			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-	-	-	відновлення у корінному типі лісу
53			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-	-	-	відновлення у корінному типі лісу
54			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-	-	-	відновлення у корінному типі лісу
55			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-	-	-	відновлення у корінному типі лісу
56			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-	-	-	відновлення у корінному типі лісу
57			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-	-	-	відновлення у корінному типі лісу
58			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-	-	-	відновлення у корінному типі лісу

№ п/п	№ кварталу	№ виділу / підвиділу	Біотоп – номер і назва за НКБУ	Репре- зентати- вність	Статус збере- ження	Перспек- тиви збереже- ння	Плановані заходи зі збереження
59			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-	-	-	відновлення у корінному типі лісу
60			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-	-	-	відновлення у корінному типі лісу
61			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-	-	-	відновлення у корінному типі лісу
62			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-	-	-	відновлення у корінному типі лісу
63			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-	-	-	відновлення у корінному типі лісу
64			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-	-	-	відновлення у корінному типі лісу
65			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-	-	-	відновлення у корінному типі лісу
66			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-	-	-	відновлення у корінному типі лісу
67			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-	-	-	відновлення у корінному типі лісу
68			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-	-	-	відновлення у корінному типі лісу
69			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-	-	-	відновлення у корінному типі лісу
70			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-	-	-	відновлення у корінному типі лісу
71			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-	-	-	відновлення у корінному типі лісу
72			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-	-	-	відновлення у корінному типі лісу
73			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-	-	-	відновлення у корінному типі лісу

№ п/п	№ кварталу	№ виділу / підвиділу	Біотоп – номер і назва за НКБУ	Репрезентативність	Статус збереження	Перспективи збереження	Плановані заходи зі збереження
74			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-	-	-	відновлення у корінному типі лісу
75			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-	-	-	відновлення у корінному типі лісу
76			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-	-	-	відновлення у корінному типі лісу
77			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-	-	-	відновлення у корінному типі лісу
78			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-	-	-	відновлення у корінному типі лісу
79			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-	-	-	відновлення у корінному типі лісу
80			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-	-	-	відновлення у корінному типі лісу
81			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-	-	-	відновлення у корінному типі лісу
82			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-	-	-	відновлення у корінному типі лісу
83			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-	-	-	відновлення у корінному типі лісу
Виступовицьке лісництво							
84			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-	-	-	відновлення у корінному типі лісу
85			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-	-	-	відновлення у корінному типі лісу
86			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-	-	-	відновлення у корінному типі лісу
87			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-	-	-	відновлення у корінному типі лісу

№ п/п	№ кварталу	№ виділу / підвиділу	Біотоп – номер і назва за НКБУ	Репре- зентати- вність	Статус збере- ження	Перспек- тиви збереже- ння	Плановані заходи зі збереження
88			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-	-	-	відновлення у корінному типі лісу
89			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-	-	-	відновлення у корінному типі лісу
90			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-	-	-	відновлення у корінному типі лісу
91			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-	-	-	відновлення у корінному типі лісу
92			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-	-	-	відновлення у корінному типі лісу
93			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-	-	-	відновлення у корінному типі лісу
94			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-	-	-	відновлення у корінному типі лісу
95			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-	-	-	відновлення у корінному типі лісу
96			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-	-	-	відновлення у корінному типі лісу
97			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-	-	-	відновлення у корінному типі лісу
98			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-	-	-	відновлення у корінному типі лісу
99			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-	-	-	відновлення у корінному типі лісу
100			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-	-	-	відновлення у корінному типі лісу
101			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-	-	-	відновлення у корінному типі лісу
102			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-	-	-	відновлення у корінному типі лісу

№ п/п	№ кварталу	№ виділу / підвиділу	Біотоп – номер і назва за НКБУ	Репре- зентати- вність	Статус збере- ження	Перспек- тиви збереже- ння	Плановані заходи зі збереження
103			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-	-	-	відновлення у корінному типі лісу
104			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-	-	-	відновлення у корінному типі лісу
105			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-	-	-	відновлення у корінному типі лісу
106			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-	-	-	відновлення у корінному типі лісу
107			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-	-	-	відновлення у корінному типі лісу
108			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-	-	-	відновлення у корінному типі лісу
109			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-	-	-	відновлення у корінному типі лісу
110			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-	-	-	відновлення у корінному типі лісу
111			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-	-	-	відновлення у корінному типі лісу
112			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-	-	-	відновлення у корінному типі лісу
113			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-	-	-	відновлення у корінному типі лісу
114			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-	-	-	відновлення у корінному типі лісу
115			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-	-	-	відновлення у корінному типі лісу
116			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-	-	-	відновлення у корінному типі лісу
117			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-	-	-	відновлення у корінному типі лісу

№ п/п	№ кварталу	№ виділу / підвиділу	Біотоп – номер і назва за НКБУ	Репре- зентати- вність	Статус збере- ження	Перспек- тиви збереже- ння	Плановані заходи зі збереження
118			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-	-	-	відновлення у корінному типі лісу
119			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-	-	-	відновлення у корінному типі лісу
120			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-	-	-	відновлення у корінному типі лісу
121			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-	-	-	відновлення у корінному типі лісу
122			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-	-	-	відновлення у корінному типі лісу
123			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-	-	-	відновлення у корінному типі лісу
124			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-	-	-	відновлення у корінному типі лісу
125			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-	-	-	відновлення у корінному типі лісу
126			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-	-	-	відновлення у корінному типі лісу
127			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-	-	-	відновлення у корінному типі лісу
128			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-	-	-	відновлення у корінному типі лісу
129			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-	-	-	відновлення у корінному типі лісу
130			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-	-	-	відновлення у корінному типі лісу
131			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-	-	-	відновлення у корінному типі лісу
132			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-	-	-	відновлення у корінному типі лісу

№ п/п	№ кварталу	№ виділу / підвиділу	Біотоп – номер і назва за НКБУ	Репрезентативність	Статус збереження	Перспективи збереження	Плановані заходи зі збереження
Журбенське лісництво							
133			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-	-	-	відновлення у корінному типі лісу
Овруцьке лісництво							
134			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-	-	-	відновлення у корінному типі лісу
135			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-	-	-	відновлення у корінному типі лісу
136			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-	-	-	відновлення у корінному типі лісу
137			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-	-	-	відновлення у корінному типі лісу
Ситовецьке лісництво							
138			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-	-	-	відновлення у корінному типі лісу
139			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-	-	-	відновлення у корінному типі лісу
140			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-	-	-	відновлення у корінному типі лісу
141			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-	-	-	відновлення у корінному типі лісу
142			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-	-	-	відновлення у корінному типі лісу
143			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-	-	-	відновлення у корінному типі лісу
144			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-	-	-	відновлення у корінному типі лісу
145			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-	-	-	відновлення у корінному типі лісу
146			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-	-	-	відновлення у корінному типі лісу

№ п/п	№ кварталу	№ виділу / підвиділу	Біотоп – номер і назва за НКБУ	Репрезентативність	Статус збереження	Перспективи збереження	Плановані заходи зі збереження
147			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-	-	-	відновлення у корінному типі лісу
148			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-	-	-	відновлення у корінному типі лісу
149			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-	-	-	відновлення у корінному типі лісу
150			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-	-	-	відновлення у корінному типі лісу
151			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-	-	-	відновлення у корінному типі лісу
152			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-	-	-	відновлення у корінному типі лісу

Під час проведення післяпроектного моніторингу в об'єкті Смарагдової мережі Ovrutskyi (UA0000090) у запланованих місцях планової діяльності на 2025 р. рідкісних видів рослин і тварин, занесених до Червоної книги України [14, 15], не виявлено.

На ділянках планової діяльності 2024-2025 рр. проведено/проводиться відновлення лісу штучним та природним способами. Деревні породи відповідають типам лісорослинних умов і майбутні насадження формуються за корінним типом лісу.

ВИСНОВКИ

За результатами проведеного післяпроектного моніторингу на території Овруцького надлісництва філії «Столичний лісовий офіс» ДП «Ліси України» (*Висновку ОВД № 21/01-5203/1 від 05.04.2024 р. (філія «Овруцьке СЛГ»)*) у 2025 році можна зробити наступні висновки:

1. Планову діяльність щодо проведення суцільних санітарних рубок в насадженнях, з подальшим лісовідновлення, шляхом створення лісових культур та сприянням природному поновленню відповідно до лісорослинних умов на території надлісництва планується проводити у формі суцільних рубок. Планована діяльність проводиться у 7 лісництвах, зокрема Бережестському, Виступовицькому, Гладковицькому, Журбенському, Ігнатпільському, Овруцькому та Ситовецькому.

2. На території надлісництва на ділянках планової діяльності, обстежених у 2025 р., трапляються наступний лісовий біотоп за НКБУ – ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом. На ділянках планової діяльності не зафіксовано рідкісних біотопів.

3. На території надлісництва на ділянках планової діяльності, обстежених у 2025 р., не зафіксовано видів рослин та тварин, які охороняються згідно Червоної книги України.

4. На території надлісництва встановлено наявність червонокнижних видів рослин (росичка середня, плаун річний, журавлина дрібнопліда, зелениця триколоскова, зелениця сплюснута, плаунець заплавної, астрагал піщаний, осока піхвова, зозульки м'ясочервоні, зозульки Фукса, гніздівка звичайна, ситник бульбистий, модрина польська, сон розкритий, любка дволиста) і тварин (орябок лісовий, глушець, тетерук євразійський, лось європейський, рись звичайна, лелека чорний, зміїд блакитноногий, підорлик малий, підорлик великий, дятел трипалий, сорокопуд сірий, сич волохатий, сова бородата, заєць білий, видра річкова). Усі встановлені рідкісні види тварин і рослин знаходяться у природно-заповідному фонді надлісництва.

5. Заходи для збереження рідкісних видів рослин і тварин, а також біотопів, є відомими і застосовані. Для охорони рідкісних видів рослин і тварин, а також рослинних угруповань і біотопів (оселищ) наявний ряд об'єктів природно-заповідного фонду, зокрема загальнозоологічний заказник загальнодержавного значення «Кутне»; ботанічний заказник місцевого значення «Хмелі»; загальнозоологічні заказники місцевого значення «Соловійове», «Товкачове» і «Борутинський»; гідрологічний заказник місцевого значення «Коморище»; ботанічні пам'ятки природи місцевого значення «Урочище Язвін-1», «Урочище Язвін-2» і «Урочище Язвін-3» та дендрологічний парк місцевого значення «Гладковицький».

6. Під час ідентифікації не виявлено належності лісових територій до пралісів, квазіпралісів і природних лісів на ділянках планової діяльності, обстежених у 2025 р.

7. Об'єкт Смарагдової мережі Slovechanskyi Kriazh (UA0000173) частково охоплює територію надлісництва. В цьому об'єкті Смарагдової мережі планованої діяльності не планується. Вплив планової діяльності на цей об'єкт Смарагдової мережі є нейтральним або відсутнім.

8. В об'єкті Смарагдової мережі Ovrutskyi (UA0000090) у 2025 р. заплановано провести планову діяльність на 152 ділянках у Бережестському, Гладковицькому, Виступовицькому, Журбенському, Овруцькому та Ситовецькому лісництвах. Спостереженнями встановлено, що в основному діяльність проводиться у біотопах із розладнаними сосновими насадженнями. Планова діяльність проводиться у насадженнях пройденими лісовими пожежами, розладнані ксилофагово-офіостомовим комплексам та коренево-стовбуровими грибковими захворюваннями. За Національним каталогом біотопів ці насадження відносяться до типових біотопів – ДЗ. Біотопи з недавно знищеним деревним ярусом. Незалежно від приналежності цих лісових біотопів, наступним кроком буде їхнє відновлення у корінному типі лісу та формування стійких насаджень до несприятливих умов навколишнього середовища.

9. Під час проведення післяпроектного моніторингу в об'єкті Смарагдової мережі Ovrutskyi (UA0000090) у запланованих місяцях планової діяльності на 2025 р. рідкісних видів рослин і тварин, занесених до Червоної книги України та Бернської конвенції, не виявлено.

10. На ділянок планової діяльності 2024-2025 рр. проведено відновлення лісу штучним та природним способами. Деревні породи відповідають типам лісорослинних умов і майбутні насадження формуються за корінним типом лісу. В основному, у майбутньому будуть сформовані мішані листяно-хвойні та хвойні ліси бореального типу, основними породами у яких є сосна звичайна та береза повисла.

ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Конвенція про охорону дикої флори і фауни та природних середовищ існування в Європі (Берн, 1979 рік). – Київ: Міністерство охорони навколишнього природного середовища та ядерної безпеки України, 1998. – 76 с.
2. Національний каталог біотопів України / за ред. А. А. Куземко, Я. П. Дідуха, В. А. Онищенко, Я. Шеффера. – Київ: ФОП Клименко Ю. Я., 2018. – 442 с.
3. Червона книга України. Рослинний світ / під заг. ред. Я. П. Дідуха. – Київ: Глобалконсалтинг, 2009. – 911 с.
4. Червона книга України. Тваринний світ / за ред. І. А. Акімова. – Київ: Глобалконсалтинг, 2009. – 600 с.
5. Зелена книга України. Рідкісні і такі, що перебувають під загрозою зникнення, та типові природні рослинні угруповання, які підлягають охороні/ під заг. ред. Я. П. Дідуха. – Київ: Альтерпрес, 2009. – 448 с.
6. Резолюція 8 (2012) до Бернської конвенції.– www.coe.int за пошуком «Species and habitats check lists for there porting under Resolution No 8. (2012)».
7. Технічні документи щодо Смарагдової мережі<https://www.coe.int/en/web/bern-convention/emerald-network>– за запитом «Reference Portal for the Reporting under Resolution No. 8 (2012)».
8. Тлумачний посібник оселищ Резолюції №4 Бернської Конвенції, що знаходяться під загрозою і потребують спеціальних заходів охорони / А. Куземко, С. Садогурська, О. Василюк. – Київ, 2017. – 124 с.
9. Рідкісні та зникаючі види судинних рослин Житомирської області. Офіційний перелік. Фотодовідник / під заг. ред. О. О. Орлова, А. О. Вергелеса. – Житомир, Новоград-Волинський: НОВОград, 2011. – 208 с.
10. Атлас рослин-індикаторів і типів лісорослинних умов Українського Полісся / під ред. В. П. Краснова. – Новоград-Волинський: НОВОград, 2009. – 488 с.
11. Сукачев В. Н. Избранные трубы в 3 томах / под ред.Е. М. Лавренко. – Л.: Наука. – Т3. Проблемы фитоценологии, 1975. – 543 с.
12. Explanatory Notes and Guide lines for the period 2013-2018. Part 1: The Report Format Field-By-Field Guidance / T-Pvs/Pa (2017) Convention On The Conservation Of European Wildlife And Natural Habitats. Group of Expertson Protected Areas and Ecological Networks. 8th meeting 27-28 September 2017. – 109 p.
13. Interpretation Manual of the habitats listed in Resolution No.4 (1996)/ Group of Expertson Protected Areas and Ecological Networks. 2015.
14. Наказ Міндовкілля «Про затвердження переліків видів рослин та грибів, що заносяться до Червоної книги України (рослинний світ), та видів рослин та грибів, що виключені з Червоної книги України (рослинний світ)» № 111 від 15.02.2021 р.
15. Наказ Міндовкілля «Про затвердження переліків видів тварин, що заносяться до Червоної книги України (тваринний світ), та видів тварин, що виключені з Червоної книги України (тваринний світ)» № 29 від 19.01.2021 р.
16. Орлов О. О., Сіренький С. П., Якушенко Д. М., Жижин М. П., Степаненко М. А., Тарасевич О. В. Природно-заповідний фонд Житомирської області. Довідник / за заг. ред. О. О. Орлова. – Житомир, Новоград-Волинський: НОВОград, 2015. – 404 с.

ДОДАТОК А

**КВАРТАЛЬНО-ВИДІЛЬНИЙ ПЕРЕЛІК ІДЕНТИФІКОВАНИХ МІСЦЬ
ЗРОСТАННЯ/ПЕРЕБУВАННЯ ВИДІВ РОСЛИН І ТВАРИН, ЗАНЕСЕНИХ ДО
ЧЕРВОНОЇ КНИГИ УКРАЇНИ У ОБРУЦЬКОМУ НАДЛІСНИЦТВІ
ФЛІІ «СТОЛИЧНИЙ ЛІСОВИЙ ОФІС» ДП «ЛІСИ УКРАЇНИ»
(ВИСНОВОК ОВД № 21/01-5203/1
(ФЛІІ «ОБРУЦЬКЕ СПЕЦІАЛІЗОВАНЕ ЛІСОВЕ ГОСПОДАРСТВО»))**

№ п/п	Лісництво	№ квартала	№ виділа	Назва рідкісного виду рослини / тварини
1				Глушець (<i>Tetrao urogallus</i> (Linnaeus, 1758)) Орябок лісовий (<i>Tetrastes bonasia</i> (Linnaeus, 1758)) Тетерук євразійський (<i>Tetrao tetrix</i> (Linnaeus, 1758)) Лось європейський (<i>Alces alces</i> (Linnaeus, 1758)) Рись звичайна (<i>Lynx lynx</i> (Linnaeus, 1758))
2				Росичка середня (<i>Drosera intermedia</i> Hayne)
3				Журавлика дрібноплода (<i>Vaccinium microcarpum</i> (Turcz. ex Rupr.) Schmalh.)
4				Плаун річний (<i>Lycopodium annotinum</i> L.)
5				Росичка середня (<i>Drosera intermedia</i> Hayne)
6				Журавлика дрібноплода (<i>Vaccinium microcarpum</i> (Turcz. ex Rupr.) Schmalh.)
7				Плаун річний (<i>Lycopodium annotinum</i> L.)
8				Росичка середня (<i>Drosera intermedia</i> Hayne)
9				Плаун річний (<i>Lycopodium annotinum</i> L.) Журавлика дрібноплода (<i>Vaccinium microcarpum</i> (Turcz. ex Rupr.) Schmalh.)
10				Журавлика дрібноплода (<i>Vaccinium microcarpum</i> (Turcz. ex Rupr.) Schmalh.)
11				Росичка середня (<i>Drosera intermedia</i> Hayne)
12				Плаун річний (<i>Lycopodium annotinum</i> L.)
13				Росичка середня (<i>Drosera intermedia</i> Hayne)
14				Плаун річний (<i>Lycopodium annotinum</i> L.) Журавлика дрібноплода (<i>Vaccinium microcarpum</i> (Turcz. ex Rupr.) Schmalh.)
15				Росичка середня (<i>Drosera intermedia</i> Hayne)
16				Журавлика дрібноплода (<i>Vaccinium microcarpum</i> (Turcz. ex Rupr.) Schmalh.)
17				Плаун річний (<i>Lycopodium annotinum</i> L.)
18				Журавлика дрібноплода (<i>Vaccinium microcarpum</i> (Turcz. ex Rupr.) Schmalh.)
19				Росичка середня (<i>Drosera intermedia</i> Hayne)
20				Плаун річний (<i>Lycopodium annotinum</i> L.)
21				Росичка середня (<i>Drosera intermedia</i> Hayne)

№ п/п	Лісицтво	№ квартала	№ виділа	Назва рідкісного виду рослини / тварини
22				Журавлика дрібноплода (<i>Vaccinium microcarpum</i> (Turcz. ex Rupr.) Schmalh.)
23				Плаун річний (<i>Lycopodium annotinum</i> L.)
24				Зелениця триколоскова (<i>Diphasiastrum tristachyum</i> (Pursh) Holub) Плаунець заплавної (<i>Lycopodiella inundata</i> (L.) Holub) Астрагал піщаний (<i>Astragalus arenarius</i> L.) Осока піхвова (<i>Carex vaginata</i> Tausch) Зозульки м'ясочервоні (<i>Dactylorhiza incarnata</i> (L.) Soó) Зозульки Фукса (<i>Dactylorhiza fuchsii</i> (Druce) Soó) Гніздівка звичайна (<i>Neottia nidus-avis</i> (L.) Rich.) Ситник бульбистий (<i>Juncus bulbosus</i> L.) Глушень (<i>Tetrao urogallus</i> (Linnaeus, 1758) Тетерук свразійський (<i>Lyrurus tetrix</i> (Linnaeus, 1758) Лелека чорний (<i>Ciconia nigra</i> (Linnaeus, 1758) Зміїд блакитноногий (<i>Circaetus gallicus</i> (Gmelin, 1788) Підорлик малий (<i>Aquila pomarina</i> (C. L. Brehm, 1831) Дятел трипалий (<i>Picoides tridactylus</i> (Linnaeus, 1758) Сорокопуд сірий (<i>Lanius excubitor</i> Linnaeus, 1758)
25				Модрина польська (<i>Larix polonica</i> Racib.)
26				Лось європейський (<i>Alces alces</i> (Linnaeus, 1758) Глушень (<i>Tetrao urogallus</i> (Linnaeus, 1758) Сич волохатий (<i>Aegolius funereus</i> (Linnaeus, 1758) Підорлик великий (<i>Aquila clanga</i> (Pallas, 1811)
27				Лось європейський (<i>Alces alces</i> (Linnaeus, 1758) Глушень (<i>Tetrao urogallus</i> (Linnaeus, 1758) Сич волохатий (<i>Aegolius funereus</i> (Linnaeus, 1758) Підорлик великий (<i>Aquila clanga</i> (Pallas, 1811)
28				Зелениця триколоскова (<i>Diphasiastrum tristachyum</i> (Pursh) Holub) Сон розкритий (<i>Pulsatilla patens</i> (L.) Mill. s.l.) Плаун річний (<i>Lycopodium annotinum</i> L.) Любка дволиста (<i>Platanthera bifolia</i> (L.) Rich.)
29				Зелениця триколоскова (<i>Diphasiastrum tristachyum</i> (Pursh) Holub)
30				Зелениця сплюснута (<i>Diphasiastrum complanatum</i> (L.) Holub)
31				Тетерук свразійський (<i>Lyrurus tetrix</i> (Linnaeus, 1758)
32				Тетерук свразійський (<i>Lyrurus tetrix</i> (Linnaeus, 1758)
33				Тетерук свразійський (<i>Lyrurus tetrix</i> (Linnaeus, 1758)
34				Росичка середня (<i>Drosera intermedia</i> Hayne)
35				Гніздівка звичайна (<i>Neottia nidus-avis</i> (L.) Rich.)
36				Журавлика дрібноплода (<i>Vaccinium microcarpum</i> (Turcz. ex Rupr.) Schmalh.)
37				Плаун річний (<i>Lycopodium annotinum</i> L.)

№ п/п	Лісицтво	№ квартала	№ виділа	Назва рідкісного виду рослини / тварини
38				Сова бородата (<i>Strix nebulosa</i> Forster, 1772) Сич волохатий (<i>Aegolius funereus</i> (Linnaeus, 1758)) Лелека чорний (<i>Ciconia nigra</i> (Linnaeus, 1758)) Глушець (<i>Tetrao urogallus</i> (Linnaeus, 1758)) Тетерук євразійський (<i>Lyrurus tetrix</i> (Linnaeus, 1758)) Засць білий (<i>Lepus timidus</i> (Linnaeus, 1758)) Рись звичайна (<i>Lynx lynx</i> (Linnaeus, 1758)) Видра річкова (<i>Lutra lutra</i> (Linnaeus, 1758))

УДК 630*11

Державне агентство лісових ресурсів України
Національна академія наук України
Український ордена «Знак Пошани» науково-дослідний інститут
лісового господарства та агролісомеліорації ім. Г. М. Висоцького

ПОЛІСЬКИЙ ФІЛІАЛ УКРАЇНСЬКОГО ОРДЕНА «ЗНАК ПОШАНИ»
НАУКОВО-ДОСЛІДНОГО ІНСТИТУТУ ЛІСОВОГО ГОСПОДАРСТВА ТА
АГРОЛІСОМЕЛІОРАЦІЇ ім. Г. М. ВИСОЦЬКОГО
(Поліський філіал УкрНДІЛГА)

10004, с. Довжик, вул. Нескорених, 2, телефон: +380959455800
Житомирський р-н, Житомирська обл. e-mail: polysskiy_branch@ukr.net

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Директор Поліського філіалу УкрНДІЛГА,
канд. с.-г. наук, с. н. с.
В. В. Шевчук
« 31 » грудня 2025 р.

ЗВІТ
про науково-дослідну роботу за темою № 22.02/2025:
**«ПІСЛЯПРОЕКТНИЙ МОНІТОРИНГ (ДОСЛІДЖЕННЯ СТАНУ
ҐРУНТІВ ТА ВОДНИХ ОБ'ЄКТІВ) ЩОДО ПРОВЕДЕННЯ
СУЦІЛЬНИХ САНІТАРНИХ РУБОК У
ОВРУЦЬКОМУ НАДЛІСНИЦТВІ,
ФІЛІЇ «СТОЛИЧНИЙ ЛІСОВИЙ ОФІС» ДП «ЛІСИ УКРАЇНИ»
за 2025 рік
(заключний)**

Керівник НДР:
старший науковий співробітник
канд. с.-г. наук, с. н. с.

В. В. Шевчук

Довжик – 2025

ВИКОНАВЦІ ПІСЛЯПРОЕКТНОГО МОНІТОРИНГУ

В. о. завідувача лабораторії
В. о. завідувача відділу
Науковий співробітник
Молодший науковий співробітник
В.о. молодшого наукового співробітника

Л. О. Субин
Н. М. Мандибура
Л. М. Романчук
Б. Є. Дрозд
Ю. С. Менчинський

РЕФЕРАТ

Звіт з моніторингу стану ґрунтового покриву репрезентативних виділів після проведення планованої діяльності з суцільних санітарних рубок містить: 47 сторінок, 1 таблицю, 54 фото, 30 рисунків.

Звіт складається з пояснюючої записки, 3 розділів, висновку, переліку використаних джерел та додатка.

Мета післяпроектного моніторингу: кількісна оцінка шкідливих процесів на ділянках вибіркових і суцільних рубань, проведення класифікації ґрунтових пошкоджень за ступенем їх погіршення, виявлення розбіжності між прогнозованим та фактичним впливом рубок на довкілля та визначення потенційного впливу господарської діяльності на лісові квартали, виділи та водні об'єкти у місцях проведення планової діяльності на території Овруцького надлісництва філія «Столичний лісовий офіс» ДП «Ліси України».

Методика досліджень: державні стандарти щодо класифікації показників родючості ґрунтів, показники забруднення поверхневих вод, методика вимірювання щільності ґрунту за допомогою пенетрометра (щільноміра ґрунту).

Результати роботи з моніторингу стану ґрунтового покриву репрезентативних виділів після проведення планованої діяльності з суцільних санітарних рубок будуть використані у практичній діяльності Овруцького надлісництва філія «Столичний лісовий офіс» ДП «Ліси України».

КЛЮЧОВІ СЛОВА: ПІСЛЯПРОЕКТНИЙ МОНІТОРИНГ, ОВРУЦЬКЕ НАДЛІСНИЦТВО, ФІЛІЯ «СТОЛИЧНИЙ ЛІСОВИЙ ОФІС», ДП «ЛІСИ УКРАЇНИ», ЩІЛЬНІСТЬ ҐРУНТУ, ТВЕРДІСТЬ ҐРУНТУ, ДЕГРАДАЦІЯ ҐРУНТІВ, ЕРОЗІЯ ҐРУНТІВ, ДЕГУМІФІКАЦІЯ ҐРУНТІВ, РЕЛЬЄФ, ПРИРОДООЩАДНІ ТЕХНОЛОГІЇ, ВОДНІ ОБ'ЄКТИ, ПРОБИ ПОВЕРХНЕВИХ ВОД.

ЗМІСТ

	Стор.
ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА	5
1. ОПИС МІСЦЯ ПРОВЕДЕННЯ ПІСЛЯПРОЕКТНОГО МОНІТОРИНГУ	9
2. РЕЗУЛЬТАТИ ПРОВЕДЕННЯ ПІСЛЯПРОЕКТНОГО МОНІТОРИНГУ ГРУНТОВОГО ПОКРИВУ ТА РОЗВИТКУ ЕРОЗІЇ	10
3. ПІСЛЯПРОЄКТНИЙ МОНІТОРИНГ СТАНУ ПОВЕРХНЕВОЇ ВОДИ.....	30
ВИСНОВОК.....	41
ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	42
ДОДАТОК А. ПРОТОКОЛИ ДОСЛІДЖЕНЬ ЯКОСТІ ПОВЕРХНЕВОЇ ВОДИ.....	43

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Забезпечення екологічної стійкості передбачається шляхом збільшення лісистості її території за рахунок лісовідновлення деградованих, малопродуктивних і техногенно забруднених земель. Лісовідновлення – вирощування лісів на територіях, що зазнали вирубок, пожеж, нашествия короїдів тощо. Це природне або передбачене відтворення запасів лісових масивів (лісонасаджень), які були виснажені, зазвичай, внаслідок природного збезлісення, після суцільних рубок. Лісовідновлення застосовується для створення нових лісів на ділянках, де раніше зростав ліс, або для поліпшення складу деревних порід в наявних лісах. Існує два різних способи лісовідновлення – штучний (посадка або посів лісу) та природний – сприяння природному відновленню (створення умов для швидкого залісення цінними породами дерев). Головним завданням лісівників є відтворення лісів, догляд за насадженнями та їх охорона. Відповідно до законодавства, на місці суцільних зрубів ліс необхідно відновити протягом двох років (Правила відтворення лісів, затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 1 березня 2007 р. №303). За цей період необхідно підготувати ґрунт для висаджування саджанців лісових культур, або сприяння природному відновленню лісу. Проведення суцільних санітарних рубок, освітлення та інших, є складовою частиною лісогосподарської діяльності фахівців лісової галузі, яка ведеться на засадах невиснажливого лісокористування і екосистемного підходу. Важливим елементом такого підходу є максимальне забезпечення екологічної безпеки для довкілля.

Під час проведення рубок лісу досить актуальним є збереження попереднього підросту господарсько-цінних порід, від якого залежить успішність природного відновлення зрубів, запобігання на них ерозійних процесів і формування корінних лісостанів.

Основними заходами щодо збереження підросту і ґрунту під час проведення рубань лісу є: ширше використання вибіркового рубань замість суцільних, застосування природоохоронних технологій лісосічних робіт, дотримання лісівничих вимог щодо збереження підросту й ґрунту, зокрема недопущення його пошкоджень глибиною більше 10, особливо 15 см, а також довжини трелювальних волоків понад 250 м. Метою очищення місць рубок є створення сприятливих умов для відновлення лісу, запобігання ерозії ґрунту, зниження рівня пожежної небезпеки та забезпечення належного санітарного стану.

Одним з головних елементів довкілля у лісових біоценозах є ґрунт – основа всіх ланцюгів живлення в біогеоценозах, а тому деградація ґрунтового покриву має біосферні впливи. З якістю ґрунту безпосередньо пов'язана продуктивність лісу. Він забезпечує ріст та розвиток лісових культур, приріст ділової деревини, її якість, є основою для формування підліску та трав'яного покриву, що в кінцевому результаті впливає на формування екологічних умов вирощування лісів.

На ґрунтозахисні властивості лісу вкрай негативно впливають два чинники: 1) довготривала антропогенна трансформація лісових угідь у поєднанні із постійним розвитком водної ерозії на них і зниженням урожайності; 2) проведення рубань лісу із порушенням лісівничих вимог, що призводить до лісоексплуатаційної ерозії та зниження продуктивності наступних поколінь лісу. В обох випадках також погіршується гідрологічний режим території і санітарний стан водних ресурсів.

Розвиток ерозійних процесів – проблема досить актуальна за застосування суцільнолісосічних рубок із тотальним використанням тракторів на трелюванні деревини. Зазвичай ці способи лісоексплуатації найбільш негативно впливають на лісове середовище, особливо на збереженість підросту й ґрунту, та сприяють розвитку ерозії.

Основні можливі наслідки для ґрунтового покриву процесів знелісення:

– ерозія як площинна, так і яружна. Відкрита поверхня ґрунтового покриву руйнується безпосередньо дощовими краплями та, зважаючи на переважні схилі землі, при стіканні дощових і талих вод;

– руйнування і трансформація профілю ґрунту. Зміни ґрунтів (змив верхніх горизонтів, перебудова профілю, абсолютні і профільні зміни показників ґрунтів) призводять до трансформації структури ґрунтового покриву загалом.

– дегуміфікація як процес безпосередньої втрати органічної речовини ґрунтом. Наслідки цього процесу при втраті рослинного покриву множинні: втрачаються елементи живлення, що супроводжується зменшенням продуктивності земель, а тому відновлений ліс матиме нижчий бонітет; зменшується біологічна активність ґрунтів; інтенсифікується емісія парникових газів в атмосферу; зменшується стійкість ґрунтів до деструктивних процесів, зокрема ерозійних; гумусові речовини та зв'язані з ними елементи з поверхневим стоком потрапляють до водойм, що може призводити до їх еутрифікації. Треба пам'ятати, що власне гумусові речовини роблять ґрунт ґрунтом, забезпечуючи його родючість;

– зміни твердої фази ґрунту. Збезлісення призводить до трансформації гранулометричного і мінералогічного складу ґрунтів, що впливає на їх фізичні і хімічні показники (щільність складення, водопроникність і водоутримуюча ємність, польова вологоємність, характеристики ґрунтового вбирного комплексу, зокрема ємність поглинання та кількість і склад увібраних катіонів). Як кінцевий результат – ґрунт докорінно змінює свої властивості та здатність виконувати біосферні функції;

– зміни теплового і водного режиму ґрунтів безпосередньо можуть відбуватися внаслідок попереднього виду деградації. Хоча ці процеси апріорі відбуваються при знищенні лісів через прямий доступ сонячної енергії та опадів до поверхні, а тому ґрунти швидше нагріваються/охолоджуються або висихають/зволожуються. Зміна теплового режиму ґрунтів безпосередньо визначає швидкість проходження в них хімічних реакцій, тобто саме функціонування ґрунту як багатофазного природного реактора. Зростання поверхневого стоку води природно супроводжується зменшенням її радіальної міграції, тобто забезпечення водою нижчих горизонтів і поповнення об'єму ґрунтових вод. Всі ці процеси визначально впливають на функціонування біоти ґрунтів, їх біорізноманіття та продуктивності;

– порушення балансу хімічних елементів. Деревна рослинність у процесі фотосинтезу використовує диоксид карбону атмосфери, тоді як відходи рубок, безладно залишені та не використані, навпаки – повертають цей газ в атмосферу; посадки лісів не ведуться взагалі, або їхні площі мізерні, порівняно з вирубаними площами. Це один з найвагоміших наслідків зміни кругообігу вуглецю при збезлісенні.

Різні лісові деревні породи потребують певних ґрунтових умов вирощування, особливо гранулометричного складу, реакції ґрунтового розчину та умов зволоження. Від цих властивостей ґрунтів у великій мірі залежить, які саме лісові породи зможуть сформувати повноцінний масив на конкретних земельних ділянках. Особливо наглядно це відстежується у самовідновлюваних лісових масивах. Це природний процес, який у значній мірі залежить від властивостей ґрунтового покриву.

Проведення моніторингу впливу лісогосподарської діяльності на ґрунтовий покрив по своїй суті є лісоохоронним заходом. Проведення суцільних санітарних рубок та інших видів заходів відбувається з використанням важкої техніки та автотранспорту, що може приводити до нанесення суттєвої шкоди лісовим біоценозам взагалі та ґрунтовому покриву зокрема. Крім нанесення механічних пошкоджень лісовій підстилці та поверхневому шару ґрунту, що може привести до розвитку таких деградаційних процесів, як водна, лінійна чи площинна, або вітрова ерозія, змінюється також мікроклімат на площах, що розташовані під проекцією крон лісових порід. Змінюються умови освітлення та зволоження порід другого ярусу, підліску, трав'яного покриву, порушується усталений мікроклімат у приповерхневому шарі ґрунту. Це може привести до надмірного зволоження чи пересихання верхнього генетичного горизонту ґрунтового покриву, а отже і до випадіння деяких рослинних видів, що у кінцевому результаті може негативно вплинути на поповнення органічними рештками лісової підстилки – захисного шару на ґрунтовому покриві у лісі.

Твердість ґрунту – це властивість ґрунту в природному стані чинити опір проникненню в нього твердого тіла (конуса, кулі, циліндра). Вона обумовлена мінералогічним і гранулометричним складом, структурністю, вологістю, вмістом гумусу і виражається у $\text{кг}/\text{см}^2$ (кПа). Висока твердість ґрунту часто буває причиною зниження схожості висіяного насіння, чинить механічний опір розвитку кореневої системи рослин, є причиною погіршення водного, повітряного і теплового режимів ґрунту. Твердість залежить від механічного і хімічного

складу, вологості ґрунту, вмісту гумусу і увібраних основ, від об'ємної маси і структури ґрунту тощо. У міру зволоження ґрунту його твердість зменшується, при насиченні одновалентними металами – збільшується, малогумусні ґрунти твердіші сильногумусованих, оструктурені ґрунти менш тверді, ніж неструктурені. М. А. Качинський за твердістю розділив ґрунти на шість категорій (табл. 1, рис. 1).

Таблиця 1

Категорії ґрунту залежно від його твердості

№ п/п	Твердість ґрунту, кг/см	Категорія ґрунту
1	1 <100	Злитий
2	50-100	Дуже щільний
3	30-50	Щільний
4	20-30	Щільнуватий
5	10-20	Пухкуватий
6	<10	Пухкий

Вимірювання ущільнення ґрунту є фактором, що представляє інтерес для моніторингу родючості ґрунту, який відіграє важливу роль. Стійкість до проникнення твердого тіла в ґрунт є найбільш використовуваним методом вимірювання її ущільнення. Для вимірювання щільності ґрунтів використовують пенетрометри – прилади, призначені для введення в ґрунт металевих плунжерів певної форми, з як найменшим порушеннями структури ґрунту. За принципом дії пенетрометри бувають динамічними та статичними. У першому з них поршень вводиться в землю при ударі, статичні пенетрометри вводять поршень у ґрунт повільно і поступово, без застосування динамічного ефекту.

Пухкий	Пухкуватий	Щільнуватий	Щільний	Дуже щільний	Злитий
<10	10	20	30-40	50-100	>100
Твердість ґрунту, кг/см ²					

Рис. 1. Категорії ґрунту за твердістю

Розділяють пружні та пластичні деформації. Пружні деформації виникають у результаті навантажень, що не перевищують структурну міцність ґрунтів, тобто, що не руйнують структурні зв'язки між частками та характеризуються здатністю ґрунту повертатися в початковий стан після зняття навантажень. Пластичні деформації руйнують скелет ґрунту, порушуючи зв'язки та переміщуючи частки одну відносно другої. Водночас об'ємні пластичні деформації ущільнюють ґрунт шляхом зміни об'єму внутрішніх пор, а зсувні пластичні деформації – шляхом зміни його первинної форми до руйнування.

Мета післяпроектного моніторингу – кількісна оцінка шкідливих процесів на ділянках вибірових і суцільних рубань, проведення класифікації ґрунтових пошкоджень за ступенем їх погіршення, виявлення розбіжності між прогнозованим та фактичним впливом рубок на довкілля.

Провели обстеження у 2025 році стану ґрунтового покриву на виділах планової діяльності, після виконання планованих робіт, згідно лісосічних відомостей на 2025 рік у Овруцькому надлісництві філії «Столичний лісовий офіс» ДП «Ліси України» з фотофіксацією території.

Проведено вимірювання щільності ґрунту за допомогою щільноміру ґрунту «ЛАН-М-PRO» з вбудованим GPS-приймачем та програмним забезпеченням, яке дозволяє візуалізувати

стан ґрунту в місці вимірювання та швидко з'ясувати чи існує проблема ущільнення ґрунту та визначити глибину залягання плугової підшви з зафіксованими координатами, підготувати та роздрукувати звіти. Датчики приладу фіксують зусилля введення щільноміра через кожні 2,5 см (1 дюйм). Покази датчиків в реальному часі відображаються на дисплеї.

Шкала вимірювання зусилля щільноміра складається з 3-х діапазонів:

- 0-14 кг/см² (0-200 psi) – зелений – сприятливі умови для росту;
- 14-21 кг/см² (200-300 psi) – жовтий – задовільні умови для росту;
- більше 21 кг/см² (більше 300 psi) – червоний – незадовільні умови для росту.

Після завершення вимірювання на дисплеї відображається звіт у вигляді таблиці з показами, отриманими через кожні 2,5 см (1 дюйм) та побудовою графіка залежності щільності ґрунту від глибини з візуалізацією на карті місця проведення вимірювання з координатами.

1. ОПИС МІСЦЯ ПРОВЕДЕННЯ ПІСЛЯПРОЕКТНОГО МОНІТОРИНГУ

Овруцьке надлісництво розташоване в північно-східній частині Житомирської області. Згідно з лісогосподарським районуванням, яке базується на поєднанні лісорослинного та лісоекономічного підходів і визначає основні напрями ведення лісового господарства, територія надлісництва віднесена до лісогосподарської області Полісся, з характерними змішаними хвойно-листяними лісами.

У межах цієї області вона входить до складу Західно- та Центральнопольського лісогосподарського округів. Свою діяльність Філія спрямовує на виконання лісогосподарських, лісокультурних, протипожежних, рекреаційних та природоохоронних заходів з метою раціонального використання природних ресурсів. Основні напрями діяльності: проведення заходів з відновлення лісів та підвищення їх продуктивності, організація лісонасінневої справи і лісових розсадників, охорона лісів і захисних насаджень від незаконних порубів, пошкоджень, пожеж; проведення лісозаготівельних робіт.

Місце проведення після проектного моніторингу характеризується помірно-континентальним кліматом, з м'якою зимою і теплим, вологим літом пересічна температура січня - 4-6°C, липня + 18,0-18,4°C. Період з температурою понад +10°C становить близько 200 днів. Сума активних температур 2700°C. Оподи розподілені нерівномірно. В північно-західній і західній частинах випадає 550-590 мм, у південно-східній – 480-520 мм. Близько 70 % їх припадає на теплий період року. Висота снігового покриву 22-35 см. З несприятливих кліматичних явищ спостерігаються хуртовини (6-12 днів), ожеледь (15-17 днів), тумани в холодний період року (37-60 днів), грози з градом (1-2 дні), в південно-східних районах – суховії. Північно-західна частина належить до вологої, помірно-теплої, решта території – до недостатньо вологої, теплої агрокліматичних зон.

Із кліматичних факторів, що негативно впливають на ріст і розвиток лісових насаджень є пізні весняні та ранні осінні заморозки. В цілому кліматичні умови сприятливі для ведення лісового господарства. Це підтверджується наявністю насаджень високих бонітетів: сосна звичайна, дуба звичайного, берези повислої, вільхи чорної.

Територія надлісництва за характером рельєфу відноситься до рівнини. Ґрунтовий покрив території представлений ґрунтами, характерними для Полісся – дерново-підзолистими та опідзоленими, підзолисто-дерновими на алювіальних відкладеннях, дерново-карбонатними на елювії мергелю, ясно-сірими, сірими лісовими, темно-сірими опідзоленими; в долинах річок та зниженнях рельєфу дерновими і лучними; у північній частині – болотними.

2. РЕЗУЛЬТАТИ ПРОВЕДЕННЯ ПІСЛЯПРОЕКТНОГО МОНІТОРИНГУ ГРУНТОВОГО ПОКРИВУ ТА РОЗВИТКУ ЕРОЗІЇ

Бережестьське лісництво, квартал 47, виділ 36

У виділі 36, кварталу 47 проводилась суцільні санітарні рубки сосни звичайної (фото 1). На фото 2 відображені координати виділу.

Фото 1

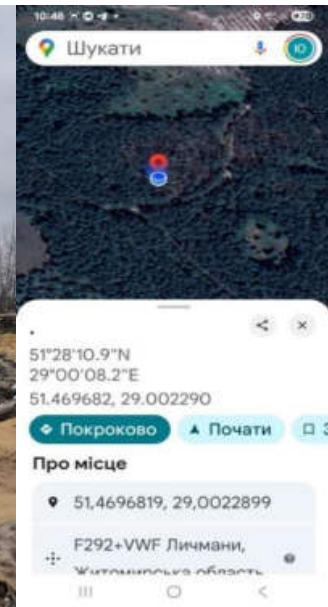

Фото 2

Рельєф виділу хвилястий. На території виділу живий надґрунтовий покрив представлений молінією голубою, чорницею, вересом, мохами (дикран багатоніжковий, плевроцій Шребера), проективне покриття 30 %. На поверхні ґрунту сформований шар лісової підстилки, який складається з хвої, дрібних гілок, трав'янистих рослин та іншого опаду. У попередні роки діляка пройдена лісовою пожежею. На виділі лісова підстилки малопотужна та становить 3-4 см. На території виділу залишилися незначні порубкові рештки для подальшого перегнивання. Внаслідок проходження колісної техніки на поверхні ґрунту спостерігаються колії глибиною до 3 см, які не спричинили руйнування підстилки чи ґрунтового покриття (фото 3-4).

Фото 3

Фото 4

Вимірювання щільності після проведення суцільних санітарних рубок у виділі 36, кварталу 47 Бережестьського лісництва проводилося у листопаді 2025 року, про що свідчать

показники вимірювання, які були завантажені з приладу (рис. 2-3). Координати точок вимірювання:

- вимір 1 – широта 51.469906, довгота 29.002766;
- вимір 2 – широта 51.469929, довгота 29.002457.

Як показують результати вимірювань, до глибини 17,5-40,0 см у місцях вимірів умови для росту і розвитку рослин сприятливі та задовільні.

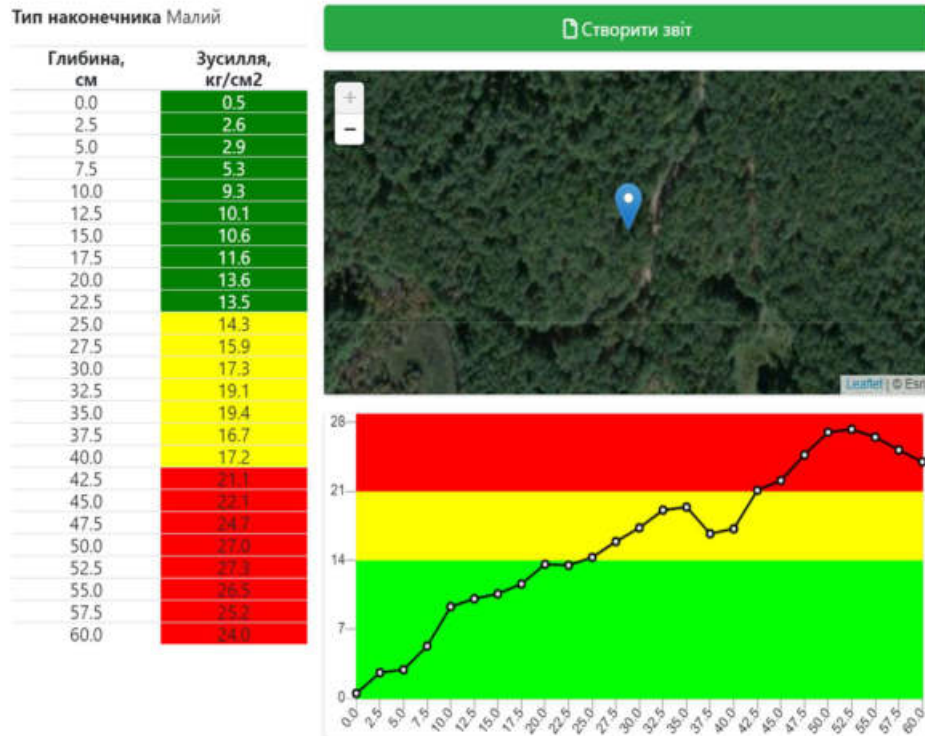

Рис. 2. Показники щільності ґрунтового покриву у виділі 36, кварталу 47 Березетського лісництва, вимір 1.

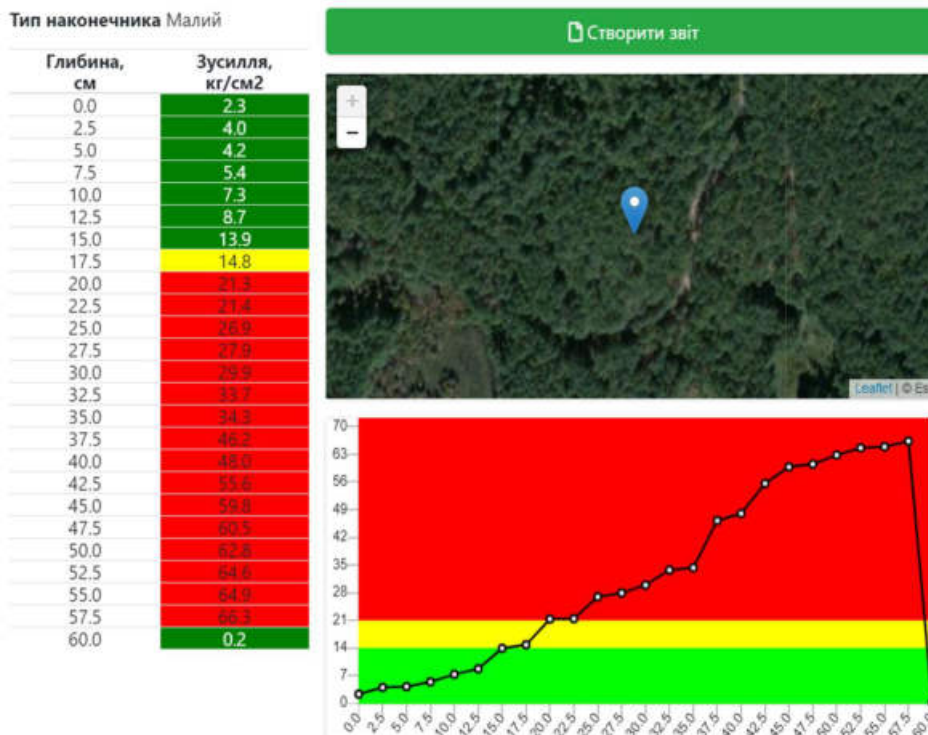

Рис. 3. Показники щільності ґрунтового покриву у виділі 36, кварталу 47 Березетського лісництва, вимір 2

Бережетське лісництво, кварта л 62, виділ 12.2

У виділі 12.2 кварталу 62 проводилась суцільні санітарні рубки сосни звичайної (фото 5). На фото 6 відображені координати виділу.

Фото 5

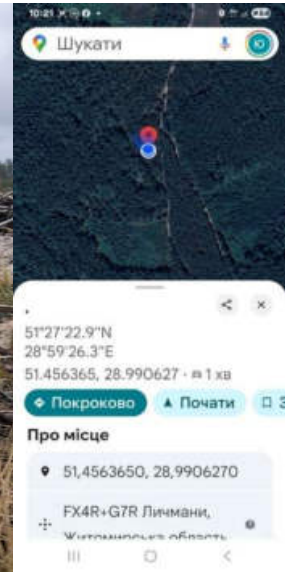

Фото 6

Рельєф виділу рівнинний з відсутністю схилів. На території виділ живий надґрунтовий покрив представлений вересом, мохами (дикран багатоніжковий, плевроцій Шребера), чорницею, молінією голубою, проективне покриття 40 %. На поверхні ґрунту сформований шар лісової підстилки, який складається з хвої, дрібних гілок, трав'янистих рослин та іншого опаду. Вона є малопотужною, до 4-5 см. На території виділу залишились порубкові рештки на перегнивання. Виконані роботи з підготовки ґрунту для лісовідновлення – нарізані борозни глибиною 10-15 см. Проведено створення лісових культур (фото 7-10).

Фото 7

Фото 8

Фото 9

Фото 10

Вимірювання щільності після проведення суцільних санітарних рубок у виділі 12.2, кварталу 62 Бережетьського лісництва проводилась у листопаді 2025 року, про що свідчать показники вимірювання, які були завантажені з приладу (рис. 4-5). Координати точок вимірювання:

- вимір 1 – широта 51.456459, довгота 28.990604;
- вимір 2 – широта 51.456501, довгота 28.990490.

Як показують результати вимірювань, у місцях виміру глибиною до 45,0-60,0 см умови для росту і розвитку рослин, в основному, сприятливі та задовільні.

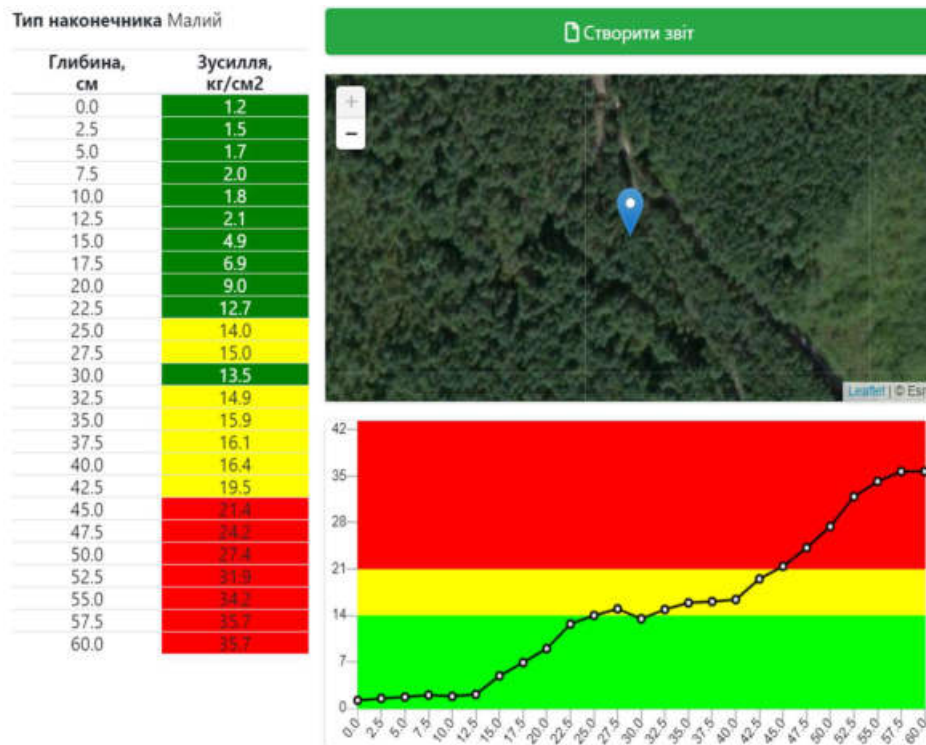

Рис. 4. Показники щільності ґрунтового покриття виділу 12.2, кварталу 62 Бережетьського лісництва вимір 1

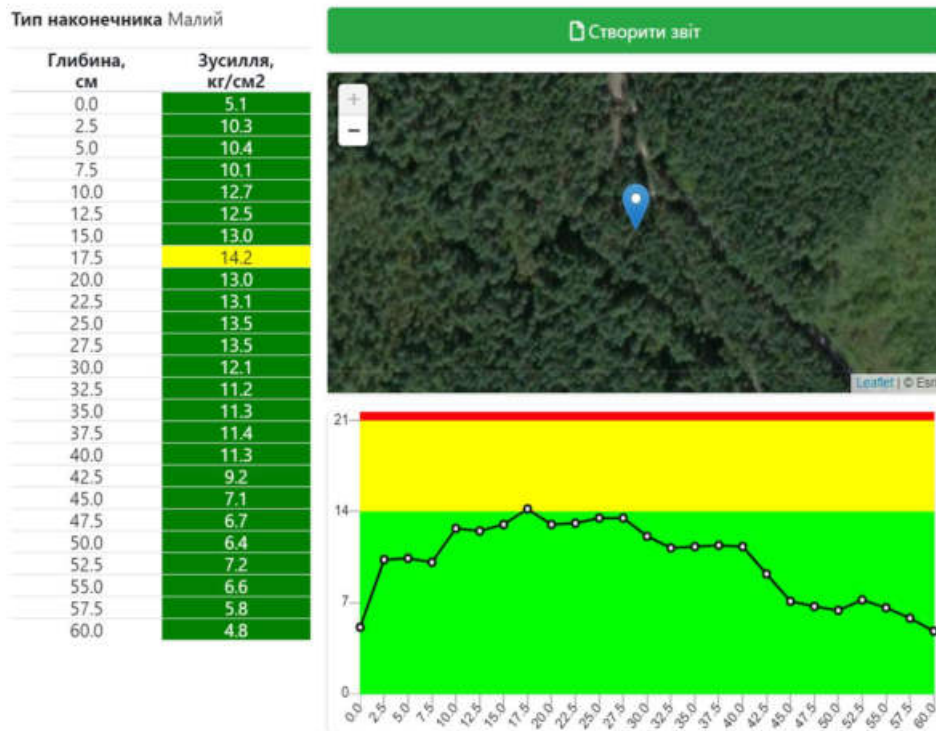

Рис. 5. Показники щільності ґрунтового покриття виділу 12.2, кварталу 62 Бережетського лісництва вимір 2

Виступовиьке лісництво, квартал 56, виділ 21.3

У виділі 21.3, кварталу 56 проводилась суцільні санітарні рубки сосни звичайної та берези повислої (фото 11). На фото 12 відображені координати виділу.

Фото 11

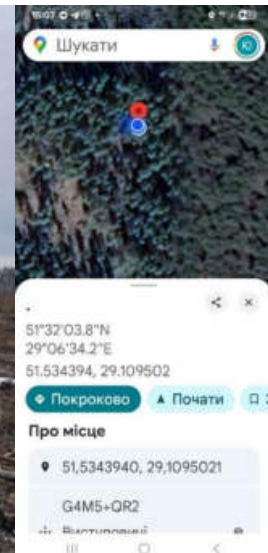

Фото 12

Рельєф ділянки рівнинний, спокійний. Живий надґрунтовий покрив складається з мохів (дикран багатоніжковий, плевроцій Шребера), молінії голувої, чорниці, вересу, проективне покриття 65-75 %. На поверхні ґрунту сформувався шар лісової підстилки потужністю до 6-8 см, який складається з хвої, дрібних гілок, трав'янистих рослин та іншого опаду. У коліях, що утворилась при проходах колісної техніки подекуди відмічені незначні пошкодження шару лісової підстилки – продавлювання. Промислова деревина вивезена. Спостерігається природне поновлення деревостану (фото 13-14).

Фото 13

Фото 14

Вимірювання щільності після проведення суцільних санітарних рубок у виділі 21.3, кварталу 56 Виступовицького лісництва проводилося у листопаді 2025 року, про що свідчать показники вимірювання, які були завантажені з приладу (рис. 6-7). Координати точок вимірювання:

- вимір 1 – широта 51.534336, довгота 29.108950;
- вимір 2 – широта 51.534264, довгота 29.109346.

Як показують результати вимірювань, на глибині до 15-25 см у місцях вимірів умови для росту і розвитку рослин, сприятливі та задовільні.

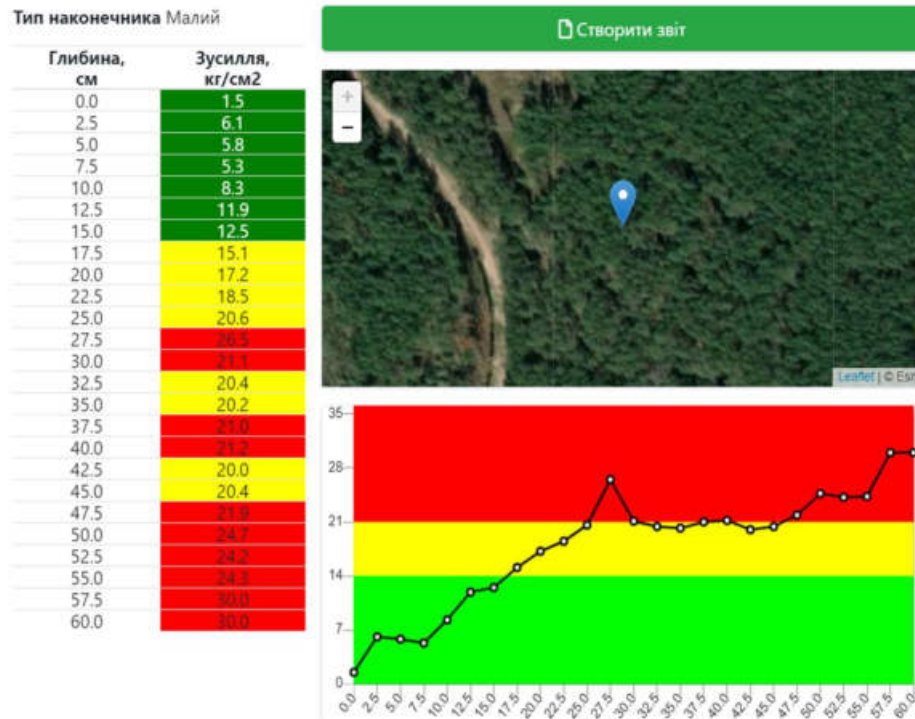

Рис. 6. Показники щільності ґрунтового покриву у виділі 21.3, кварталу 56 Виступовицького лісництва, вимір 1

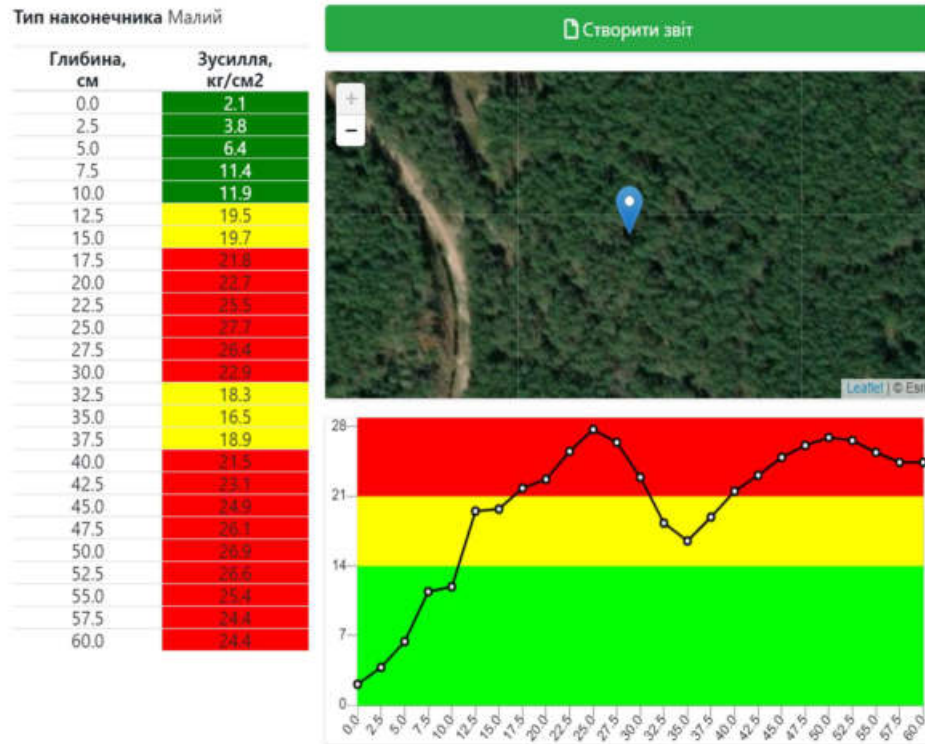

Рис. 7. Показники щільності ґрунтового покриву у виділі 21.3, кварталу 56 Виступовицького лісництва, вимір 2

Виступовицьке лісництво, квартал 116, виділ 3

У виділі 3, кварталу 116 проводилась суцільні санітарні рубки сосни звичайної (фото 15). На фото 16 відображені координати виділу.

Фото 15

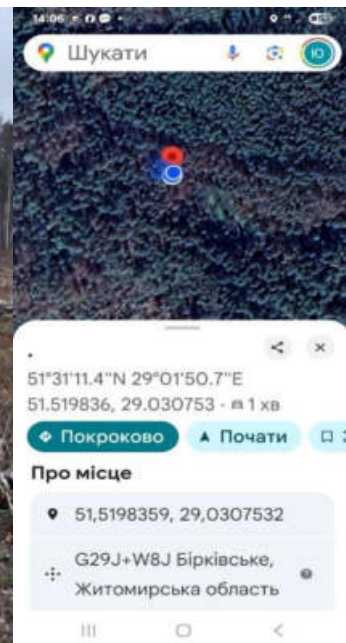

Фото 16

Рельєф території виділу рівнинний, без відсутності виразних форм мезорельєфу. Живий надґрунтовий покрив представлений мохами (дикран багатоніжковий, плевроцій Шребера), чорницями, молінією голубою, брусницями. Проективне покриття становить 70 %. На поверхні ґрунту сформувався шар лісової підстилки потужністю 4-5 см, складається з хвої, дрібних гілок, трав'янистих рослин та іншого опаду рослин на стадії початкового розкладу. У

коліях, що утворилась при проходах колісної техніки подекуди відмічене продавлювання. На території виділу наявні купи порубочні рештки різних діаметрів (фото 17-18).

Фото 17

Фото 18

Вимірювання щільності після проведення суцільних санітарних рубок у виділі 3, кварталу 116 Виступовицького лісництва проводилося у листопаді 2025 року, про що свідчать показники вимірювання, які були завантажені з приладу (рис. 8-9). Координати точок вимірювання:

- вимір 1 – широта 51.520027, довгота 29.030125;
- вимір 2 – широта 51.519798, довгота 29.030361.

Як показують результати вимірювань, на глибині до 17,5-60 см у місцях вимірів умови для росту і розвитку рослин, сприятливі та задовільні.

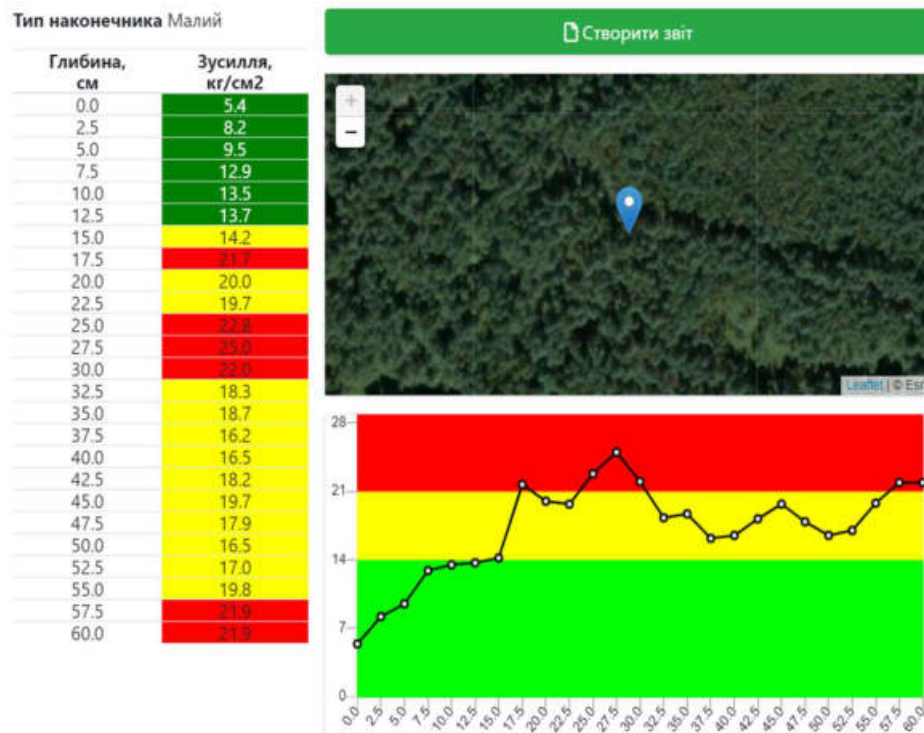

Рис. 8. Показники щільності ґрунтового покриву у виділі 3, кварталу 116 Виступовицького лісництва, вимір 1

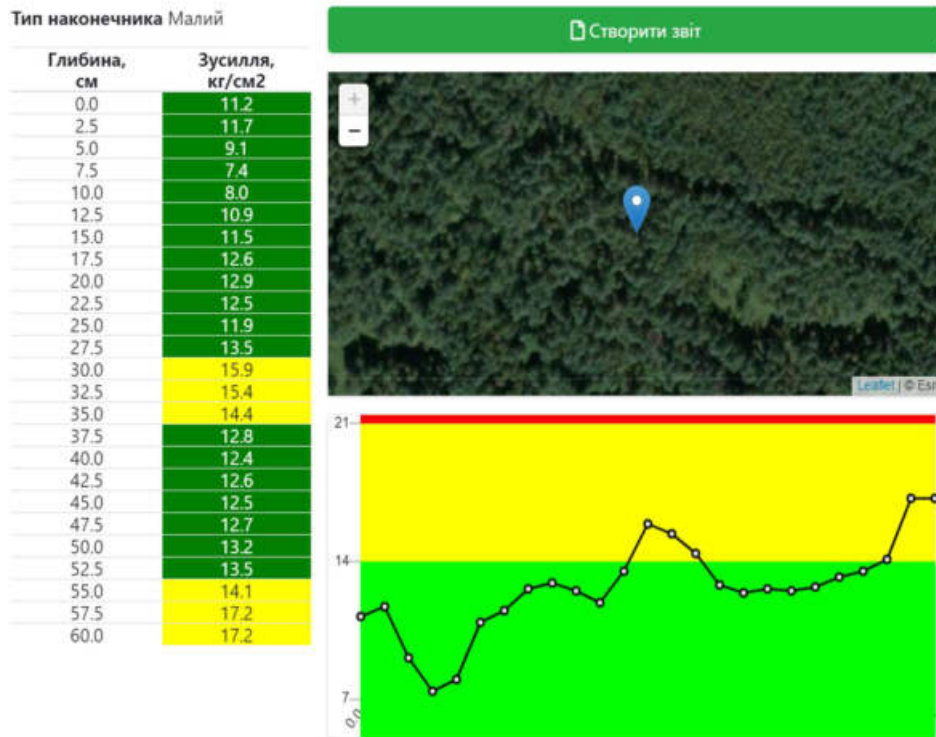

Рис. 9. Показники щільності ґрунтового покриву у виділі 3, кварталу 116 Виступовицького лісництва, вимір 2

Гладковицьке лісництво, квартал 1, виділ 26.7

У виділі 26.7, кварталу 1 проводились суцільні санітарні рубки сосни звичайної (фото 19). На фото 20 відображені координати виділу.

Фото 19

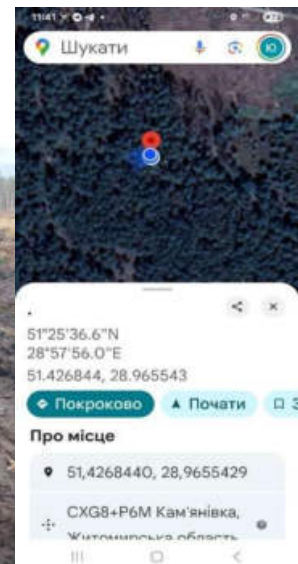

Фото 20

Рельєф ділянки рівнинний. У попередні роки, насадження пройдено лісовою пожежею. Живий надґрунтовий покрив представлений молінією голубою, чорницею, вересом, мохами (дикраном багатоніжковим та плевроцієм Шребера), проективне покриття 20-30 %. На поверхні ґрунту сформований шар лісової підстилки потужністю до 4 см, мозаїчний. Вона складається з листя, дрібних гілок, трав'янистих рослин, хвої та іншого опаду на стадії початкового розкладу. Промислова деревина вивезена. Найвні порубочні рештки рідних

розмірів. Проведено підготовку ґрунту до створення лісових культур – нарізанні борозни глибиною 10-15 см (фото 21-22).

Фото 21

Фото 22

Вимірювання щільності після проведення суцільних санітарних рубок у виділі 26.7, кварталу 1 Гладковицького лісництва проводилося у листопаді 2025 року, про що свідчать показники вимірювання, які були завантажені з приладу (рис. 10-11). Координати точок вимірювання:

- вимір 1 – широта 51.426952, довгота 28.965639;
- вимір 2 – широта 51.426880, довгота 28.965460.

Як показують результати вимірювань, до глибини 25,0-47,5 см у місцях вимірів умови для росту і розвитку рослин сприятливі та задовільні.

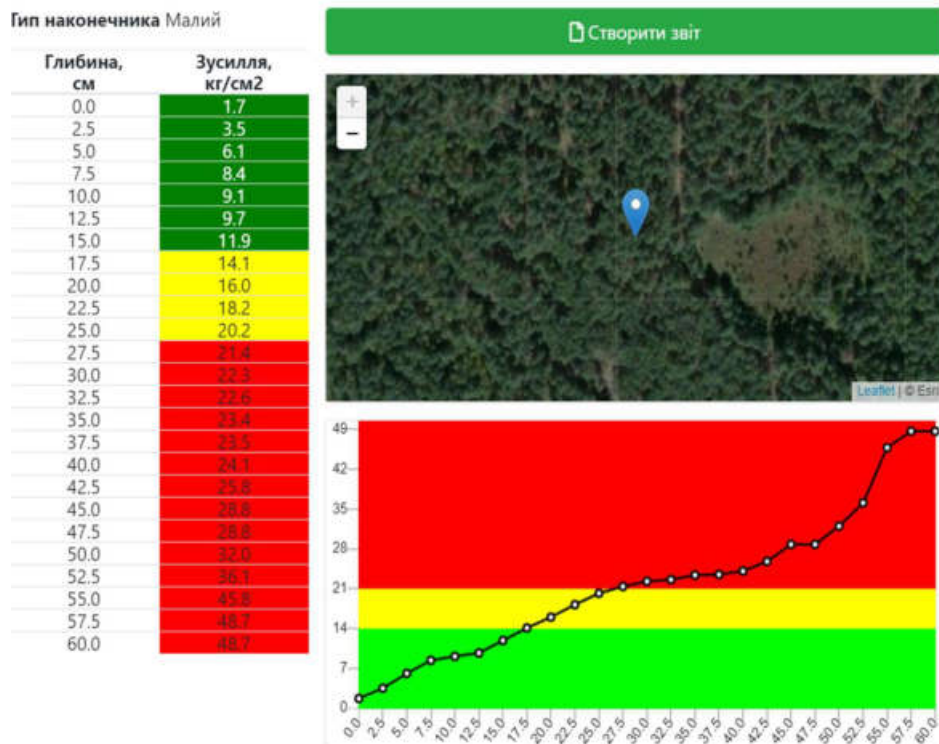

Рис. 10. Показники щільності ґрунтового покриття у виділі 26.7, кварталу 1 Гладковицького лісництва, вимір 1

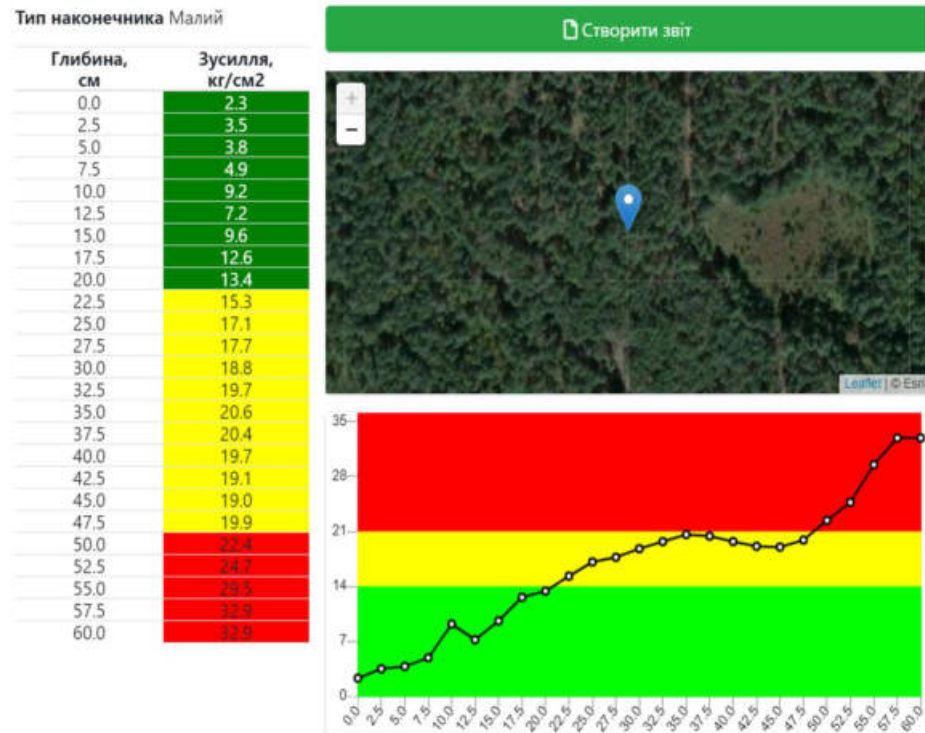

Рис. 11. Показники щільності ґрунтового покриття у виділі 26.7, кварталу 1 Гладковицького лісництва, вимір 2

Гладковицьке лісництво, квартал 2, виділ 39

У виділі 39, кварталу 2 проводилась суцільні санітарні рубки сосни звичайної (фото 23). На фото 24 відображені координати виділу.

Фото 23

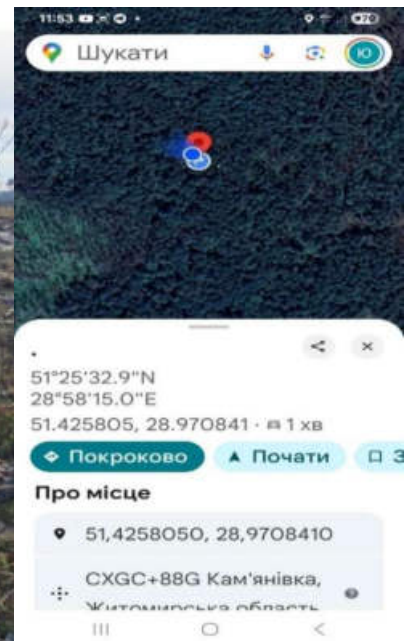

Фото 24

Рельєф ділянки рівнинний. У попередні роки насадження пройдене лісовою пожежею. Живий надґрунтовий покрив представлений молінією голубою, чорницею, мохами (дикран багатоніжковий, плевроцію Шребера), проективне покриття 80 %, мозаїчна. Лісова підстилка має потужність до 3 см, мозаїчна. Виконані роботи з підготовки ґрунту для подальшого

лісовідновлення – нарізані борозни глибиною 10-15 см та створено лісові культури (фото 25-28).

Фото 25

Фото 26

Фото 27

Фото 28

Вимірювання щільності після проведення суцільних санітарних рубок у виділі 39, кварталу 2 Гладковицького лісництва проводилося у листопаді 2025 року, про що свідчать показники вимірювання, які були завантажені з приладу (рис. 12-13). Координати точок вимірювання:

- вимір 1 – широта 51.426064, довгота 28.970551;
- вимір 2 – широта 51.425964, довгота 28.970579.

Як показують результати вимірювань, до глибини 25-60 см у місцях вимірів умови для росту і розвитку рослин сприятливі та задовільні.

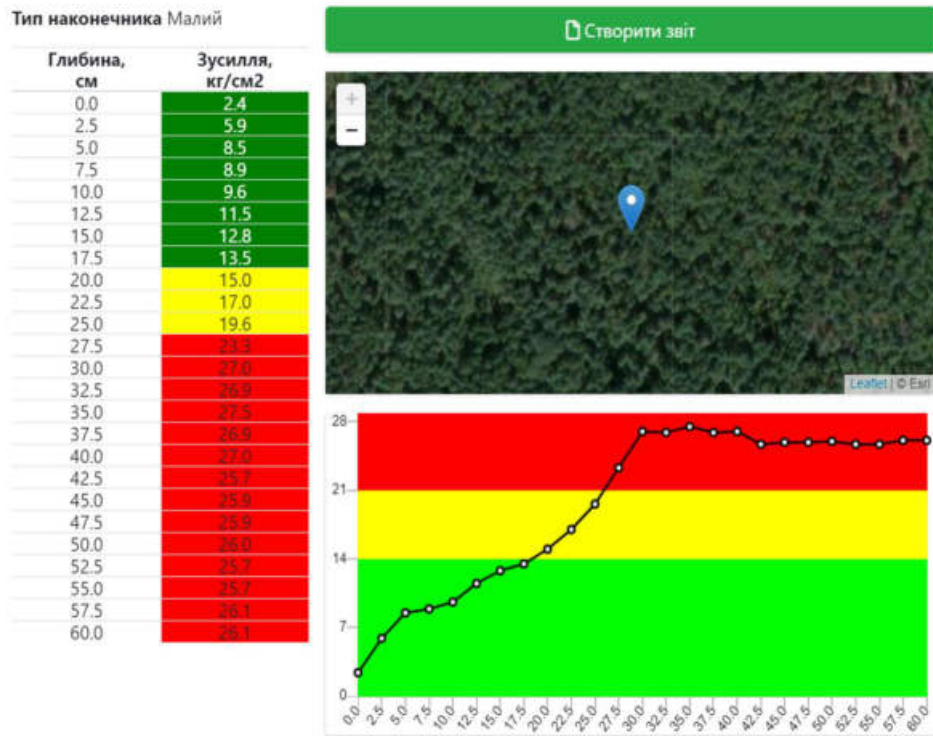

Рис. 12. Показники щільності ґрунтового покритву у виділі 39, кварталу 2 Гладковицького лісництва, вимір 1

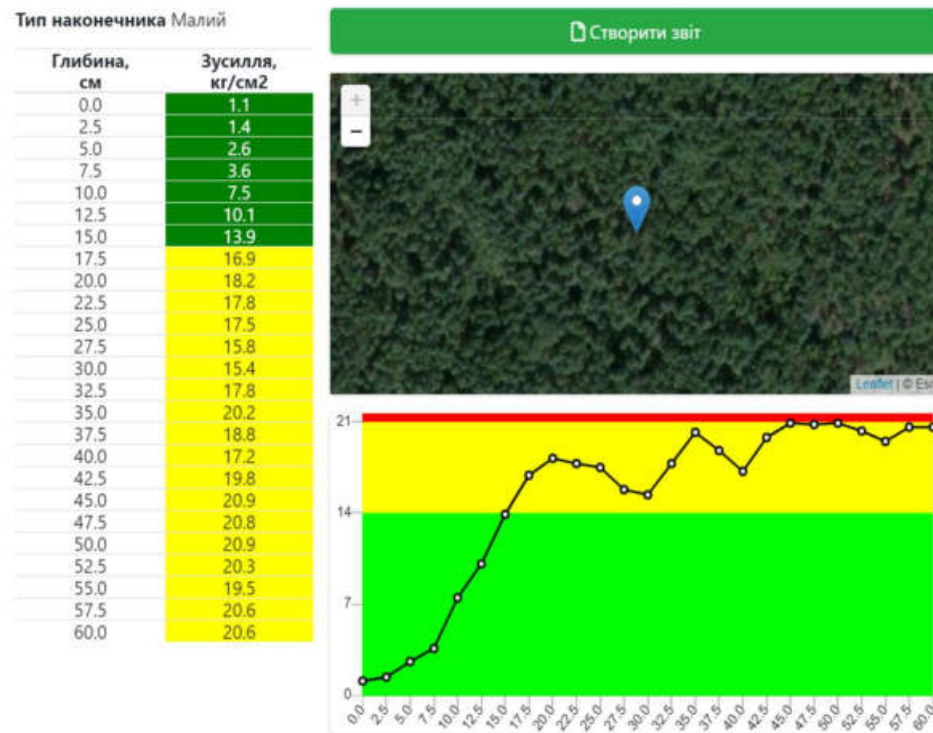

Рис. 13. Показники щільності ґрунтового покритву у виділі 39, кварталу 2 Гладковицького лісництва, вимір 2

Журбенське лісництво, квартал 26, виділ 2

У виділі 2, кварталу 26 проводилась суцільні санітарні рубки сосни звичайної (фото 29). На фото 30 відображені координати виділу.

Фото 29

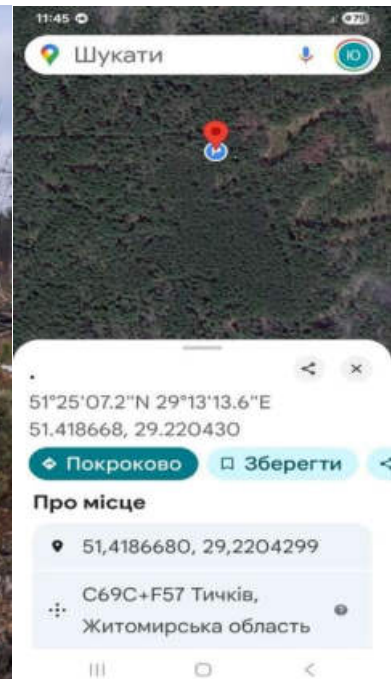

Фото 30

Рельєф території виділу рівний, з відсутністю схилів. У попередні роки насадження пройдене пожежею. Живий надґрунтовий покрив представлений молінією голубою, чорницею та мохами, проективне покриття 20-30 %, мозаїчне. Наявний підріст головних лісоутворюючих порід та підліску. На поверхні ґрунту шар лісової підстилки потужністю до 4 см, мозаїчний. Вона представлена листям, хвоєю, дрібними гілками, трав'янистими рослинами. Значних слідів порушення лісової підстилки, оголення ґрунту та його продавлювання після лісгосподарської діяльності не зафіксовано (фото 31-32).

Фото 31

Фото 32

Вимірювання щільності після проведення суцільних санітарних рубок у виділі 2, кварталу 26 Журбенського лісництва проводилося у листопаді 2025 року, про що свідчать

показники вимірювання, які були завантажені з приладу (рис. 14-15). Координати точок вимірювання:

- вимір 1 – широта 51.418692, довгота 29.220497;
- вимір 2 – широта 51.418718, довгота 29.220524.

Як показують результати вимірювань, до глибини 27,5-60 см у місцях вимірів умови для росту і розвитку рослин сприятливі та задовільні.

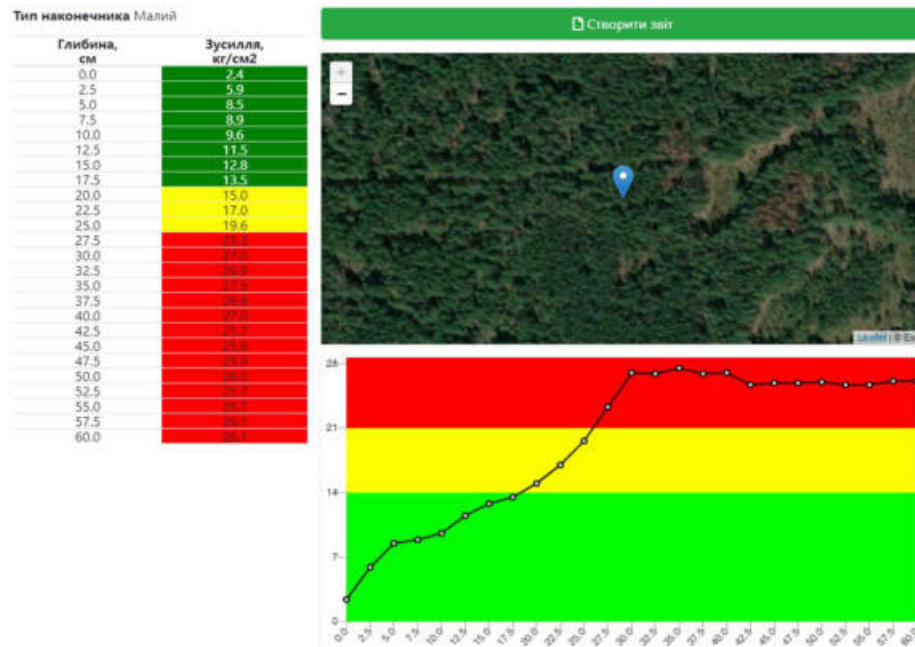

Рис. 14. Показники щільності ґрунтового покритву у виділі виділі 2, кварталу 26 Журбенського лісництва, вимір 1

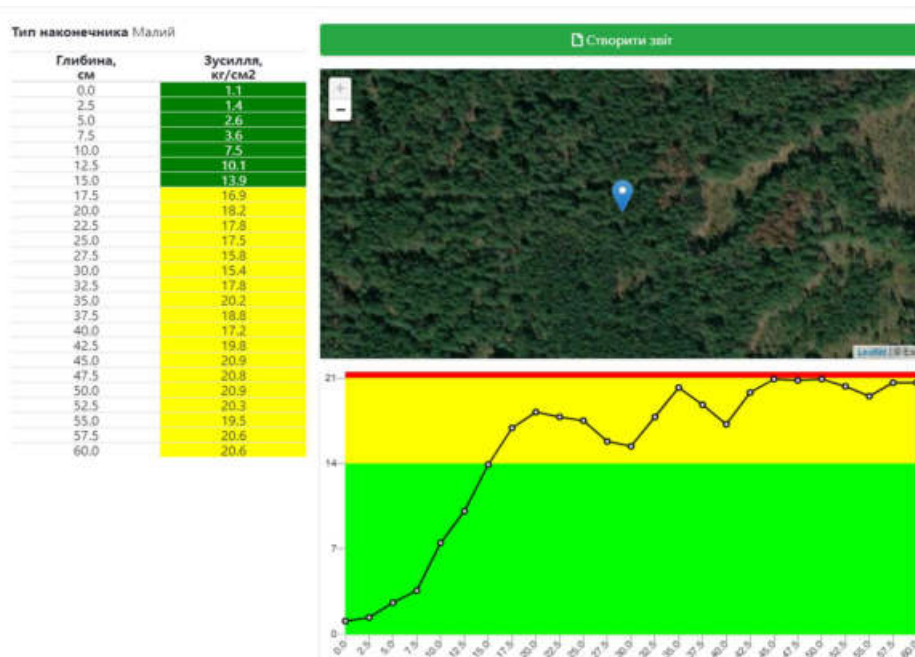

Рис. 15. Показники щільності ґрунтового покритву у виділі 24, виділі 2, кварталу 26 Журбенського лісництва вимір 2

Ігнатпільське лісництво, квартал 11, виділ 52.4

У виділі 52.4, кварталу 11 проводилась суцільні санітарні рубки сосни звичайної (фото 33). На фото 34 відображені координати виділу

Фото 33

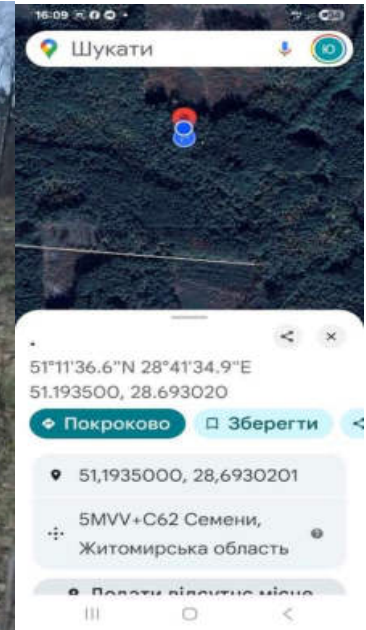

Фото 34

Рельєф території виділу рівний, спокійний, з відсутністю схилів, виразних форм мезорельєфу. Живий надґрунтовий покрив представлений зеленими мохами (плевроцій Шребера), молінією голубою, польовицею, кострицею, осокою гірською, куничником, проективне покриття 50-60 %. На поверхні ґрунту сформувався шар рівномірної лісової підстилки потужністю 4-5 см, яка складається з хвої, дрібних гілок, трав'янистих рослин та іншого опадів. На поверхні ґрунту відсутні значні продавлення лісової підстилки після проходження колісної техніки, шар ґрунту залишився не ушкодженим. Промислова деревина вивезена. (фото 35-36).

Фото 35

Фото 36

Вимірювання щільності після проведення суцільних санітарних рубок у виділі 52.4 кварталу 11 Ігнатпільського лісництва проводилося у листопаді 2025 року, про що свідчать показники вимірювання, які були завантажені з приладу (рис. 16). Координати точок вимірювання:

- вимір 1 – широта 51.150299, довгота 28.784742.

Як показують результати вимірювань на глибині до 60 см у місцях вимірів умови для росту і розвитку рослин сприятливі та задовільні.

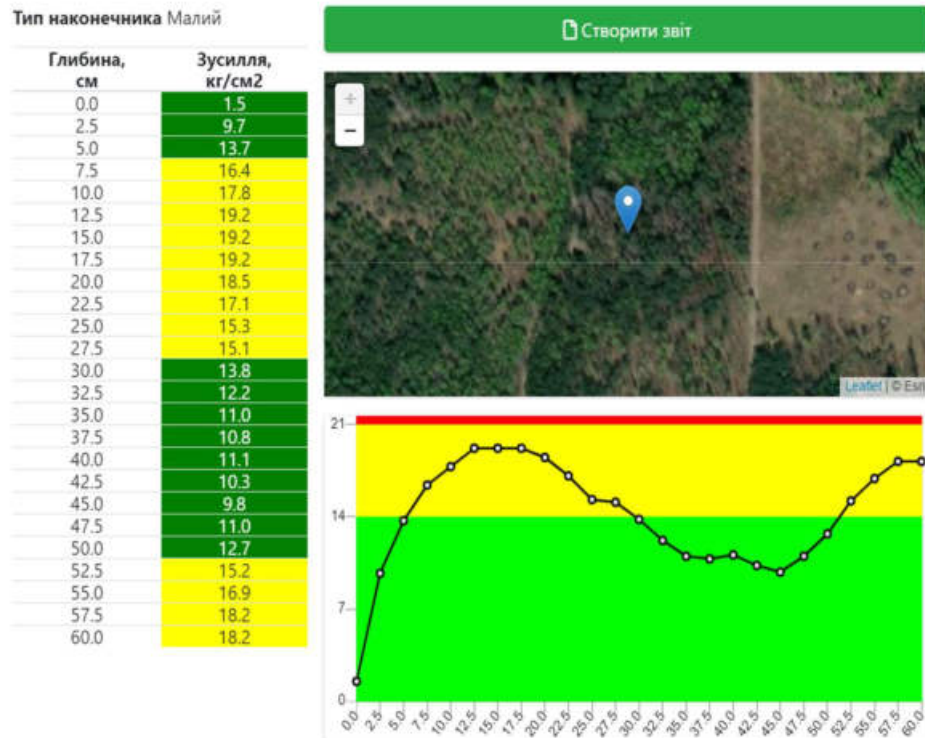

Рис. 16. Показники щільності ґрунтового покриття у виділі 52.4 кварталу 11 Ігнатпільського лісництва вимір 1

Ситовецьке лісництво, квартал 7, виділ 4.2

У виділі 4.2, кварталу 7 проводилась суцільні санітарні рубки сосни звичайної (фото 37). На фото 38 відображені координати виділу.

Фото 37

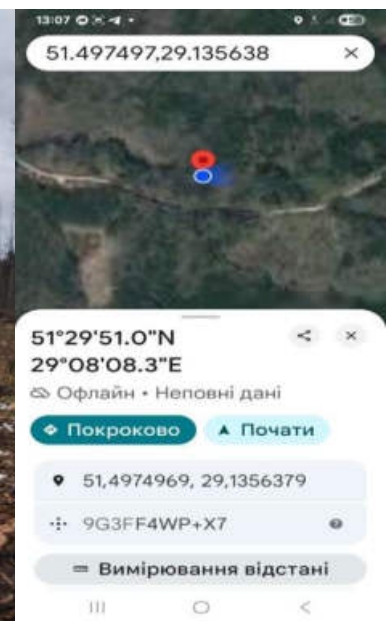

Фото 38

Рельєф території виділу рівнинний, спокійний, з відсутністю виразних форм мезорельєфу. Живий надґрунтовий покрив помірно розвинений (проективне покриття 40-50 %). Представлений зеленими мохами, молінією голубою, чорницею. На поверхні ґрунту

сформувався шар лісової підстилки потужністю 4-6 см, яка складається з хвої, дрібних гілок, трав'янистих рослин та іншого опаду. У результаті проходження колісної техніки на поверхні ґрунту спостерігаються колії глибиною 5 см. З території виділу вивезена промислова деревина. Порубкові рештки різних розмірів залишилися для перегнивання (фото 39-40).

Фото 39

Фото 40

Вимірювання щільності після проведення суцільних санітарних рубок у виділі 4.2, кварталу 7 Ситовецького лісництва проводилося у листопаді 2025 року, про що свідчать показники вимірювання, які були завантажені з приладу (рис. 17). Координати точок вимірювання:

- вимір 1 – широта 51.497372, довгота 29.136042.

Як показують результати вимірювань до глибини 57,5 см у місцях вимірів умови для росту і розвитку рослин сприятливі та задовільні.

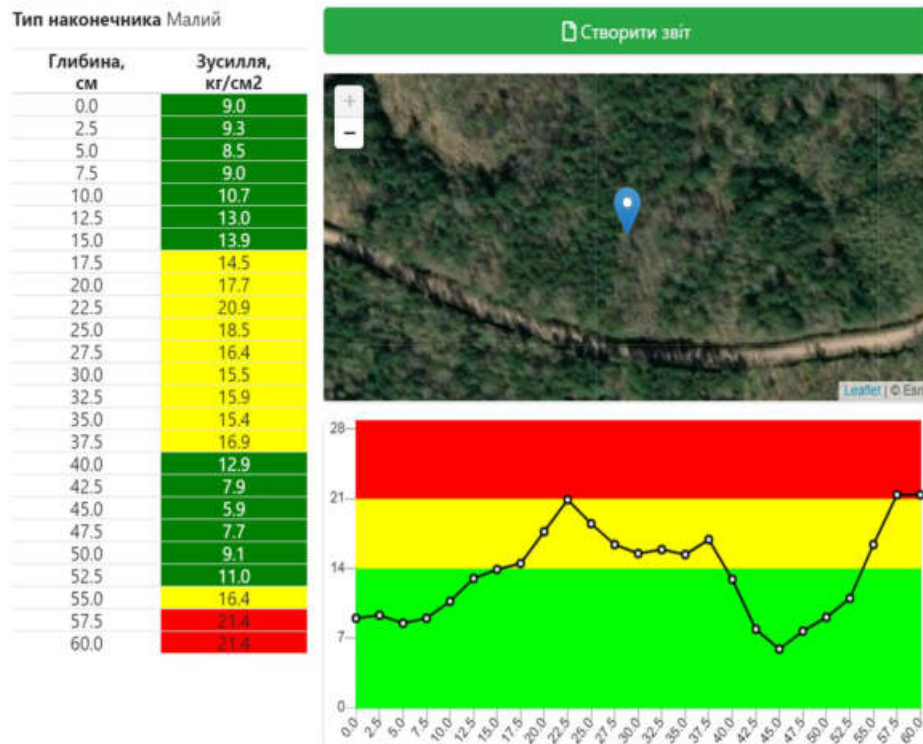

Рис. 17. Показники щільності ґрунтового покриття у виділі 4.2, кварталу 7 Ситовецького лісництва вимір 1

Ситовецьке лісництво, квартал 31, виділ 16.2

У виділі 16.2, кварталу 31, проводилась суцільні санітарні рубки сосни звичайної (фото 41). На фото 42 відображені координати виділу.

Фото 41

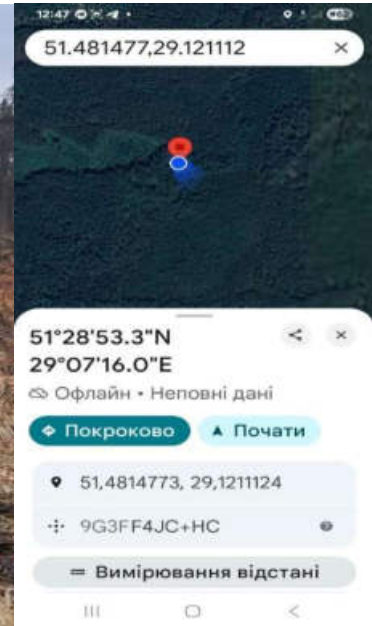

Фото 42

Рельєф території виділу помірно-хвилястий. Живий надґрунтовий покрив помірно розвинений (проективне покриття 50%). Представлений зеленими мохами, чорницею, молінією голубою, осоками. На поверхні ґрунту сформувався шар потужної лісової підстилки до 13 см, яка складається з хвої, дрібних гілок, трав'янистих рослин та іншого опаду. Нижній шар підстилки гуміфікований. На поверхні ґрунту присутні значні продавлення лісової підстилки після проходу колісної техніки глибиною до 20 см, ґрунтовий покрив залишився не ушкодженим. Порубкові рештки різних розмірів залишилися для перегнивання. На ділянці спостерігається процес самовідновлення головних деревних порід (фото 43-44).

Фото 43

Фото 44

Вимірювання щільності після проведення суцільних санітарних рубок у виділі 16.2, кварталу 31 Ситовецького лісництва проводилося у листопаді 2025 року, про що свідчать

показники вимірювання, які були завантажені з приладу (рис. 18-19). Координати точок вимірювання:

- вимір 1 – широта 51.481434, довгота 29.120686;
- вимір 2 – широта 51.481373, довгота 29.120480.

Як показують результати вимірювань, до глибини 25,0-42,5 см у місцях вимірів умови для росту і розвитку рослин сприятливі та задовільні.

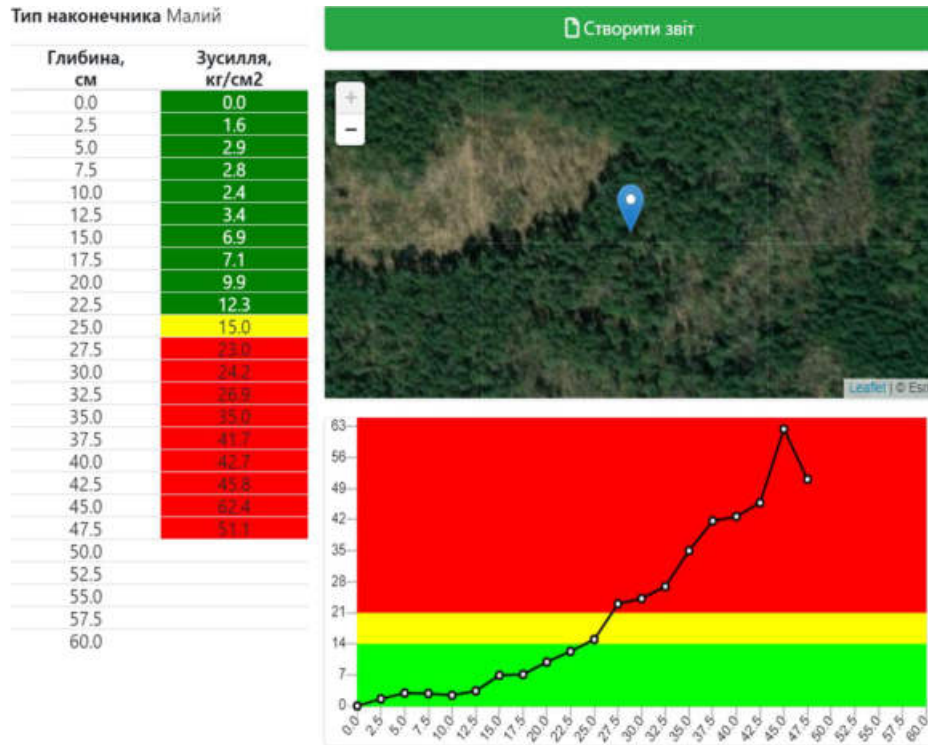

Рис. 18. Показники щільності ґрунтового покритву виділі 16.2, кварталу 31 Ситовецького лісництва, вимір 1

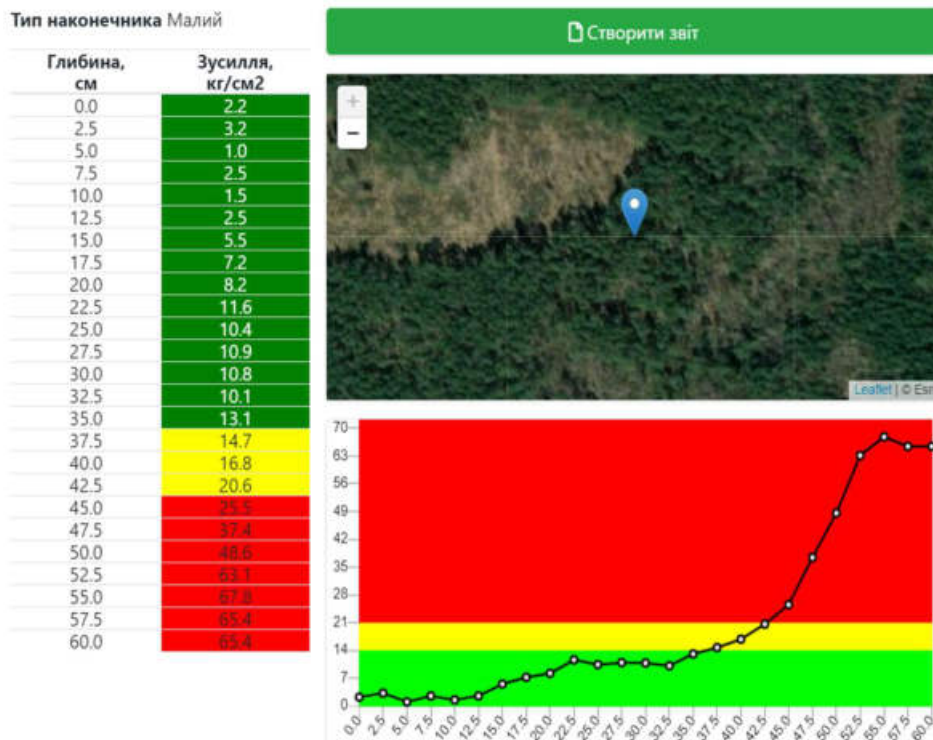

Рис. 19. Показники щільності ґрунтового покритву виділі 16.2, кварталу 31 Ситовецького лісництва, вимір 2

3. ПІСЛЯПРОЄКТНИЙ МОНІТОРИНГ СТАНУ ПОВЕРХНЕВОЇ ВОДИ

На території Овруцького надлісництва, відповідно до Висновка з оцінки впливу на довкілля від 05.04.2024 № 21/01-5203/1 (філія «Овруцьке СЛГ») та статей 3, 6, 7, 9 і 14 Закону України «Про оцінку впливу на довкілля», необхідно визначити вплив господарської діяльності на водне середовище під час провадження планованої діяльності.

Визначені водні об'єкти на території господарства, які були репрезентативними для всієї території планованої діяльності та результати досліджень яких можливо застосовувати для характеристики водних ресурсів території.

З цією метою були відібрані проби поверхневих вод та проведенні лабораторні дослідження на визначені показники, які б характеризували можливий вплив на гідрологічний режим господарств, а саме показники кислотності, жорсткості, засоленості, сульфати, хлориди, азот нітритний, азот нітратний, азот амонійний у відібраних пробах води (додаток А).

Проведені лабораторні дослідження стану якості водних об'єктів після виконання планованих робіт з суцільних санітарних рубок на території наступних лісництв, а саме:

- Бережестьке лісництво, квартал 85, виділ 6, озеро Біле;
- Гладковицьке лісництво, квартал 46, виділ 27, річка Грезля;
- Ігнатпільське лісництво, квартал 48, виділ 15, річка Жерев;
- Піщанське лісництво, квартал 57, виділ 31, річка Жолонь;
- Ситовецьке лісництво, квартал 33, виділ 4, річка Грязива.

За результатами досліджень, вміст забруднюючих елементів у всіх досліджуваних пробах не перевищував гранично допустимі концентрації та відповідав нормам НД (додаток А).

Бережестьське лісництво, квартал 85, виділ 6, озеро Біле

У виділі 6 кварталу 85 Бережестьського лісництва були відібрані проби поверхневих вод з озера Біле (фото 45). На фото 46 відображені координати точки відбору проби поверхневої води.

Фото 45

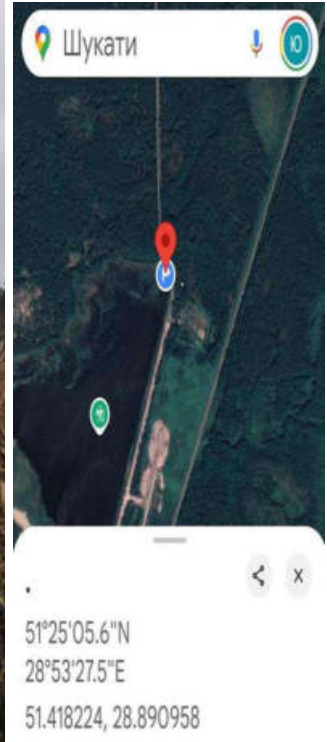

Фото 46

Озеро Біле біля села Кварцитне в Житомирській області має площу приблизно 50 га і середню глибину 4 м. Озеро утворилось після видобутку кварциту, тобто має кар'єрне походження. Вода чиста, прозора, з характерним бірюзовим відтінком завдяки кварцитовим породам. Температура води близько $+6^{\circ}\text{C}$, рівномірно охолоджена по всій глибині. Близько 40 % озера вкрито очеретом та іншою водною рослинністю. На рисунку 20 відображено точку відбору проби води з озера на картографічній основі.

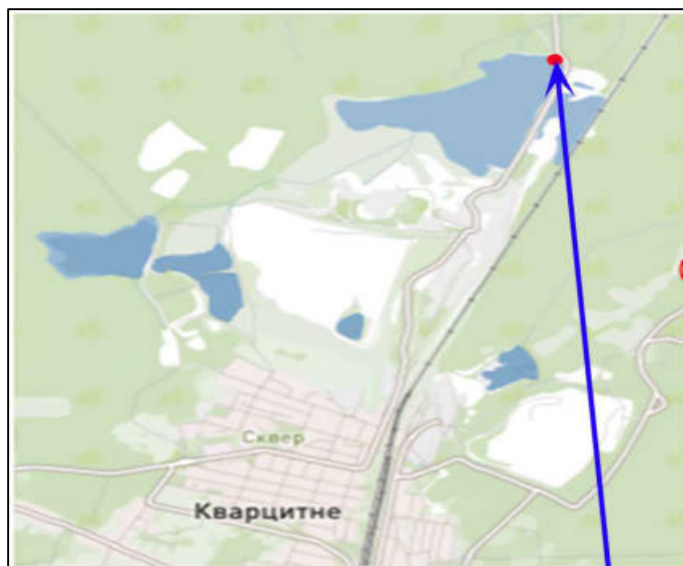

Рис. 20. Точка відбору проби води з озера Біле

Об'єкт № 1 післяпроектного моніторингу на території Овруцького надлісництва філії «Столичний лісовий офіс» ДП «Ліси України» – виділ 6 кварталу 85 Бережестського лісництва. Рельєф території виділу помірно-хвилястий. Виділ знаходиться у площі водозабору озера Біле.

Озеро Біле озеро утворилося на місці старого кварцитного кар'єру, який поступово заповнився чистою водою. Знаходиться озеро в селищі Кварцитне, Гладковицької сільської громади Коростенського району Житомирської області Береги: піщано-глинисті, місцями зарослі очеретом. немає різких перепадів висот, що свідчить про спокійний рельєф (рис. 21).

Рис. 21. Озеро Біле на мапі

Гладковицьке лісництво, квартал 46, виділ 27, річка Грезля

У виділі 27 кварталу 46 Гладковецького лісництва були відібрані проби поверхневих вод з річки Грезля (фото 47). На фото 48 відображені координати точки відбору проби поверхневої води.

Фото 47

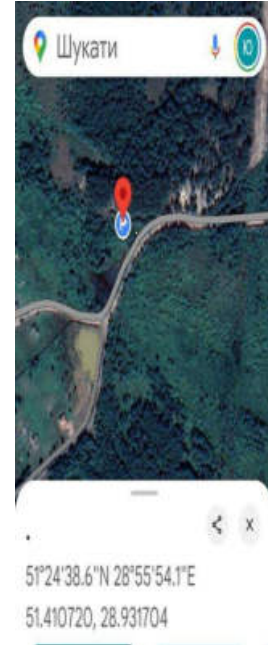

Фото 48

Ширина річки Грезля у місці відбору проб води – 10 м, глибина – 0,5 м, швидкість течії – 0,1 м/с. Вода чиста, прозора, без запаху. Температура води + 5°C. Близько 70 % річки вкрито очеретом та іншою водною рослинністю. Вода чиста, прозора, без стороннього запаху. Ширина водозахисної лісосмуги вздовж берегів становить 150 м. На рисунку 22 відображено точку відбору проби води з річки на картографічній основі.

Рис. 22. Точка відбору проби води з річки Грезля

Об'єкт № 7 післяпроектного моніторингу на території Овруцького надлісництва філії «Столичний лісовий офіс» ДП «Ліси України» знаходиться поблизу виділу 27 кварталу 46 Гладковицького лісництва. Рельєф території виділу рівнинний. Виділ знаходиться в межах

водозбірної площі річки Грезля.

Річка Грезля є малим водотоком, лівою притокою річки Уж (басейн Прип'яті, басейн Дніпра), що протікає в Овруцькому районі Житомирської області та Поліському районі Київської області. Водний об'єкт функціонує в умовах переважно лісового поліського ландшафту та зазнає обмеженого антропогенного впливу (рис. 23).

Загальна довжина річки становить близько 33 км, площа водозбірного басейну – приблизно 612 км². Долина річки трапецієподібної форми, завширшки до 2,5 км та глибиною до 10 м. Заплава місцями перезволожена, що є характерним для малих річок Полісся.

У межах ділянки відбору проб вода тече по переважно природному, помірно-звивистому руслу, проте на окремих відрізках річище випрямлене та відрегульоване внаслідок функціонування осушувальних меліоративних систем. Річка використовується як водоприймач осушувальних каналів.

Середня ширина річища становить близько 2 м. Поздовжній похил річки – 0,53 м/км, що зумовлює повільну течію та сприяє формуванню ділянок із підвищеною заболоченістю берегів. Береги в межах досліджуваної ділянки пологі, вкриті добре розвиненою прибережною рослинністю. Трав'янистий ярус представлений осоками, ситником, лепехою, місцями очеретом. Уздовж берегів поширені вологолюбні чагарники, переважно верба, а також поодинокі дерева вільхи чорної. Така рослинність виконує ґрунтозахисну та водоохоронну функції, сприяє стабілізації русла та природному самоочищенню води.

Живлення річки Грезля здійснюється за рахунок атмосферних опадів та підземних вод. Льодостав, як правило, триває з кінця листопада до середини березня. Гідрологічний режим характеризується сезонними коливаннями рівня води, типовими для малих річок поліської зони.

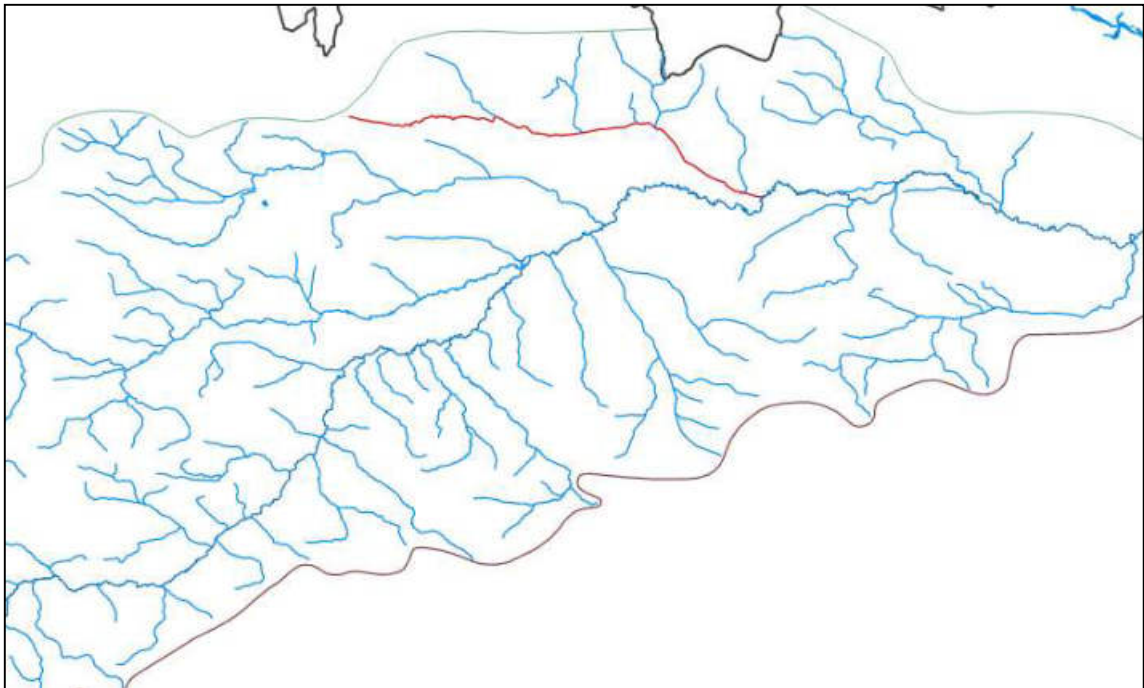

Рис. 23. Річка Грезля на атласі річок

Ігнатпільське лісництво, квартал 48, виділ 15, річка Жерев

У виділі 15 кварталу 48 Ігнатпільського лісництва були відібрані проби поверхневих вод з річки Жерев (фото 49). На фото 50 відображені координати точки відбору проби поверхневої води.

Фото 49

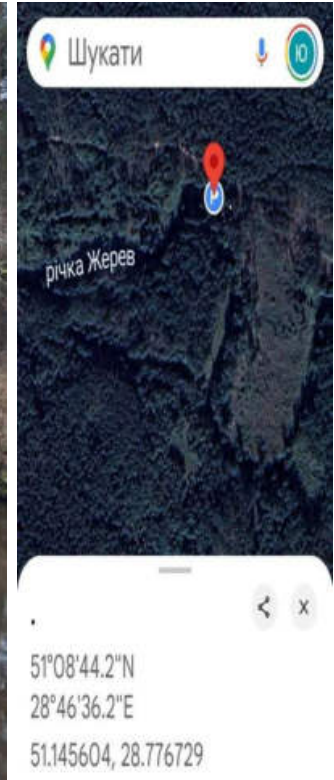

Фото 50

Ширина річки Жерев у місці відбору проб води – 10 м, глибина – 1,4 м, швидкість течії – 0,2 м/с. Вода чиста, прозора, без запаху. Температура води + 5°C. Територія поверхні річки чиста, без водної рослинності. Ширина водозахисної лісосмуги вздовж берегів становить 300 м. На рисунку 24 відображено точку відбору проби води з річки на картографічній основі.

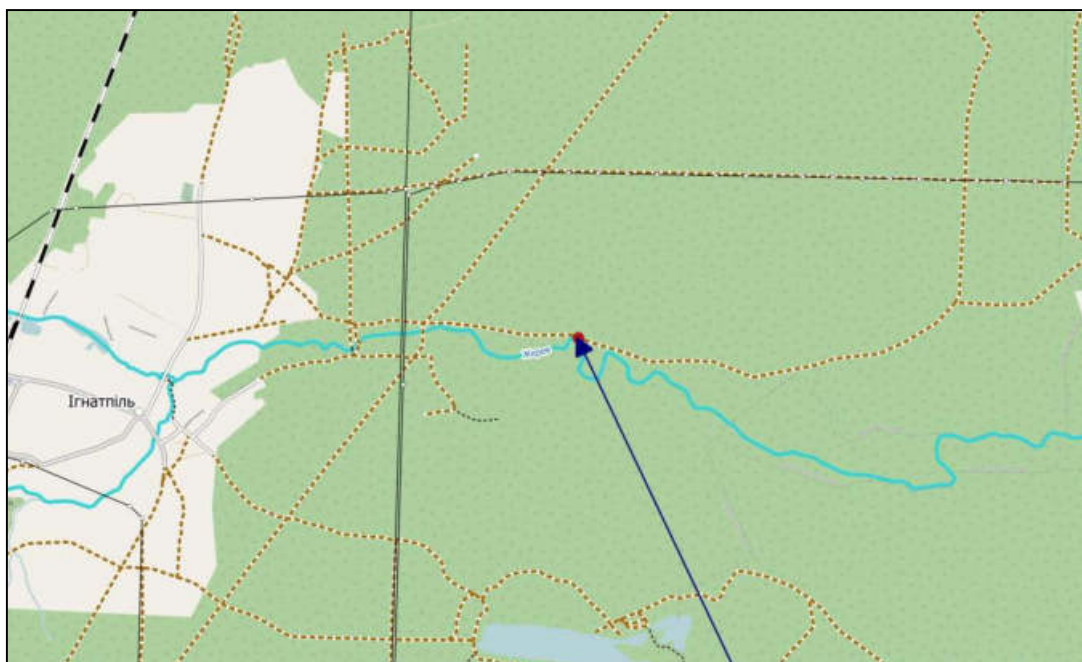

Рис. 24. Точка відбору проби води з річки Жерев

Об'єкт № 8 післяпроектного моніторингу на території Овруцького надлісництва філії «Столичний лісовий офіс» ДП «Ліси України» – виділ 15 кварталу 48 Ігнатпільського лісництва. Рельєф території виділу рівнинний. Виділ знаходиться в межах водозбірної площі річки Жерев.

Річка Жерев – значний рівнинний водотік Полісся, ліва притока річки Уж (басейн Прип'яті), що протікає в межах Коростенського району Житомирської області. За площею басейну та довжиною Жерев є найбільшою притокою Ужа і відіграє важливу роль у формуванні гідрологічного режиму прилеглих лісових та заплавних екосистем. Довжина річки 96 км, площа водозбірного басейну 1470 км² (рис. 25-26).

Річка бере початок поблизу селища Нові Білорочівці, на території Житомирського Полісся. У верхній течії Жерев прямує переважно на північний схід, далі змінює напрямок на південний схід, а від селища Лугини знову тече на північний схід та місцями на схід. Впадає в річку Уж з південної сторони селища Народичі.

Долина річки добре виражена, переважно широка, полого, з розвинутою двосторонньою заплавою. Значні площі заплави зайняті лугово-болотними та лісово-болотними угрупованнями, місцями трапляються заболочені ділянки та старичні пониження.

Річище звивисте, з чергуванням плес і мілководних перекатів. Ширина річища в середньому становить 20-40 м, у пониззі – місцями більше.

У межах Ігнатпільського лісництва, квартал 48, виділ 15 річка Жерев протікає серед лісових масивів поліського типу, у природному руслі, з добре сформованою прибережною захисною смугою. Береги переважно пологі, місцями заболочені, що зумовлює повільний характер течії та сприяє акумуляції дрібнодисперсних наносів.

Дно русла представлене піщано-мулистими відкладами, з домішками органічної речовини, особливо у прибережній зоні та на мілководдях. Рослинний покрив у межах ділянки добре розвинений і має типовий Столичний характер. Уздовж берегів і в мілководній зоні поширені осокові, очерет звичайний, рогіз, ситникові та інші гігрофільні види.

Заплавна частина представлена чагарниково-деревними угрупованнями, у складі яких домінують: вільха чорна, верба біла та козяча, місцями береза пухнаста.

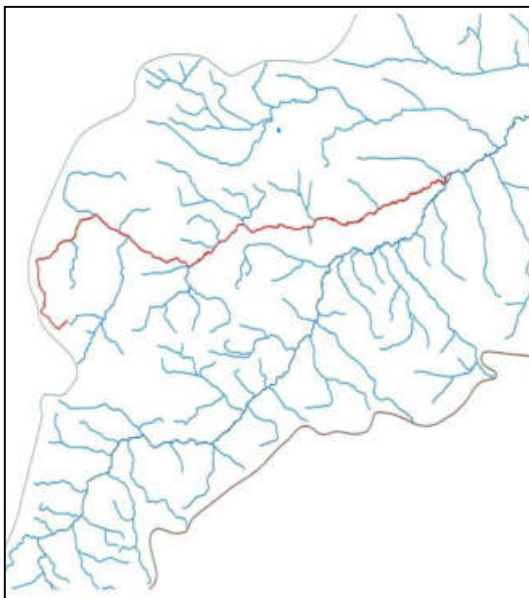

Рис. 25. Річка Жерев на території Овруцького надлісництва

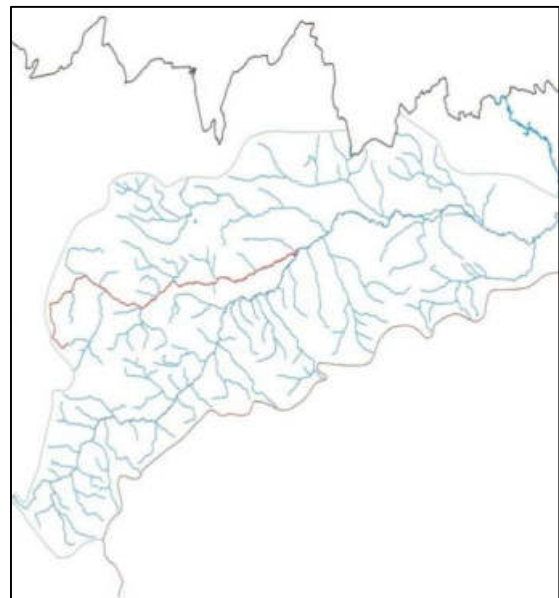

Рис. 26. Картохема річки Жерев та її водозбору

Піщанське лісництво, квартал 57, виділ 31, річка Жолонь

У виділі 31 кварталу 57 Піщанського лісництва були відібрані проби поверхневих вод з річки Жолонь (фото 51). На фото 52 відображені координати точки відбору проби поверхневої води.

Фото 51

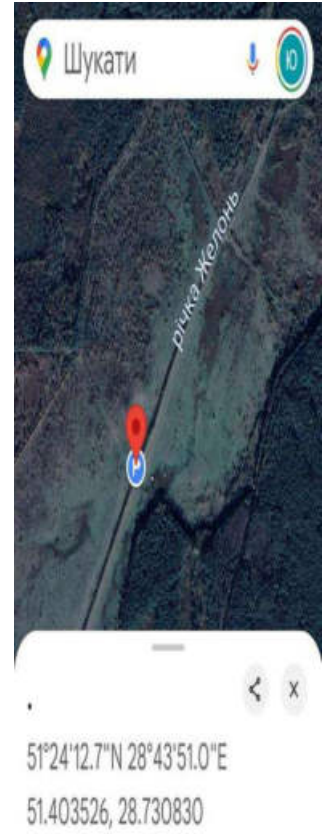

Фото 52

Ширина річки Жолонь у місці відбору проби води – 5 м, глибина – 0,8 м, швидкість течії – 0,3 м/с. Вода чиста, прозора, без запаху. Територія поверхні річки біля берегів заростає очеретом. Температура води + 6°C. Ширина водозахисної лісосмуги вздовж берегів становить 300 м. На рисунку 27 відображено точку відбору проби води з річки на картографічній основі.

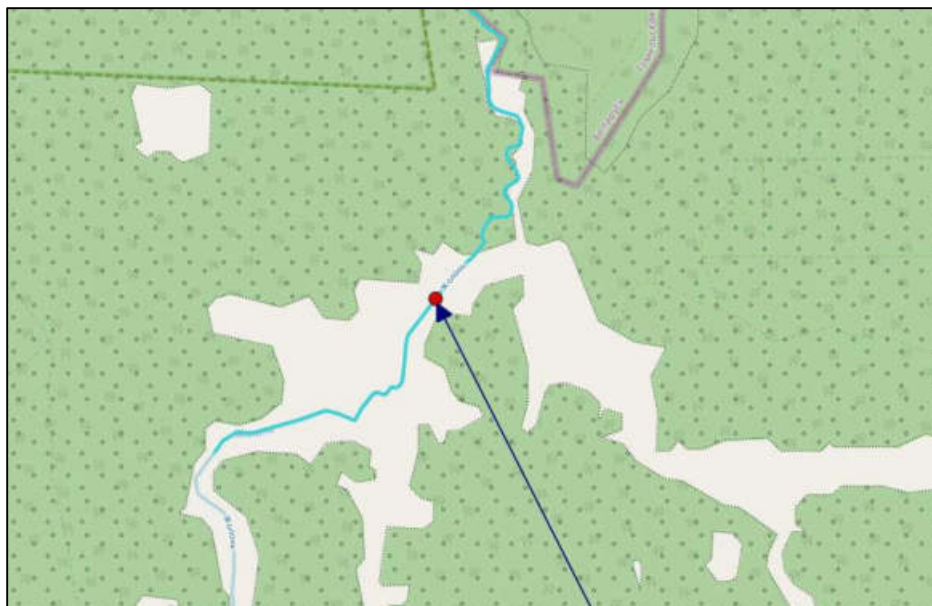

Рис. 27. Точка відбору проби води з річки Жолонь

Об'єкт № 9 післяпроектного моніторингу на території Овруцького надлісництва філії «Столичний лісовий офіс» ДП «Ліси України» – виділ 31 кварталу 57 Піщанського лісництва. Рельєф території виділу рівнинний. Виділ знаходиться в межах водозбірної площі річки Жолонь.

Річка Жолонь – значний рівнинний водотік Полісся, права притока річки Прип'ять (басейн Дніпра). Довжина річки 113 км, площа басейну – 1460 км². Щорічний стік (середній) становить 4,8 м³/с. Загальне падіння річки – 113,4 м. Показник похилу (середній) річки – 0,7 м/км. Річка бере початок на північних схилах Овруцького кряжа (Овруцький район Житомирської області) та тече територією Житомирського Полісся. У середній течії на значному відрізку (понад 30 км) слугує природним державним кордоном та впадає у старе русло Прип'яті (рис. 28).

Долина річки широка, місцями невиразна, заплава значною мірою заболочена. У руслі трапляються стариці, заплавні пониження та заболочені ділянки. Частина річища місцями каналізована. Ширина річища у верхів'ї до 30 м, в середній течії і низов'ї сягає 100-300 м.

У межах кварталу 57, виділу 31 Піщанського лісництва річка Жолонь протікає в умовах природного лісово-заплавного ландшафту. Русло у даній точці зберігає природний характер, із повільною течією, пологими берегами та добре розвинутою прибережною смугою. Дно русла представлене піщано-мулистими та мулистими відкладами, у заплавної зоні відзначається накопичення органічної речовини.

Прибережна та заплавна рослинність у межах ділянки добре розвинена і є типовою для великих поліських річок. Уздовж урізу води поширені осока, рогіз, лепеха, ситник та болотні злаки. У заплавної і прибережній смузі формуються чагарниково-деревні угруповання, представлені вербою, вільхою чорною та місцями березою пухнастою.

Живлення річки Жолонь здійснюється за рахунок атмосферних опадів, поверхневого та ґрунтового стоку. Гідрологічний режим характеризується весняним підйомом рівня води, літньо-осінньою меженню та уповільненою течією, зумовленою малим похилом.

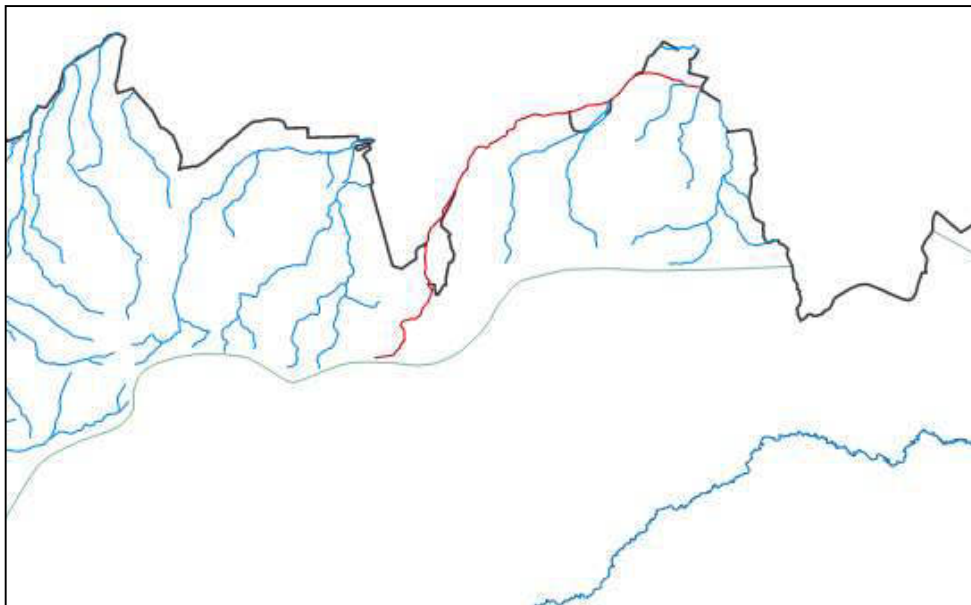

Рис. 28. Річка Жолонь на атласі річок

Ситовецьке лісництво, квартал 33, виділ 4, річка Грязива

У виділі 4 кварталу 33 Ситовецького лісництва були відібрані проби поверхневих вод з річки Грязива (фото 53). На фото 54 відображені координати точки відбору проби поверхневої води.

Фото 53

Фото 54

Ширина річки Грязива у місці відбору проби води – 15 м, глибина – 0,8 м, швидкість течії – 0,3 м/с. Вода чиста, прозора, без запаху. Територія поверхні річки біля берегів заростає очеретом. Температура води + 6°C. Ширина водозахисної лісосмуги вздовж берегів становить 150 м. На рисунку 29 відображено точку відбору проби води з річки на картографічній основі.

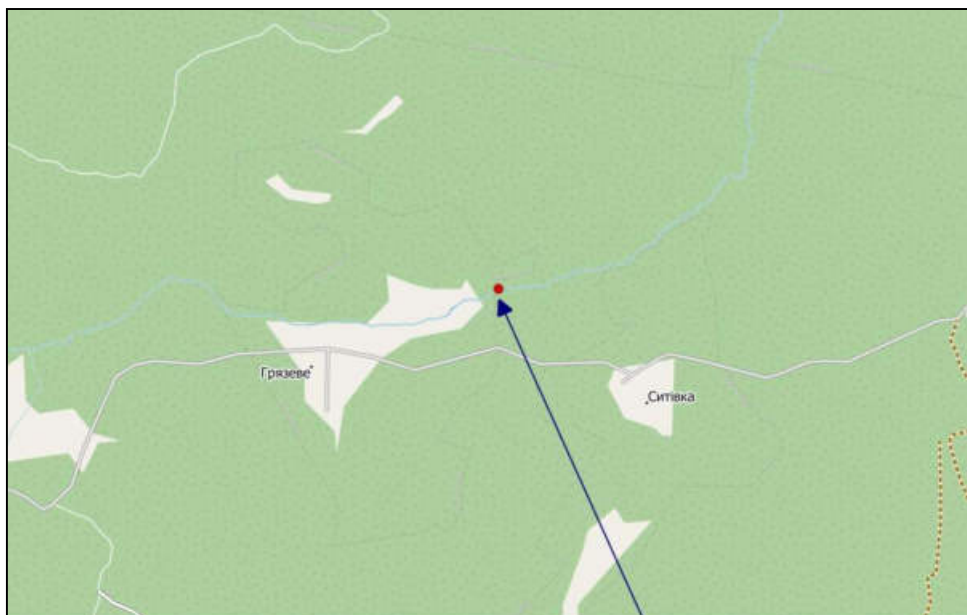

Рис. 29. Точка відбору проби води з річки Грязива

Об'єкт №10 післяпроектного моніторингу на території Овруцького надлісництва філії «Столичний лісовий офіс» ДП «Ліси України» – виділ 4 кварталу 33 Ситовецького лісництва. Рельєф території виділу рівнинний. Виділ знаходиться в межах водозбірної площі річки Грязива.

Грязива – річка в Україні, у Овруцькому районі Житомирської області. Права притока Жолоні (басейн Прип'яті). Довжина річки 23 км, похил річки 1,2 м/км, найкоротша відстань між витоком і гирлом – 15,4 км, коефіцієнт звивистості річки – 1,49, площа басейну водозбору 197 км². Формується притоками, багатьма безіменними струмками, згатами та частково каналізована (рис. 30).

Бере початок на північно-східній стороні від села Магдин. Тече переважно на північний схід через колишнє село Ситівку і біля села Мальці впадає у річку Жолонь, праву притоку Прип'яті.

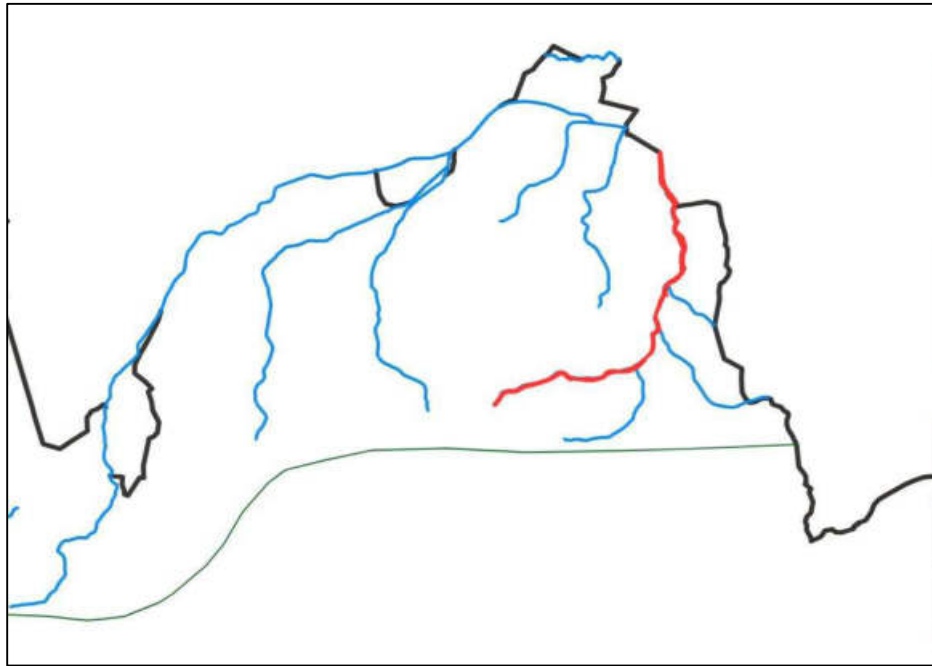

Рис. 30. Річка Грязива на атласі річок

ВИСНОВОК

Післяпроектний моніторинг, проведений у репрезентативних виділах Овруцького надлісництва філії «Столичний лісовий офіс» ДП «Ліси України», показав, що розбіжностей між прогнозованим та фактичним впливом господарської діяльності на ґрунтовий покрив не виявлено. Мають місце незначні пошкодження лісової підстилки, техногенні продавлення ґрунту в результаті проходів важкої колісної техніки під час лісорубних робіт. На більшості виділів рельєф рівнинний, на деяких розвинений мезорельєф, але висока поглинаюча здатність ґрунтів легкого гранулометричного складу (супіщаного), потужний шар лісової підстилки, виключають можливість розвитку водної або вітрової ерозії на обстеженій території. На деяких виділах спостерігається початок процесу інтенсивного самовідновлення лісових порід за рахунок росту порід другого ярусу.

Проведено вимірювання щільності ґрунтового покриву на ділянках після вирубки за допомогою щільноміру ґрунту. Результати вимірювань не зафіксували значної твердості та переущільнення ґрунту після проведення суцільних санітарних рубок. Обстежені квартали та виділи були визначені репрезентативними для усієї території надлісництва.

Проведено дослідження впливу господарської діяльності надлісництва на водне середовище під час провадження планованої діяльності. Обстежені водні об'єкти були визначені репрезентативними для всієї території планованої діяльності та знаходяться на відстані 800-1000 м від ділянок планованої діяльності. За результатами досліджень, вміст забруднюючих елементів у всіх досліджуваних пробах поверхневих вод не перевищує гранично допустимі концентрації та відповідає нормам НД.

Ведення лісгосподарської діяльності з дотриманням встановлених законодавством України вимог, що ґрунтуються на багаторічному досвіді лісководів-практиків та сучасних наукових розробках у галузі лісівництва (Санітарні правила в лісах України, затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 27.07.1995 р. № 555 з доповненнями і змінами), використання машин і механізмів, що забезпечують мінімальне пошкодження ґрунтів з метою збереження їх водно-фізичних властивостей та запобігання ерозійним процесам, не наносить жодної шкоди ґрунтовому покриву лісових масивів, не спричиняє розвиток деградаційних процесів взагалі та процесів ерозії ґрунтів зокрема.

ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Правила відтворення лісів. Постанова Кабінету Міністрів України від 1 березня 2007 р. №303. Офіційний вісник України. 2007. № 16.
2. Правила рубок головного користування, Наказ Держкомітету лісового господарства України 23.12.2009 № 364. Офіційний вісник України. 2010. № 6.
3. Санітарні правила в лісах України, Постанова Кабінету Міністрів України від 27.07.1995 р. № 555. Урядовий кур'єр. 1995.
4. Гнатенко О. Ф., Капшик М. В., Петренко Л. Р., Вітвицький С. В. Ґрунтознавство з основами геології. Київ: Оранта, 2005, 648 с.
5. Полупана М. І. Класифікація ґрунтів України. Київ: Аграрна наука, 2005, 300 с.
6. Державне управління науково-організаційним процесом обстеження ґрунтів та їх охорони в Україні у ХХ столітті. Київ: ВІК ПРИНТ, 2015., 152 с.
7. Ґрунтознавство. Природокористування. Спеціальний випуск реферативного журналу «Агропромисловий комплекс України». Київ: ВІК ПРИНТ, 2013, 186 с.
8. Назаренко І. І., Польчина С. М., Нікорич В. А. Ґрунтознавство. Чернівці: Книги – ХХІ, 2004, 400 с.
9. ДСТУ 4077-2001 Якість води. Визначення рН (ISO 10523:1994, MOD). [Чинний до 2026-01-01]. Київ: «Держспоживстандарт», 2003, 10 с.
10. ДСТУ ISO 6059:2003 Якість води. Визначання сумарного вмісту кальцію та магнію. Титриметричний метод із застосуванням етилендіамінтетраоцтової кислоти (ISO 6059:1984, IDT) [Чинний від 2004-07-01]. Київ: «Держспоживстандарт», 2004, 5с.
11. ДСТУ ISO 9297:2007 Якість води. Визначення хлоридів. Титрування нітратом срібла із застосуванням хромоту як індикатора (метод Мора) (ISO 9297:1989, IDT). [Чинний від 2007-30-07]. Вид. офіц. Київ: «Держспоживстандарт», 2003, 16 с.
12. ДСТУ ISO 6058:2003 Якість води. Визначання кальцію. Титриметричний метод із застосуванням етилендіамінтетраоцтової кислоти (ISO 6058:1984, IDT) [Чинний від 2003-10-07]. Київ: «Держспоживстандарт», 2004, 12 с.
13. ДСТУ ISO 9963-1:2007 Якість води. Визначення лужності. Частина 1. Визначення загальної та часткової лужності (ISO 9963-1:1994, IDT) [Чинний від 2003-30-07]. Київ: «Держспоживстандарт», 2010, 6 с.
14. ДСТУ 7525:2014 Вода питна. Вимоги та методи контролювання якості. [Чинний від 2014-23-10]. Київ: «Держспоживстандарт», 2015.
15. ДСТУ ISO 6777:2003 Якість води. Визначання нітритів. Спектриметричний метод молекулярної абсорбції (ISO 6777:1984, IDT) [Чинний від 2003-21-07]. Київ: «Держспоживстандарт», 2014.
16. ДСТУ 4078-2001 Якість води. Визначення нітрату. Частина 3. Спектриметричний метод із застосуванням сульфосаліцилової кислоти (ISO 7890-3:1988, MOD) [Чинний до 2026-01-01]. Київ: «Держспоживстандарт», 2003.
17. ДСТУ 4808:2007 Джерела централізованого питного водопостачання. Гігієнічні та екологічні вимоги щодо якості води і правила вибирання [Чинний від 2007-05-07]. Київ: «Держспоживстандарт», 2012.
18. ДСТУ ISO 7887:2003 Якість води. Визначання і досліджування забарвленості (ISO 7887:1994, IDT) [Чинний до 2025-31-12]. Київ: «Держспоживстандарт», 2025.
19. Гігієнічний норматив якості води водних об'єктів для задоволення питних, господарсько-побутових та інших потреб населення. Наказ МОН від 02.05.2022 р. № 721. Офіційний вісник України, №41, 110 с.

ДОДАТОК А

ПРОТОКОЛИ ДОСЛІДЖЕНЬ ЯКОСТІ ПОВЕРХНЕВОЇ ВОДИ

МІНІСТЕРСТВО АГРАРНОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПРОДОВОЛЬСТВА УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНА УСТАНОВА
«ІНСТИТУТ ОХОРОНИ ҐРУНТІВ УКРАЇНИ»
(ДУ «Держґрунтохорона»)
ЗАХІДНИЙ МІЖРЕГІОНАЛЬНИЙ ЦЕНТР ДУ «Держґрунтохорона»
 вул. Ярослава Мудрого, 114, м. Кам'янець-Подільський, Хмельницька область, 32300
 E-mail: khmelnitsky@iogu.gov.ua, сайт: www.iogu.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 38517355
 Свідоцтво про відповідність системи вимірювань вимогам ДСТУ ISO 10012:2005 №0257 від 20.12.2024р., видає ТОВ
 «ТЕСТМЕТРСТАНДАРТ»

« 08 грудня 2025р. № 158-21/2.1/400

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор
Володимир СОБКО

ПРОТОКОЛ ДОСЛІДЖЕНЬ №1
Якості поверхневої води
 (назва продукції)

Дата відбору: 26.11.2025р.

Дата проведення випробувань: 08.12– 12.12.2025 р.

Місце відбору: Овруцьке надлісництво, Бережестьке лісництво, квартал 85, виділ 6 – озеро Біле.

Проби води відбиралась замовником .Дата одержання зразку: 05.12.2025 р.

Виробник:

Замовник: ДП «Ліси України», філія «Столичний лісовий офіс»

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ:

№ з/п	Показники, що визначаються	Методи випробувань	ГДК	Результат	Розмірність
1.	Кислотність (рН)	ДСТУ 4077-2001 ISO10523:1994	6,5-8,5	6,63	од.рН
2.	Жорсткість (Ca ²⁺ +Mg ²⁺)	ДСТУ ISO 6059:2003	≤10,0	0,22	ммоль/дм ³
3.	Сульфати (SO ₄ ²⁻)	ДСТУ 7525:2014	≤250	34,8	мг/дм ³
4.	Хлориди (Cl ⁻)	ДСТУ ISO 9297:2007	≤350	6,4	мг/дм ³
5.	Нітриди (NO ₂ ⁻)	ДСТУ ISO 6777:2003	0,05	0,006	мг/дм ³
6.	Нітрати (NO ₃ ⁻)	ДСТУ 4078-2001 ISO10523:1994	≤50	1,7	мг/дм ³
7.	Амоній(NH ₄ ⁺)	ДСТУ 4808:2007	0,5	0,41	мг/дм ³
8.	Загальна лужність	ДСТУ ISO 9963-1:2007	не нормується	0,46	ммоль/дм ³
9.	Ca ²⁺	ДСТУ ISO 6058:2003	не нормується	6,4	мг/дм ³
10.	Mg ²⁺	ДСТУ ISO 6059:2003	не нормується	1,5	мг/дм ³
11.	Забарвленість	ДСТУ ISO 7887:2003	не нормується	22,5	град.

Випробувальні зразки відповідають вимогам зазначених НД.

Виконавець: Кравець М.М.

Невизначеність вимірювань або похибка розраховуються за вимогою замовника

Результати дослідження розповсюджуються тільки на зразки піддані випробуванням

Аналіз проведено згідно діючих нормативних документів

*Тиражування результатів аналізу не дозволяється без дозволу Західного міжрегіонального центру ДУ «Держґрунтохорона»

ПРОДОВЖЕННЯ ДОДАТКА А

МІНІСТЕРСТВО АГРАРНОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПРОДОВОЛЬСТВА УКРАЇНИ
 ДЕРЖАВНА УСТАНОВА
 «ІНСТИТУТ ОХОРОНИ ҐРУНТІВ УКРАЇНИ»
 (ДУ «Держґрунтохорона»)

ЗАХІДНИЙ МІЖРЕГІОНАЛЬНИЙ ЦЕНТР ДУ «Держґрунтохорона»
 вул. Ярослава Мудрого, 114, м. Кам'янець-Подільський, Хмельницька область, 32300
 E-mail: khmelnitsky@iogu.gov.ua, сайт: www.iogu.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 38517355
 Свідоцтво про відповідність системи вимірювань вимогам ДСТУ ISO 10012:2005 №0257 від 20.12.2024р., видане ТОВ
 «ТЕСТМЕТРСТАНДАРТ»

«08» грудня 2025р. № 158-д/24/401

ПРОТОКОЛ ДОСЛІДЖЕНЬ №2
Якості поверхневої води
 (назва продукції)

Дата відбору: 26.11.2025р.

Дата проведення випробувань: 08.12–12.12.2025 р.

Місце відбору: Овруцьке надлісництво, Гладковицьке лісництво, квартал 46, виділ 27 – річка Грезля.

Проби води відбирались замовником.

Дата одержання зразку: 05.12.2025 р.

Виробник:

Замовник: ДП «Ліси України», філія «Столичний лісовий офіс»

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ:

№ з/п	Показники, що визначаються	Методи випробувань	ГДК	Результат	Розмірність
1.	Кислотність (рН)	ДСТУ 4077-2001 ISO10523:1994	6,5-8,5	6,52	од.рН
2.	Жорсткість ($Ca^{2+}+Mg^{2+}$)	ДСТУ ISO 6059:2003	≤10,0	0,23	ммоль/дм ³
3.	Сульфати (SO_4^{2-})	ДСТУ 7525:2014	≤250	24,0	мг/дм ³
4.	Хлориди (Cl^-)	ДСТУ ISO 9297:2007	≤350	15,5	мг/дм ³
5.	Нітриди (NO_2^-)	ДСТУ ISO 6777:2003	0,05	0,008	мг/дм ³
6.	Нітрати (NO_3^-)	ДСТУ 4078-2001 ISO10523:1994	≤50	0,82	мг/дм ³
7.	Амоній (NH_4^+)	ДСТУ 4808:2007	0,5	0,65	мг/дм ³
8.	Загальна лужність	ДСТУ ISO 9963-1:2007	не нормується	0,36	ммоль/дм ³
9.	Ca^{2+}	ДСТУ ISO 6058:2003	не нормується	4,8	мг/дм ³
10.	Mg^{2+}	ДСТУ ISO 6059:2003	не нормується	2,7	мг/дм ³
11.	Забарвленість	ДСТУ ISO 7887:2003	не нормується	61,5	град.

Випробувальні зразки відповідають вимогам зазначених НД.

Виконавець: Кравець М.М.

Невизначеність вимірювань або похибка розраховуються за вимогою замовника

Результати дослідження розповсюджуються тільки на зразки піддані випробуванням

Аналіз проведено згідно діючих нормативних документів

*Тиражування результатів аналізу не дозволяється без дозволу Західного міжрегіонального центру ДУ «Держґрунтохорона»

ПРОДОВЖЕННЯ ДОДАТКА А

МІНІСТЕРСТВО АГРАРНОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПРОДОВОЛЬСТВА УКРАЇНИ

ДЕРЖАВНА УСТАНОВА

«ІНСТИТУТ ОХОРОНИ ҐРУНТІВ УКРАЇНИ»

(ДУ «Держґрунтохорона»)

ЗАХІДНИЙ МІЖРЕГІОНАЛЬНИЙ ЦЕНТР ДУ «Держґрунтохорона»

вул. Ярослава Мудрого, 114, м. Кам'янець-Подільський, Хмельницька область, 32300

E-mail: khmelnitsky@iogu.gov.ua, сайт: www.iogu.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 38517355

Свідоцтво про відповідність системи вимірювань вимогам ДСТУ/ISO 10012:2005 №0257 від 20.12.2024р., видає ТОВ «ТЕСТМЕТРСТАНДАРТ»

08 грудня 2025р. № 158-м/д. 1/404

ПРОТОКОЛ ДОСЛІДЖЕНЬ №5
Якості поверхневої води

(назва продукції)

Дата відбору: 27.11.2025р.

Дата проведення випробувань: 08.12–12.12.2025 р.

Місце відбору: Овруцьке надлісництво, Ситовецьке лісництво, квартал 33, виділ 4 – річка Грязива.

Проби води відбирались замовником.

Дата одержання зразку: 05.12.2025 р.

Виробник:

Замовник: ДП «Ліси України», філія «Столичний лісовий офіс»

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ:

№ з/п	Показники, що визначаються	Методи випробувань	ГДК	Результат	Розмірність
1.	Кислотність (рН)	ДСТУ 4077-2001 ISO10523:1994	6,5-8,5	5,91	од.рН
2.	Жорсткість ($\text{Ca}^{2+} + \text{Mg}^{2+}$)	ДСТУ ISO 6059:2003	$\leq 10,0$	0,19	ммоль/дм ³
3.	Сульфати (SO_4^{2-})	ДСТУ 7525:2014	≤ 250	16,8	мг/дм ³
4.	Хлориди (Cl^-)	ДСТУ ISO 9297:2007	≤ 350	8,8	мг/дм ³
5.	Нітриди (NO_2^-)	ДСТУ ISO 6777:2003	0,05	0,009	мг/дм ³
6.	Нітрати (NO_3^-)	ДСТУ 4078-2001 ISO10523:1994	≤ 50	0,86	мг/дм ³
7.	Амоній (NH_4^+)	ДСТУ 4808:2007	0,5	0,78	мг/дм ³
8.	Загальна лужність	ДСТУ ISO 9963-1:2007	не нормується	0,30	ммоль/дм ³
9.	Ca^{2+}	ДСТУ ISO 6058:2003	не нормується	3,61	мг/дм ³
10.	Mg^{2+}	ДСТУ ISO 6059:2003	не нормується	2,43	мг/дм ³
11.	Забарвленість	ДСТУ ISO 7887:2003	не нормується	63,0	град.

Випробувальні зразки відповідають вимогам зазначених НД.

Виконавець: _____ Кравець М.М.

Невизначеність вимірювань або похибка розраховуються за вимогою замовника

Результати дослідження розповсюджуються тільки на зразки піддані випробуванням

Аналіз проведено згідно діючих нормативних документів

*Тиражування результатів аналізу не дозволяється без дозволу Західного міжрегіонального центру ДУ «Держґрунтохорона»